

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Pre Správnu radu Železníc Slovenskej republiky, generálneho riaditeľa a Výbor pre audit

I. SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Železníc Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, IČO: 31 364 501, ktorá obsahuje výkaz finančnej pozície k 31. decembru 2021, výkaz komplexného výsledku, výkaz zmien vlastného imania, výkaz peňažných tokov za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky k individuálnej účtovnej závierke, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie spoločnosti Železnice Slovenskej republiky k 31. decembru 2021 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade s Medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo v znení prijatom Európskou úniou.

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing - ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od Spoločnosti sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423 / 2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431 / 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zdôraznenie niektorých skutočností

Bez vplyvu na náš názor upozorňujeme na nasledovné skutočnosti:

1. Ako je uvedené v časti 1 Poznámok k individuálnej účtovnej závierke, schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojej činnosti podľa zásady nepretržitého trvania Spoločnosti a plniť svoj investičný program a ostatné prevádzkové a finančné záväzky ostáva závislá od nepretržitej pomoci od štátu vo forme kapitálových a prevádzkových dotácií.
2. Ako je uvedené v časti 2.1 a 17 Poznámok k individuálnej účtovnej závierke, rezerva na environmentálne záväzky predstavujúca výšku 12 421 tis. EUR k 31.12.2021, sa tvorí vtedy, keď je vznik nákladov na vyčistenie životného prostredia pravdepodobný a tieto náklady sa dajú spoľahlivo odhadnúť. Výška vykázané rezervy je najlepším odhadom potrebných výdavkov budúcich období. Načasovanie peňažných tokov odzrkadľuje súčasné zhodnotenie priorít vedením Spoločnosti, technologické zabezpečenie a neodkladnosť plnenia takýchto povinností. Odhady a súvisiace predpoklady sú založené na minulých skúsenostiach a iných faktoroch, považovaných za primerané okolnostiam, na základe ktorých sa formuje východisko pre posúdenie účtovných hodnôt majetku a záväzkov, ktoré nie sú zjavné z iných zdrojov. Skutočné výsledky sa preto môžu líšiť od odhadov.

Kľúčové záležitosti auditu

Kľúčové záležitosti auditu sú záležitosti, ktoré sú podľa nášho odborného posúdenia v našom audite účtovnej závierky za bežné obdobie najzávažnejšie. Týmito záležitosťami sme sa zaoberali v súvislosti s auditom účtovnej závierky ako celku a pri formulovaní nášho názoru na ňu, ale neposkytujeme na ne samostatný názor.

Pri plánovaní auditu, resp. v priebehu auditu, sme identifikovali nasledujúce najzávažnejšie riziká:	Naša reakcia audítora na tieto riziká bola nasledovná:
<i>Správnosť a včasnosť zaradenia dlhodobého majetku do používania</i> Prírastky dlhodobého majetku boli v hodnote 228,2 mil. EUR. Kľúčovou záležitosťou auditu je preto správne ocenenie obstarávaného majetku, správne odpisovanie a včasnosť zaradenia dlhodobého majetku do používania.	Testovali sme prírastky dlhodobého majetku v nadväznosti na uzatvorené zmluvy a dodávateľské faktúry, v nadväznosti na splnenie definície dlhodobého majetku a hodnotu jeho prvotného ocenenia. Na významných prírastkoch dlhodobého majetku sme overili správnosť odpisov v nadväznosti na očakávanú životnosť majetku v súvislosti s jeho uvedením do užívania.
<i>Posúdenie, či došlo k zníženiu hodnoty dlhodobého majetku</i> Dlhodobý majetok je rozhodujúca časť aktív Spoločnosti. Počas auditu sme sa preto zamerali aj na posúdenie, či došlo k zníženiu hodnoty dlhodobého majetku a ak áno, či bolo správne vykázané.	Testovali sme opravné položky k dlhodobému majetku znižujúce jeho zostatkovú hodnotu. Overili sme správnosť zaúčtovania a vykázania opravných položiek v účtovnej závierke Spoločnosti. Preto sme v oblasti nedokončených investícií vykonali audítorské postupy smerujúce k identifikácii, či existuje významné zníženie hodnoty majetku v predpokladanej výške chýbajúcich odpisov v súvislosti s oneskoreným zaradením majetku do používania.
<i>Správnosť vykázania a rozpúšťania prijatých investičných dotácií</i> Rozhodujúca časť dlhodobého majetku je financovaná z cudzích zdrojov vo forme investičných dotácií prijatých zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie. Prijaté dotácie na obstaranie dlhodobého majetku sú vykázané ako výnosy budúcich období a do výnosov sa rozpúšťajú v pomernej výške k súvisiacim nákladom dotovaného majetku.	Overili sme vykázanie prijatých investičných dotácií a kapitálových transferov vo výnosoch budúcich období v nadväznosti na uzatvorené zmluvy. Testovali sme rozpúšťanie výšky dotácie v nadväznosti na náklady súvisiace s dlhodobým majetkom, ktorý bol financovaný z prijatých dotácií. Testovali sme oprávnenosť zaúčtovania nároku na dotáciu, či je v súlade s Medzinárodným účtovným štandardom 20.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Spoločnosti nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Spoločnosť zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Spoločnosti.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Spoločnosti nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že spoločnosť prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Osobám povereným spravovaním tiež poskytujeme vyhlásenie o tom, že sme splnili príslušné požiadavky týkajúce sa nezávislosti, a komunikujeme s nimi o všetkých vzťahoch a iných skutočnostiach, pri ktorých sa možno opodstatnene domnievať, že majú vplyv na našu nezávislosť, ako aj o prípadných súvisiacich ochranných opatreniach. Zo skutočností komunikovaných osobám povereným spravovaním určíme tie, ktoré mali najväčší význam pri audite účtovnej závierky bežného obdobia, a preto sú kľúčovými záležitosťami auditu.

Tieto záležitosti opíšeme v našej správe audítora, ak zákon alebo iný právny predpis ich zverejnenie nevyklučuje, alebo ak v mimoriadne zriedkavých prípadoch nerozhodneme, že určitá záležitosť by sa v našej správe uviesť nemala, pretože možno odôvodnene očakávať, že nepriaznivé dôsledky jej uvedenia by prevážili nad verejným prospechom z jej uvedenia.

II. SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Spoločnosti obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2021 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme dostali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Ďalšie požiadavky na obsah správy audítora v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu

Vymenovanie a schválenie audítora

Za štatutárneho audítora sme boli vymenovaní štatutárnym orgánom spoločnosti dňa 28. augusta 2020 na základe nášho schválenia Správnou radou spoločnosti dňa 25. júna 2020. Celkové neprerušené obdobie našej zákazky, vrátane predchádzajúcich obnovení zákazky a našich opätovných vymenovaní za štatutárnych audítorov, predstavuje 14 rokov.

Konzistentnosť s dodatočnou správou pre Výbor pre audit

Náš názor audítora vyjadrený v tejto správe je konzistentný s dodatočnou správou vypracovanou pre Výbor pre audit spoločnosti, ktorú sme vydali v ten istý deň ako je dátum vydania tejto správy.

Neauditorské služby

Neboli poskytované zakázané neauditorské služby uvedené v článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537 / 2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a pri výkone auditu sme zostali nezávislí od spoločnosti. Okrem služieb štatutárneho auditu účtovnej závierky, overenia ekonomicky oprávnených nákladov a výnosov vykázaných v súlade so Zmluvou o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry a vydania Správy o faktických zisteniach v súvislosti s plnením grantovej zmluvy INEA, sme spoločnosti a podnikom, v ktorých má spoločnosť rozhodujúci vplyv, neposkytli žiadne iné služby.

Banská Bystrica, 21.marca 2022

BDR, spol. s r.o. Banská Bystrica
M. M. Hodžu 3, 974 01 Banská Bystrica
Licencia SKAu č. 6
Obchodný register Okresného súdu Banská Bystrica
Oddiel: Sro, Vložka číslo: 98/S, IČO: 00614556

Ing. Ludmila Svätová, MBA
kľúčový audítorský partner
licencia SKAu č. 936

Obsah

Príhovor generálneho riaditeľa	8
Profil spoločnosti	10
Stratégia spoločnosti	10
Orgány spoločnosti	12
Organizačná štruktúra ŽSR	13
Železničná infraštruktúra	14
Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	14
Úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre	20
Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry	22
Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry	23
Ekonomické a finančné ukazovatele	31
Hospodárenie spoločnosti	31
Finančné ukazovatele	32
Majetkové účasti	33
Trvalo udržateľný rozvoj	34
Bezpečnosť	34
Ochrana životného prostredia	35
Ľudské zdroje	38
Výskum a vývoj	42
Riziká a neistoty	43
Medzinárodná spolupráca	48
Medzinárodné udalosti a činnosti v roku 2021	49
Hlavné udalosti roka 2021	50
Udalosti, ktoré nastali po roku 2021	53
Individuálna účtovná závierka	54
Zoznam skratiek a značiek	110
Kontakt	113

Príhovor generálneho riaditeľa

Vážené dámy a páni,
vážení obchodní partneri,
vážení kolegovia!

Už od začiatku roka bol pre ŽSR najväčším problémom nedostatočný objem finančných prostriedkov zo strany štátu na zabezpečenie prevádzkovania železničnej infraštruktúry. Pridelený objem finančných prostriedkov nepostačoval ani na včasné odstraňovanie porúch a prevádzkových obmedzení, ktoré sa následne podpísali pod dlhodobu najnižšie plnenie ukazovateľa grafikonu vlakovej dopravy. Rozsah dopravných obmedzení – prechodných obmedzení traťovej rýchlosti, bol najkritickejší v mesiaci jún, keď sme v hlavných a dopravných koľajach evidovali spolu 191 prípadov v celkovej dĺžke 147,087 km. Vďaka navýšeniu prevádzkovej dotácie pre ŽSR vo výške 57 mil. eur a úsiliu prevádzkových zamestnancov sa ku koncu roka podarilo eliminovať množstvo porúch a prevádzkových obmedzení (POTR) a stabilizovať prevádzkovú situáciu, a to aj s prihliadnutím na potrebu pripravovanej zmeny GVD 2021/2022. V závere roka nám bola rozpočtovým opatrením a na základe Memoranda medzi Ministerstvom financií SR a Ministerstvom dopravy a výstavby SR navýšená dotácia o 78,1 mil. eur na zabezpečenie financovania investičných stavieb, čo má významný vplyv na plynulé pokračovanie rozbehnutých investičných stavieb z roka 2021 a ich pokračovanie v roku 2022.

Na vývoj tržieb v roku 2021 mala najväčší vplyv situácia v súvislosti s COVID-19, ktorá spôsobila prepád tržieb z úhrad za prístup na dopravnú cestu a s tým súvisiaci predaj trakčnej energie, ale aj výpadky v tržbách z ostatných obchodných činností. Oproti minulému roku bol tento výpadok podstatne nižší.

Medzi najvýznamnejšie stavby v roku 2021 patrili modernizácie tratí v úsekoch Poprad – Lučivná, Bratislava Devínska Nová Ves – Kúty – štátna hranica, dostavba uzla Žilina a príľahlej infraštruktúry, ale aj realizácia obnovy ozubnicovej trate Štrba – Štrbské Pleso a elektrifikácia v úseku Moldava nad Bodvou – Haniska pri Košiciach. V závere roka bol daný do predčasného užívania nový úsek časti trate cez tunel Miločov a je predpoklad dokončenia jednej z najťažších stavieb - modernizácie tratí v úseku Púchov – Považská Bystrica ukončením a aktiváciou systému ETCS na zabezpečenie vlakovej bezpečnosti v druhom štvrtroku 2022.

ŽSR zostávajú naďalej jedným z najväčších a stabilných zamestnávateľov na Slovensku. V oblasti ľudských zdrojov sme zaznamenali pokles evidenčného stavu zamestnancov o 205 z dôvodu vyššieho počtu skončenia pracovného pomeru odchodom do starobného a predčasného dôchodku. Súčasne na pokles vplývali aj obmedzenia prijímania zamestnancov v prvom polroku z dôvodov pandemických opatrení na pozície, ktorých výkon je podmienený získaním odbornej spôsobilosti prezenčným vzdelávaním. Na prelome rokov intenzívne prebiehalo kolektívne vyjednávanie k dodatku Kolektívnej zmluvy na rok 2022. Vedenie ŽSR si plne uvedomuje súčasnú ťažkú situáciu súvisiacu s nárastom cien nielen energií, ale aj základných životných potrieb. S tým súvisí potreba rastu miezd nielen v železničnom sektore, ale aj v ostatných odvetviach hospodárstva. Naše súčasné možnosti však vychádzajú zo Schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2022 v mzdovej oblasti a stanovených ekonomických možnosti.

ŽSR sa pripravujú na čerpanie finančných zdrojov z programu Plán obnovy, ktoré výrazne napomôžu skvalitniť železničnú infraštruktúru na Slovensku. Spolu s Ministerstvom výstavby Slovenskej republiky a Útvárom hodnoty za peniaze Železnice Slovenskej republiky stanovili rozsah investičných projektov, ktoré boli zaradené do zoznamu Plánu obnovy. Z tohto európskeho balíka poputuje na železnice približne 550 miliónov eur.

Verím, že v tomto roku sa situácia zlepší nielen v boji s vírusom, ale že aj proklamovaný dôraz na potrebu zlepšenia stavu železničnej infraštruktúry, dofinancovanie odloženej údržby, realizáciu prostej reprodukcie a rozpracovaných projektov modernizácie železničných tratí a staníc sa stane v roku 2022 skutočnosťou.

Ing. Miloslav Havrila
generálny riaditeľ ŽSR

Profil spoločnosti

Železnice Slovenskej republiky (ďalej aj „ŽSR“ alebo „Spoločnosť“) boli zriadené zákonom č. 258/1993 Z. z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Po, vložka číslo 312/B.

V zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Železnice Slovenskej republiky ako manažér infraštruktúry zabezpečujú predovšetkým činnosti súvisiace so zabezpečením prevádzkovania dráh, riadenia dopravy na dráhach a prevádzkyschopnosti dráh.

Stratégia spoločnosti

Stratégia spoločnosti definuje základne smerovanie ŽSR pre budúce obdobie, rozvojové zámery v zmysle európskej a slovenskej dopravnej politiky s cieľom zlepšiť postavenie manažéra železničnej infraštruktúry v národnom a medzinárodnom priestore.

V roku 2021 bola spracovaná rozsiahla aktualizácia Stratégie ŽSR, čo súviselo najmä s viacerými faktormi v externom prostredí. Výrazným ovplyvňujúcim faktorom bol prijatý „Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF)“ v rámci nástroja NextGenerationEU a s tým spojená tvorba tzv. národných plánov obnovy a odolnosti. Uznesením vlády SR č. 221/2021 bol dňa 28. apríla 2021 schválený Plán obnovy a odolnosti SR, ktorý bol predložený Európskej komisii a schválený v Bruseli 21. júna 2021 Vykonávacím rozhodnutím rady č. 2021/0163 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska. Následne Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky pripravilo v úzkej spolupráci s Útvárom hodnoty za peniaze Ministerstva financií Slovenskej republiky strategický dokument obsahujúci metodiku a zoznam Priorít v obnove a rozvoji železničnej infraštruktúry, ktorým sa bude riadiť rezort pri príprave a realizácii infraštruktúrnych projektov.

Vízia ŽSR

Moderná, interoperabilná, bezpečná, dostupná, konkurencieschopná a environmentálne priaznivá železničná infraštruktúra s efektívnym prevádzkovaním.

Misia ŽSR

Prevádzkovanie a rozvoj železničnej infraštruktúry v zmysle zákonných ustanovení a požiadaviek vlastníka dráhy.

Základný strategický cieľ

Stabilizovaný podnik s obnovenou a udržateľnou infraštruktúrou do roku 2030 a jej postupnou modernizáciou do roku 2050.

Základný strategický cieľ je zadaný v **časových horizontoch do roku 2030 a výhľadovo do roku 2050:**

Cieľový stav do roku 2030 – stabilizovaný podnik, obnovená a udržateľná infraštruktúra:

- *obnovené zariadenia infraštruktúry, ktoré sú po dobe svojej životnosti, ostatné zariadenia uvedené do požadovaného normového stavu a odstránené POTR, TOTR (zavedené z dôvodu porúch na ŽI);*

- *modernizované zabezpečovacie zariadenia a zavedené diaľkové riadenie dopravy na všetkých prioritovaných tratiach;*
- *trate základnej siete TEN-T vybavené systémom ERTMS;*
- *trate vybavené rádiovou komunikáciou GSM-R;*
- *revitalizované a energeticky efektívne železničné stanice a zastávky;*
- *zabezpečená prístupnosť pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie na železničných staniciach a zastávkach;*
- *stabilizovaná zamestnanecká štruktúra s ohľadom na požadované odborné znalosti,*
- *zavedené moderné a efektívne riadenie ľudských zdrojov;*
- *moderné informačné systémy prispôbené potrebám a požiadavkám užívateľov.*

Cieľový stav do roku 2050 – modernizovaná infraštruktúra:

- *modernizované všetky trate TEN-T a optimalizované hlavné a vedľajšie trate – minimalizovaný počet TOTR (odstránené významné TOTR);*
- *modernizované zabezpečovacie zariadenia a zavedené diaľkové riadenie dopravy na všetkých tratiach;*
- *trate súhrnnej siete TEN-T a hlavné trate vybavené systémom ERTMS;*
- *elektrifikované trate súhrnnej siete TEN-T a hlavné trate;*
- *minimalizovaný počet úrovňových križovaní;*
- *udržateľné obehové hospodárstvo.*

ŽSR vychádzajú pri tvorbe stratégie z aktuálne platných právnych predpisov EÚ a SR, dopravnej politiky EÚ a SR, vládnych a rezortných strategických dokumentov SR, požiadaviek vlastníka dráhy, požiadaviek zákazníkov (dopravcov a cestujúcej verejnosti), rozvojových zámerov vyššieho územného celku, pozície železničnej dopravy v národnom hospodárstve a jej postavenia na konkurenčnom trhu a v neposlednom rade z vlastnej vízie a misie.

Orgány spoločnosti

Orgánmi železníc sú Správna rada ŽSR a generálny riaditeľ v zmysle ustanovení § 4 a § 5 zákona č. 258/1993 Z. z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Správna rada je najvyšší orgán ŽSR.

Zloženie k 31. decembru 2021

Správna rada

Ing. Ladislav BARIAK	<i>predseda Správnej rady ŽSR</i>
Ing. Radovan MAJERSKÝ, PhD.	<i>podpredseda Správnej rady ŽSR</i>
Prof. Ing. Jozef GAŠPARÍK, PhD.	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>
Ing. Juraj HORSKÝ, CPA	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>
Mgr. František ZAPARANIK	<i>člen Správnej rady ŽSR</i>

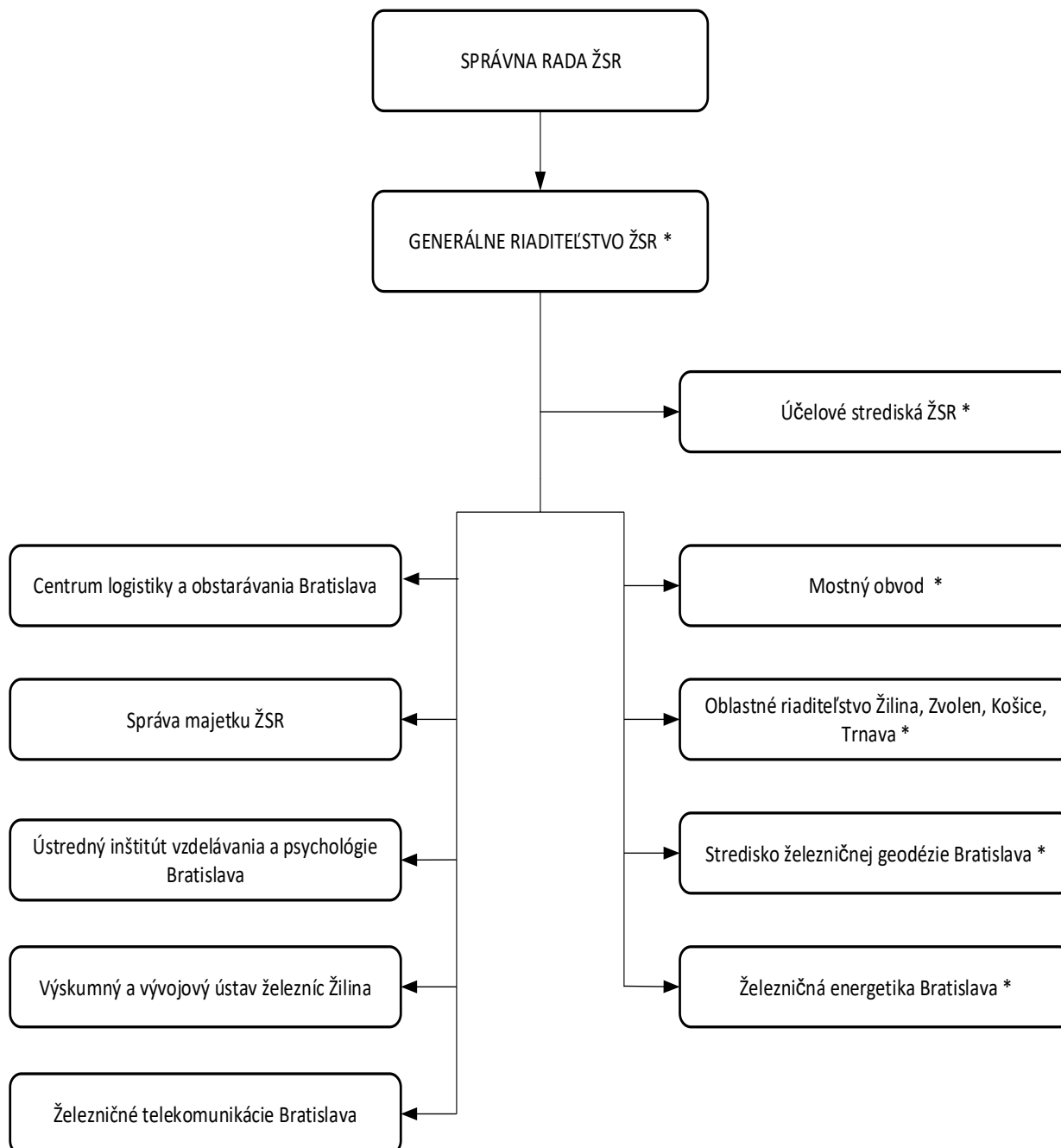
Štatutárny orgán

Ing. Miloslav HAVRILA	<i>generálny riaditeľ</i>

Vedenie spoločnosti

Ing. Jozef VESELKA	<i>námestník generálneho riaditeľa pre rozvoj a informatiku</i>
Ing. Peter BAGIN	<i>námestník generálneho riaditeľa pre ekonomiku</i>
Bc. Milan KUBIČEK	<i>námestník generálneho riaditeľa pre prevádzku</i>
Ing. Pavol KOMARŇANSKÝ, PhD.	<i>námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje</i>
Mgr. Alexander ZAVACKÝ	<i>riaditeľ Kancelárie generálneho riaditeľa ŽSR</i>

Organizačná štruktúra ŽSR

*vnútorné organizačné jednotky ŽSR nezapísané v Obchodnom registri

Železničná infraštruktúra

Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry

PREVÁDZKOVÉ VÝKONY ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Železnice Slovenskej republiky zabezpečujú prevádzkyschopnosť železničnej infraštruktúry v odvetviach železničných tratí, stavieb a budov, mostov a tunelov, zariadení elektrotechniky a energetiky a zabezpečovacích zariadení. Starajú sa o jej údržbu a rozvoj v súlade s technickým pokrokom a požiadavkami na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Tieto činnosti ŽSR zabezpečujú vlastnými kapacitami a tiež zazmluvnenými vzťahmi s dodávateľmi. Výber dodávateľov prebieha formou obstarávania v zmysle platnej legislatívy podľa Zákona č. 343/2015 Z. z. v znp. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ŽSR spravujú a prevádzkujú železničné dráhy celoštátneho a regionálneho významu a zariadenia v nasledovných parametroch:

ŽELEZNIČNÉ TRATE A STAVBY	m. j.	31. decembra	31. decembra
		2021	2020
Stavebná dĺžka prevádzkovaných tratí	km	3 580	3 580
Stavebná dĺžka spravovaných tratí	km	3 626	3 627
Stavebná dĺžka koľají celkovo	km	6 820	6 866
Počet priecestí	ks	2 071	2 079
Počet výhybiek	ks	8 243	8 372
Počet mostov	ks	2 326	2 326
Celková dĺžka mostov	m	52 244	52 244
Počet tunelov	ks	76	76
Celková dĺžka tunelov	m	45 007	45 007

Rozdiely oproti roku 2020 sú spôsobené rekonštrukciou a modernizáciou železničnej infraštruktúry.

V údajoch o „Stavebnej dĺžke spravovaných tratí“ sú aj trate s pozastavenou prevádzkou z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu. Trate s pozastavenou prevádzkou v celkovej dĺžke 46,301 km sú:

- Turňa nad Bodvou – MÁV 3,139 km;
- Komárno – Kolárovo 25,908 km;
- Žabokrecká spojka 1,279 km;
- Plavecký Mikuláš – Plavecké Podhradie vrátane dopravne Plavecký Mikuláš 5,004 km;
- Breznička – Katarínska Huta 9,823 km;
- Strážčanská spojka 1,148 km.

Porovnanie výkonov realizovaných v rámci hlavnej činnosti:

LÍNIOVÉ OPRAVNÉ PRÁCE	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Oprava geometrickej polohy koľaje	km	782,771	517,223
Oprava geometrickej polohy výhybiiek	v. j.	665	391
Oprava koľajového lôžka koľaje	km	26,348	20,853
Oprava koľajového lôžka výhybiiek	v. j.	15	1
Zriaďovanie a obnova bezstykovej koľaje	km	6,151	12,044
Zváranie výhybiiek	v. j.	10	0
Výmena koľajníc	km	75,529	69,107
Výmena podvalov	ks	21 775	8 661

Celkový objem výkonov líniových opravných prác za rok 2021 bol vyšší v porovnaní s rokom 2020, čo sa pozitívne prejavilo na poklese prechodných obmedzení traťových rýchlostí (POTR).

BUDOVY	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Počet budov	ks	4 802	4 861
Zastavaná plocha	m ²	1 182 976	1 200 218
Úžitková plocha	m ²	1 376 546	1 391 407

Rozmery zastavaných plôch a úžitkovej plochy v predchádzajúcom období k 31.12.2020 boli aktualizované na základe dát prebiehajúceho auditu budov v porovnaní s údajmi vykázanými vo Výročnej správe za rok 2020.

ZABEZPEČOVACIE ZARIADENIA	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Traťové zabezpečovacie zariadenia			
Automatický blok	km	482	478
Automatické hradlo	km	374	370
Poloautomatický blok	km	708	714
Trate s telefonickým dorozumievaním	km	1 807	1 793
Staničné zabezpečovacie zariadenia	ks	513	513
Diaľkovo ovládané zabezpečovacie zariadenia - dispečerom	km	396	396
Vlakové zabezpečovacie zariadenie	km	727	753
Priecestné zabezpečovacie zariadenia	ks	2 071	2 079
z toho:			
pasívne priecestia - nezabezpečené	ks	1 001	1 003
aktívne priecestia - zabezpečené	ks	1 070	1 076
z toho:			
svetelné priecestia	ks	1 025	1 029
mechanické priecestia	ks	45	47
Spádoviskové zabezpečovacie zariadenia	ks	218	218
GSM-R			
Riadiaca centrála GSM-R	ks	1	1
BTS stanica GSM-R	ks	64	64
Oznamovacia technika			
Hlasový a vizuálny informačný systém	ks	82	82
Elektrická požiarňa signalizácia	ks	217	217
Poplachový systém narušenia	ks	159	159
ZARIADENIA ELEKTROTECHNIKY			
	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Elektrifikované trate	km	1 585	1 585
Rozvinutá dĺžka trakčného vedenia	km	5 112	5 014
Napájacie a spínacie stanice	ks	94	94
DOPRAVNE NA SIETI ŽSR			
	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Dopravne spolu	ks	1 022	1 024
Dopravne obsadené/neobsadené zamestnancami	ks	362/660	364/660
z toho:			
Železničné stanice	ks	293	294
Pohraničné stanice	ks	22	22
Ostatné dopravne (<i>hradlá, odbočky, výhybne, zastávky, prekladiská, závorárske stanoviská, dopravne podľa predpisu ŽSR Z1 a iné</i>)	ks	707	708

Medziročné zmeny v údajoch tabuľky „Dopravne na sieti ŽSR“ vznikli v dôsledku zmien v organizácii dopravnej prevádzky ŽSR v rámci systemizácie dopravní.

PLNENIE GRAFIKONU VLAKOVEJ DOPRAVY

Percento plnenia absolútneho GVD bolo na úrovni 89,37% (plánovaný limit 93,00 %). Ide o kvalitatívny ukazovateľ, ktorý poskytuje informáciu o celkovej včasnosti vlakov. Na neplnenie tohto ukazovateľa mali vplyv nehodové udalosti, nepriaznivé počasie, poruchy mobilných prostriedkov železničného podniku, mimoriadne udalosti, poruchy na infraštruktúre, ale aj výluková činnosť a obmedzenia v doprave u susedných manažérov infraštruktúry. Dôvodom nízkej úrovne percenta sú najmä vplyvy nezaradených príčin, ktorých dôsledky nebolo možné odstrániť konaním ŽSR, ktoré predstavovalo až 5,78 %.

Plnenie podielového GVD bolo na úrovni 97,13 % (plánovaný limit 97,50 %). Tento kvalitatívny ukazovateľ vyjadruje mieru zavinenia ŽSR na meškaní vlakov na sieti. Plnenie tohto ukazovateľa bolo ovplyvňované najmä poruchami na zariadeniach infraštruktúry, početnými POTR a výlukovou činnosťou. Medzi výlukové akcie s vplyvom na meškanie vlakov patrili najmä modernizačné výluky, ale aj výluky zamerané na údržbu a obnovu:

- v úseku ŽST Púchov – ŽST Považská Bystrica, sa výluka konala počas celého roka a bola ukončená 15. decembra 2021;
- v úseku ŽST Žilina – ŽST Dolný Hričov v mesiacoch marec – máj jazdili vlaky jednokoľajne,
- v mesiacoch máj – jún v úseku ŽST Žilina – ŽST Kysucké Nové Mesto bolo realizované vkladanie výhybiel a vlaky jazdili v jednokoľajnom úseku,
- medzi ŽST Poprad a ŽST Svit sa následkom výlukových prác jazdilo jednokoľajne,
- medzi ŽST Kraľovany – ŽST Ľubochňa, bola realizovaná výluka zameraná na odstránenie POTR,
- v úseku ŽST Párnica – ŽST Kraľovany prebiehala sanácia skalnej steny a výmena mostníc, práce sa realizovali 13 krát v dvojdňových nepretržitých blokoch v auguste až októbri,
- v úseku ŽST Rača – odbočka Vinohrady bola komplexná rekonštrukcia koľaje v období 10. - 16. júla 2021 s opatreniami v osobnej doprave a použitím odklonovej vozby,
- v úseku odbočka Vinohrady – ŽST Bratislava hlavná stanica na 1. traťovej koľaji sa konala nepretržitá výluka od 20. do 29. septembra 2021, a na 2. koľaji od 4. do 13. októbra 2021,
- v úseku ŽST Bratislava hlavná stanica – Odbočka Močiar bola nepretržitá výluka na 2. traťovej koľaji v čase 18. - 27. októbra 2021 a na koľaji č. 1 od 3. do 12. novembra 2021 s použitím odklonovej vozby a opatreniami v osobnej doprave,
- v mesiacoch september, október a november boli realizované na trati TEŽ osem hodinové výluky v pracovných dňoch na úpravu trolejového vedenia postupne na všetkých úsekoch.

V priebehu roka 2021 bola opakovane zaznamenávaná súhra negatívnych faktorov, ktoré nebolo možné odstrániť koordinovanou činnosťou zamestnancov manažéra infraštruktúry.

VLA KOVÉ TRASY PODĽA DRUHU VLA KU		m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Osobná doprava	Osobné vlaky	ks	501 416	498 440
	Expresné vlaky	ks	23 221	20 660
	Rýchliky	ks	27 718	29 211
	Súpravové vlaky	ks	27 416	24 701
	Rušňové vlaky	ks	6 896	6 585
Osobná doprava celkom			586 667	579 597
Nákladná doprava	Rušňové vlaky	ks	87 796	83 068
	Priebežné nákladné vlaky	ks	78 008	68 335
	Nákladné expresné vlaky	ks	39 750	35 391
	Manipulačné vlaky	ks	25 800	25 765
	Vlečkové vlaky	ks	3 684	3 248
	Služobné vlaky	ks	80	0
Nákladná doprava celkom			235 118	215 807

VLA KOVÉ TRASY PODĽA KATEGÓRIE TRATE		m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Osobná doprava	Hlavné trate	ks	345 881	332 740
	Ostatné hlavné trate	ks	171 747	167 240
	Vedľajšie trate regionálneho významu	ks	115 357	113 803
	Vedľajšie trate so zjednodušeným riadením dopravy	ks	31 244	30 314
	Úzkorozchodné trate	ks	27 095	33 385
	Špeciálne dráhy	ks	304	230
	Nákladná doprava	Hlavné trate	ks	185 453
Ostatné hlavné trate		ks	76 501	69 127
Vedľajšie trate regionálneho významu		ks	12 253	12 946
Vedľajšie trate so zjednodušeným riadením dopravy		ks	3 882	3 623
Úzkorozchodné trate		ks	5	0

**PREHĽAD ZAVEDENÝCH POTR
NA HLAVNÝCH KOĽAJACH
PODĽA KATEGÓRIE TRATE**

	Kategória	za rok 2021		za rok 2020	
		<i>ks</i>	<i>m</i>	<i>ks</i>	<i>m</i>
Najvýznamnejšie hlavné trate	I. a	406	188 731	440	227 505
	I. b	14	3 652	26	5 444
Hlavné trate	II.	73	49 391	56	42 745
Regionálne trate	III.	153	111 129	173	152 838
Lokálne trate	IV.	4	1 635	1	136
Celkom		650	354 538	696	428 668

Kategorizácia tratí Spoločnosti, ktorá sa používa v evidencii prechodných obmedzení traťovej rýchlosti (POTR) je daná predpisom ŽSR Meranie a vyhodnocovanie geometrickej polohy koľaje meracím vozňom ŽSR.

**PREHĽAD ZAVEDENÝCH TOTR
NA HLAVNÝCH KOĽAJACH
PODĽA KATEGÓRIE TRATE**

	Kategória	za rok 2021		za rok 2020	
		<i>ks</i>	<i>m</i>	<i>ks</i>	<i>m</i>
Najvýznamnejšie hlavné trate	I. a	5	12 180	1	4 363
	I. b	0	0	1	187
Hlavné trate	II.	1	54	0	0
Regionálne trate	III.	9	8 355	1	50
Lokálne trate	IV.	0	0	1	18 784
Celkom		15	20 589	4	23 384

Uvedené trvalé obmedzenia traťovej rýchlosti boli zavedené ako náhrada za dlhodobé prechodné obmedzenia traťovej rýchlosti z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu železničných tratí a stavieb pre prevádzku železničnej dopravy stanovenou traťovou rýchlosťou. Zapracovaním TOTR do grafikonu vlakovej dopravy (GVD) sa eliminuje meškanie vlakov, čím sa dosiahne zlepšenie jeho plnenia.

Úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre

Železničná infraštruktúra bola prevádzkovaná nediskriminačným spôsobom pre všetkých dopravcov. V roku 2021 boli tieto služby poskytnuté 54 dopravcom, a to 8 dopravcom osobnej dopravy a 44 dopravcom nákladnej dopravy, 2 dopravcom nákladnej aj osobnej dopravy.

Systém spoplatňovania použitia železničnej infraštruktúry sa uplatňuje v zmysle Opatrenia č. 2/2018 Dopravného úradu zo dňa 7. septembra 2018, ktorým sa určujú úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre a servisným zariadeniam.

Úhrada (v tis. EUR)	31. decembra	31. decembra
	2021	2020
	101 238	95 224
v tom: Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.	50 409	48 127
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.	33 865	30 700
Iní dopravcovia	16 964	16 397
v tom: osobná doprava	1 439	2 611
nákladná doprava	15 525	13 786
Úhrady sú uvedené vrátane kompenzácie zo zníženia úhrad pre nákladných dopravcov poskytnutej zo strany MDV SR	27 760	24 146

Úhrady za prístup k železničnej infraštruktúre za rok 2021 sú vyššie o 850 tis. EUR v porovnaní s tržbami z prevádzkovania železničnej infraštruktúry (poznámka 23). MDV SR vydalo pokyn č. 37/2021 zo 16. augusta 2021, ktorým bolo nariadené, aby ŽSR vrátili dopravcom úhrady za poplatok pridelenej, ale nevyužitej kapacity za obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020.

VÝKONY DOPRAVCOV

Z medzoročného pohľadu bol zaznamenaný celkový nárast dopravných výkonov o 1 770 tis. vlkm. Na náraste celkových výkonov sa do značnej miery podieľala nákladná doprava, kde evidujeme medzoročný nárast o 1 194 tis. vlkm. Najväčší nárast mal dopravca Železničná spoločnosť Cargo Slovakia na úrovni 602 tis. vlkm. U ostatných dopravcov došlo k medzoročnému nárastu dopravných výkonov o 592 tis. vlkm.

V osobnej doprave zaznamenávame medzoročný nárast dopravných výkonov o 576 tis. vlkm. Najväčší nárast mal dopravca Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. na úrovni 1 604 tis. vlkm. Tento nárast bol spôsobený navýšením objednaných vlkm. Zároveň najväčší pokles dopravných výkonov bol evidovaný u dopravcu RegioJet o 1 300 tis. vlkm.

Výkon	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020	Medzoročná zmena v %
Osobná doprava	(tis. vlkm)	34 722	34 146	1,69
	(mil. hrtkm)	9 352	9 002	3,89
Nákladná doprava	(tis. vlkm)	15 273	14 079	8,48
	(mil. hrtkm)	18 599	16 447	13,08
Spolu	(tis. vlkm)	49 995	48 225	3,67
	(mil. hrtkm)	27 951	25 449	9,83

Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry

Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry v roku 2021 bolo realizované v súlade so Zmluvou o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2017 – 2021 v znení dodatkov č. 10 - 13 uzatvorených medzi ŽSR ako manažérom infraštruktúry a Slovenskou republikou ako vlastníkom železničnej infraštruktúry zastúpenou MDV SR.

Porovnanie parametrov ZPŽI:

Bilancia ZPŽI (v tis. EUR)	31. decembra 2021*	31. decembra 2020
Náklady (EON spolu)	434 538	420 335
v tom náklady na:		
služby poskytované v minimálnom prístupovom balíku	392 038	379 486
služby poskytované v traťovom prístupe k servisným zariadeniam	40 885	39 199
TIP Žilina, TIP Lužianky a TIOP Moldava nad Bodvou	1 615	1 650
Výnosy (EOV spolu)	407 263	406 591
v tom:		
úhrada od vlastníka železničnej infraštruktúry	298 600	302 495
úhrada za prístup k železničnej infraštruktúre	72 628	71 078
kompenzácia finančných dopadov	27 760	24 146
výnosy z iných obchodných činností	8 275	8 872
Výsledok hospodárenia za služby	-27 275	-13 744
Krytie straty nerozdeleným ziskom minulých období	27 275	13 744
Celkom výsledok hospodárenia	0	0

*Údaje v tabuľke sú pred protokolárnym vyhodnotením MDV

Úhrada od vlastníka železničnej infraštruktúry - Slovenskej republiky v zastúpení MDV SR - na pokrytie ekonomicky oprávnených nákladov súvisiacich so zabezpečením správy a prevádzky železničnej infraštruktúry bola vo výške 298 600 tis. EUR, čím medziročne došlo k poklesu o 3 895 tis. EUR. Na zabezpečenie kompenzácie finančných dopadov zo zníženia úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre pre železničné podniky, ktoré poskytujú dopravné služby v nákladnej doprave v roku 2021 boli pridelené prostriedky zaúčtované do výnosov roka 2021 vo výške 27 760 tis. EUR, čím medziročne došlo k nárastu o 3 614 tis. EUR.

Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry

V roku 2021 boli realizované investičné akcie v celkovej výške 221 955 tis. EUR. Investíciami boli modernizované komponenty železničnej infraštruktúry – železničné stanice, železničný spodok, zvršok, trakčné vedenia, zabezpečovacie zariadenia, oporné múry a výstavba železničných mostov.

Prehľad realizovaných investičných akcií v roku 2021:

Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba železničnej infraštruktúry	203 129
Bezpečnosť prevádzky	9 887
Skvalitňovanie služieb pre železničné podniky	8 308
Automatizácia riadenia dopravy	185
Ostatné	446
Celkom	221 955

Investičné akcie boli financované najmä z kapitálových dotácií celkovo vo výške 177 958 tis. EUR, vlastných zdrojov vo výške 27 173 tis. EUR, úverových zdrojov 16 379 tis. EUR a ostatných.

Investície z vlastných zdrojov

Medzi najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2021 z vlastných a úverových zdrojov patria:

Rekonštrukcia ozubnice Štrba - Štrbské Pleso	8 095
Diagnostické vozidlo defektoskopie koľajníc	6 324
ŽST Bratislava východ, koľaj číslo 10S a 11S	2 985
Výmena rizikových komponentov trolejového vedenia v OR Košice	2 908
ŽST Kraľovany - ŽST Ľubochňa, rekonštrukcia koľaj č. 1, 2.	1 809
Starý Smokovec, Trakčná meniareň, rekonštrukcia budovy	1 447
ŽST Košice – rekonštrukcia nástupíšť č. 1, 2, 3 koľají č.11,9,8,7,6,5,3a,1	1 200

❖ *Rekonštrukcia ozubnice Štrba - Štrbské Pleso*

Podstatné objemy prác v roku 2021, boli práce na železničnom zvršku, pokládke koľajového roštu vrátane ozubnicovej koľajnice, zaštrkovanie, smerová a výšková úprava koľají. Na nástupištiach a v nástupnej hale Štrba sa vykonala pokládka dlažieb. Skúšobné jazdy boli zahájené dňa 26. júla 2021 a celá stavba bola odovzdaná do predčasného užívania 4. októbra 2021.

❖ *Diagnostické vozidlo defektoskopie koľajníc a meracích technológií*

V rámci harmonogramu ku Zmluve o dielo č. 330/3/2019/DV NDT, bol splnený II. míľnik, ktorý bol zameraný na prevzatie, schválenie a ukončenie časti „Vozidlo“ v rozsahu:

- vonkajšej časti vozidla (rám, skriňa, okná, dvere) , podvozkov, vrátane brzd
- vnútorných priestorov
- hlavných technologických zariadení (trakčný motor, prevodovka, kompresory, elektrocentrála, klimatizácia)
- vodného hospodárstva
- rozvodov elektroinštalácie a napájania
- povrchových úprav

❖ *ŽST Bratislava východ, rekonštrukcia koľaje č. 10S a 11S:*

ŽST Bratislava východ, ako nákladná zriaďovacia železničná stanica, sa nachádza na trati Bratislava Rača – Bratislava Vajnory v traťovom úseku 2704. Železničná stanica disponuje niekoľkými desiatkami koľají pre zriaďovanie nákladnej vlakovej dopravy. Rekonštrukcia pozostávala z kompletnej výmeny železničného zvršku oboch koľají, úpravy železničného spodku s odvodnením oboch koľají v celkovej dĺžke 1943 m a úpravy zariadení káblových vedení oznamovacej a zabezpečovacej techniky.

❖ *Výmena rizikových komponentov trakčného vedenia v Oblastnom riaditeľstve Košice*

Súčasný stav trakčného vedenia a jeho komponentov je po dobe životnosti a existuje reálne riziko výkonového obmedzovania dopravy realizovanej závislou trakciou (nákladnej dopravy) a následné zavedenie tabuliek E pre elektrické následné medzičasy. Súčasťou výmeny komponentov trakčného vedenia je aj výmena poškodených a nevyhovujúcich nosných lán a nástavcov, prídavných lán, strojových lán , trolejových drôtov, vešiakov, svoriek, kotevných pier, držiakov.

❖ *Starý Smokovec, Trakčná meniareň, komplexná rekonštrukcia budovy*

Prestavba historickej pamiatkovo chránenej budovy trakčnej meniarne pozostávala zo zateplenia objektu, výmeny strešnej krytiny so žľabmi a zvodmi, výmeny okien a dverí, zmeny vykurovania, odizolovania celého objektu, výmeny rozvodov vody, elektroinštalácie, kanalizácie a úpravy všetkých vnútorných stien a stropov novou omietkou a výmeny všetkých podláh v objekte. Súčasťou rekonštrukcie budovy bola rekonštrukcia sociálno-hygienických priestorov pre zamestnancov ŽSR v pohotovostných miestnostiach a samostatnej bytovej jednotky. Budova trakčnej meniarne sa vybavila poplachovým systémom narušenia a kamerovým systémom.

❖ ŽST Košice – rekonštrukcia nástupíšť č. 1, 2, 3 a komplexná rekonštrukcia železničného zvršku koľaje číslo 11,9,8,7,6,5,3a,1

Predmetom realizácie stavby bola komplexná rekonštrukcia železničného zvršku koľají č. 1, 3a, 5, 6, 7, 8, 9 a 11 vrátane odvodnenia a sanácie železničného spodku. Zrealizovalo sa aj predĺženie nástupišťa pri koľaji č. 6.

Boli demontované prvky ako imobiliiár, zábradlia, osvetlenie, vonkajšie prvky informačných a oznamovacích zariadení a taktiež demontáž budovy vonkajšieho výpravcu a nefunkčnej výťahovej šachty v batožinovom podchode a demontáž koľají č. 7 a 9.

V oblasti elektrotechniky a energetiky bola zriadená elektrická prípojka pre napájanie budúceho kontajnerového domčeka pre zabezpečovacie zariadenie a zahájili sa prípravné práce na osvetlení podchodov a elektroinštalácie nástupišťa č. 2. Práce pokračujú v roku 2022 v rámci nepretržitej výluky nástupišťa a prilahlých koľají.

Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 (OPII)

Realizácia projektov OPII prispieva k zlepšeniu dostupnosti krajiny, jednotlivých regiónov a ich vzájomného prepojenia, k znižovaniu regionálnych nerovností a k zvyšovaniu konkurencieschopnosti Slovenskej republiky.

Cieľom prioritnej osi č. 1 – „Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE) a obnova mobilných prostriedkov“, ako aj prioritnej osi č. 5 – „Železničná infraštruktúra a obnova mobilných prostriedkov“ je najmä podpora trvalo udržateľnej mobility, hospodárskeho rastu, zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov prostredníctvom rozvoja dopravnej infraštruktúry. Aj napriek tomu, že železničná infraštruktúra na Slovensku má relatívne hustú sieť, medzi jej hlavné nedostatky patrí nízka úroveň traťových rýchlostí, úseky bez elektrifikácie a absentujúca vybavenosť technológiami na plynulú prepravu tovarov a osôb.

Cieľom prioritnej osi č. 3 OPII (ďalej „PO č. 3“) je realizácia projektov záchytných parkovísk - vybudovanie parkovísk pre autá a bicykle so všetkými jeho podpornými náležitosťami ako stráženie kamerovým systémom, vybavenie informačným systémom, čo má v konečnom dôsledku prispieť k zmene správania sa obyvateľov obcí, a miest nachádzajúcich sa v regióne okolo hlavného mesta SR Bratislavy, ktorí dochádzajú z miesta bydliska do Bratislavy.

V priebehu roka 2021 boli uzatvorené Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre tieto projekty OPII s celkovou výškou oprávnených výdavkov 125 088 tis. EUR:

Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR – Čadca – Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať, úsek Svrčinovec – štátna hranica SR/ČR	34 860
Implementácia TSI v podmienkach ŽSR	12 776
Zastávka Nové Košariská - záchytné parkovisko pre IAD, projektová dokumentácia (DÚR, DSPRS)	124
Terminály integrovanej osobnej prepravy v Bratislave, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice, TIOP č. 6 - projektová dokumentácia	485
Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach - Moldava nad Bodvou, realizácia	65 298
Terminál integrovanej osobnej prepravy Trebišov, realizácia	11 545

Z operačného programu OPII boli v roku 2021 prijaté peňažné prostriedky najmä na stavby:

Trať Púchov - Žilina, I. etapa, úsek Púchov - Považská Teplá	19 714
Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky ŽSR	5 296
Implementácia TSI v podmienkach ŽSR	621

❖ **Modernizácia trate Púchov – Žilina, I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá**

Ide o investične aj technicky najnáročnejšiu stavbu ŽSR od ich samostatnosti. Modernizácia trate pozostávala z prestavby jestvujúcej železničnej infraštruktúry s cieľom zvýšiť jej technickú vybavenosť a použiteľnosť zabudovaním najmodernejších prvkov, a tým skvalitnením a zlepšením jej technických parametrov a ukazovateľov ako celku. Jej dokončením dôjde k zavŕšeniu modernizácie železničnej trate, čím sa na ucelenom úseku Bratislava – Žilina zvýši rýchlosť, komfort, bezpečnosť a plynulosť jazdy.

Celková dĺžka modernizovaného úseku trate, vrátane zastávok, výhybne a železničných staníc po modernizácii je 15,921 km. Novou trasou došlo k skráteniu úseku o 2,821 km.

Dominantnými prvkami sú tunely Diel (dĺžka 1 082m) a Milochovo (dĺžka 1 861m). Dňa 15. decembra 2021 bola predčasným užívaním zahájená jednokoľajná prevádzka tunela Milochovo po koľaji č. 1. Prevádzka koľaje č. 2 v časti od estakády po Považskú Bystricu je po starej koľaji. Prevádzka novej koľaje č. 2 bude možná po ukončení etapy A3 (10. januára 2022 až 12. apríla 2022), keď sa dokončí železničný zvršok a spodok, oporný múr, trakčné vedenie a zabezpečovacie zariadenie. Ucelená časť stavby 44 bude dokončená kompletne a celý úsek bude prevádzkovaný v novej trase, vrátane systému ETCS do mája 2022. Dňa 15. decembra 2021 bola tiež zahájená prevádzka na pozemnej komunikácii, ktorá sa realizuje na pôvodnom - opustenom železničnom telese dráhy vetva A (úsek Púchov - Milochovo) a pozemná komunikácia je v predčasnom užívaní. V roku 2022 bude realizácia pokračovať ukončením vetvy B do termínu mája 2022.

❖ **Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky ŽSR**

Projekt Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky ŽSR zabezpečil modernizáciu komunikačných zariadení (smerovačov a prepínačov) v lokalitách na južnej trase Slovenska v úseku Bratislava – Nové Zámky – Zvolen – Plešivec – Košice a v úseku Bratislava – Komárno.. Realizáciou projektu bolo dosiahnuté zlepšenie technických parametrov komunikačnej siete ŽSR, zvýšenie prenosovej kapacity siete a bezpečnosti. V neposlednom rade je realizáciou projektu zabezpečené plnohodnotné zokruhovanie severnej a južnej trasy Slovenska, čím je zabezpečená vyššia spoľahlivosť siete. V súlade so zmluvou o NFP bola realizácia diela ukončená v novembri 2021.

❖ **Implementácia TSI v podmienkach ŽSR**

Predmetom projektu je dodávka nových modulov, rozhraní a služieb, úpravy existujúcich informačných systémov za účelom splnenia požiadaviek nariadenia komisie (EÚ) č. 1305/2014 z 11. decembra 2014 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystému „telematické aplikácie v nákladnej doprave“ železničného systému v Európskej únii (TSI TAF) a nariadenia komisie (EÚ) č. 454/2011 z 5. mája 2011 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystému „telematické aplikácie v osobnej doprave“ transeurópskeho železničného systému (TSI TAP).

Na štyridsiatych ŽST boli inštalované informačné stojany, ktoré budú slúžiť pre informovanie cestujúcej verejnosti o chode vlaku, aktuálnom meškaní, dôvode meškania a zložení vlaku.

Kapitálový transfer zo štátneho rozpočtu

Z rozpočtovej kapitoly MDV SR bolo na základe zmluvy č. 353/AD00/2021 zo dňa 21. júla 2021 o poskytnutí finančných prostriedkov ŽSR zabezpečené financovanie viacerých investičných projektov v čiastke 104 453 tis. EUR. Tieto prostriedky boli alokované nasledovne:

V podprograme *Výstavba a obnova železničnej siete* v sume 15 475 tis. EUR boli prostriedky alokované najmä na nasledovné investičné akcie:

ŽST Kraľovany – ŽST Ľubochňa, rekonštrukcia koľají č. 1, 2	2 790
Sanácia skalnej steny v km 3,150-3,750 Kraľovany-Párnica	2 691
Rekonštrukcia protilavínových zábran v km 2,450-2,710 Kraľovany-Párnica	1 907
Púchov - Lúky pod Makytou - štátna hranica ČR/SR, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia	1 857

❖ **ŽST Kraľovany – ŽST Ľubochňa, rekonštrukcia koľají č. 1, 2**

V rámci stavby bola zrealizovaná komplexná rekonštrukcia železničného zvršku, železničného spodku, výstavba nástupišť v zastávke Stankovany, úpravy priepustov a mostov, úpravy trakčného vedenia, úpravy zabezpečovacieho zariadenia, vrátane sanácie skalného brala s vybudovaním zárubného múru. V železničnej zastávke Stankovany bola vybudovaná štandardná infraštruktúra zabezpečujúca prístupy na nástupištia opatrená orientačným systémom pre cestujúcich s prístreškami a vonkajším osvetlením. Investičná akcia bola financovaná aj z vlastných zdrojov.

❖ **Sanácia skalnej steny v km 3,150 – 3,750 Kraľovany – Párnica**

V riešenom úseku bola skalná stena nad traťou tvorená silne rozpukanou a podvrvenou skalnou horninou. Zabezpečenie skalného masívu po odstránení náletovej vegetácie a uvoľnených skalných blokov, spočívalo prevažne v sanácii oceľovými vysokopevnostnými geokompozitnými sieťami v kombinácii s kotevnými prvkami. Tieto opatrenia sa doplnili v určitých polohách o ochranné ploty a dynamické bariéry.

❖ **Rekonštrukcia protilavínových zábran v km 2,450-2,710 Kraľovany-Párnica**

V km 2,450 – 2,710 trate Kraľovany – Párnica je svah nad železničnou traťou zasiahnutý geodynamickými javmi typu padania lavín a opadávanie skalných úlomkov, balvanov a blokov, ktoré sa gravitačným spôsobom premiestňujú až do koľaje. Predmet sanácie spočíval v očistení svahov od náletovej dreviny a nežiadúcej vegetácie, rekonštrukcii existujúcich protilavínových bariér a doplnení ďalších záchytných dynamických konštrukcií.

❖ **Púchov - Lúky pod Makytou – štátna hranica ČR/SR, komplexná rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia**

Účelom realizácie rekonštrukcie je nahradenie existujúceho fyzicky a morálne opotrebovaného trakčného vedenia v medzistaničnom úseku Púchov – Lúky pod Makytou. Bude realizovaná zmena trakčnej sústavy z 3 kV na sústavu 25 kV, AC 50 Hz. Zmena trakčnej sústavy vyvoláva úpravu zabezpečovacích a oznamovacích zariadení, demontáž nepotrebných technológií. Rekonštrukcia trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia zabezpečí a zjednoduší vozobnú technológiu v smere na Českú republiku.

V podprograme *Mimo spolufinancovanie nad rámec finančnej medzery + NN (nad GAP) OPII* v sume 60 074 tis. EUR boli prostriedky alokované najmä na nasledovné investičné akcie:

	<i>v tis. EUR</i>
Modernizácia železničnej trate Púchov - Žilina, pre traťovú rýchlosť do 160 km/hod. – I. etapa (Púchov - Považská Teplá)	33 608
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina – realizácia; ako dočasné financovanie do času refundácie z OPII	23 542
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina - projektová dokumentácia DSP, DRS a DVZ	2 006

❖ **Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina**

Modernizácia pozostáva z prestavby existujúcej železničnej dopravnej cesty za účelom zvýšenia jej technickej vybavenosti a použiteľnosti – zvýšenie traťovej rýchlosti do 120 km/hod, priechodnosť vozidiel pre kinematický obrys vozidla UIC C a priechodný prierez UIC GC, únosnosť železničného zvršku a spodku pre triedu zaťažiteľnosti D4 UIC, priechodnosť železničných mostov pre zaťažovací vlak UIC - 71, peronizácia s mimoúrovňovým prístupom cestujúcich a s úpravou komunikácií pre chodcov v priestoroch staníc a zastávok pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu, vylúčenie úrovňových priecestí na hlavnej trati, vybudovanie nových nadjazdov, podchodov so súvisiacimi cestnými komunikáciami, komplexná prestavba trakčného vedenia, rekonštrukcia silnoprúdových rozvodov, nové traťové a staničné zabezpečovacie zariadenie a nová telekomunikačná technika.

V podprograme *Projekty CEF – spolufinancovanie zo ŠR/NN* v sume 15 605 tis. EUR a dočasné financovanie časti EU v sume 13 300 tis. EUR boli prostriedky alokované najmä na nasledovné investičné akcie:

Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo), 1.etapa (Poprad - Lučivná)	15 773
Modernizácia železničného úseku Váh - Varín - Strečno (sekcia 1)	10 982

❖ **Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Poprad Tatry (mimo) – Krompachy, 1.etapa (Poprad – Spišská Nová Ves), projektová príprava a realizácia**

Účelom stavby je modernizovať technickú infraštruktúru trate na danom úseku, ktorý je súčasťou siete TEN-T a európskeho železničného koridoru č. V pre dosiahnutie parametrov v zmysle legislatívy Európskeho spoločenstva, európskych noriem, legislatívy a noriem Slovenskej republiky a dohôd AGC a AGTC. Hlavnou úlohou je umožniť lepšiu prístupnosť k Transeurópskej dopravnej sieti a k dopravnej sieti

susediacich štátov. Celková dĺžka modernizovaného úseku trate, vrátane zastávky Lučivná a železničnej stanice Svit bude 12,700 km. Novou trasou dôjde k skráteniu úseku o 0,157 km.

Realizujú sa stavebné práce na úsekoch Poprad – Svit, ŽST Svit a na úseku Svit–Štrba.

❖ **Modernizácia železničného úseku Váh - Varín - Strečno (sekcia 1)**

Stavba je súčasťou stavby ŽSR, Dostavba zriaďovacej stanice Žilina – Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina. Je rozdelená do samostatne realizovateľných ucelených častí pričom, Sekcia 1 je financovaná z CEF a Sekcia 2 je financovaná z OPII. Súčasťou sekcie 1 sú ucelené časti stavby 54 Traťový úsek Váh - odbočka a zastávka Varín a ucelené časti stavby 55 odbočka a zastávka Varín – Strečno.

Kapitálový transfer - podpora obrany

V medzirezortnom podprograme Podpora obrany bola v zmysle zmluvy č. 212/A410/2021 o poskytnutí finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly MDV SR alokovaná čiastka 375 tis. EUR, určená na vybudovanie nakladacieho a vykladacieho priestoru v ŽST Sása Pliešovce a v ŽST Kamenica nad Cirochou.

Nástroj na prepájanie Európy (Connecting Europe Facility – CEF)

Program CEF sa zameriava najmä na podporu investícií do budovania novej dopravnej infraštruktúry v Európe alebo obnovu a modernizáciu existujúcej dopravnej infraštruktúry. V prípade CEF je dôraz kladený na cezhraničné spojenia na základnej sieti TEN-T a na inovatívne riešenia v doprave.

Jednotlivé projekty programu CEF sú financované v pomere od 73,40 % do 85,00 % z prostriedkov EÚ a od 15,00 % do 26,60 % z prostriedkov spolufinancovanie ŠR. V roku 2021 prijali od Európskej únie platby vo výške 17 951 tis. EUR. Celková výška všetkých poskytnutých platieb na investičné akcie k 31. decembru 2021 je 53 846 tis. EUR.

Platby sú viazané na nasledovné projekty:

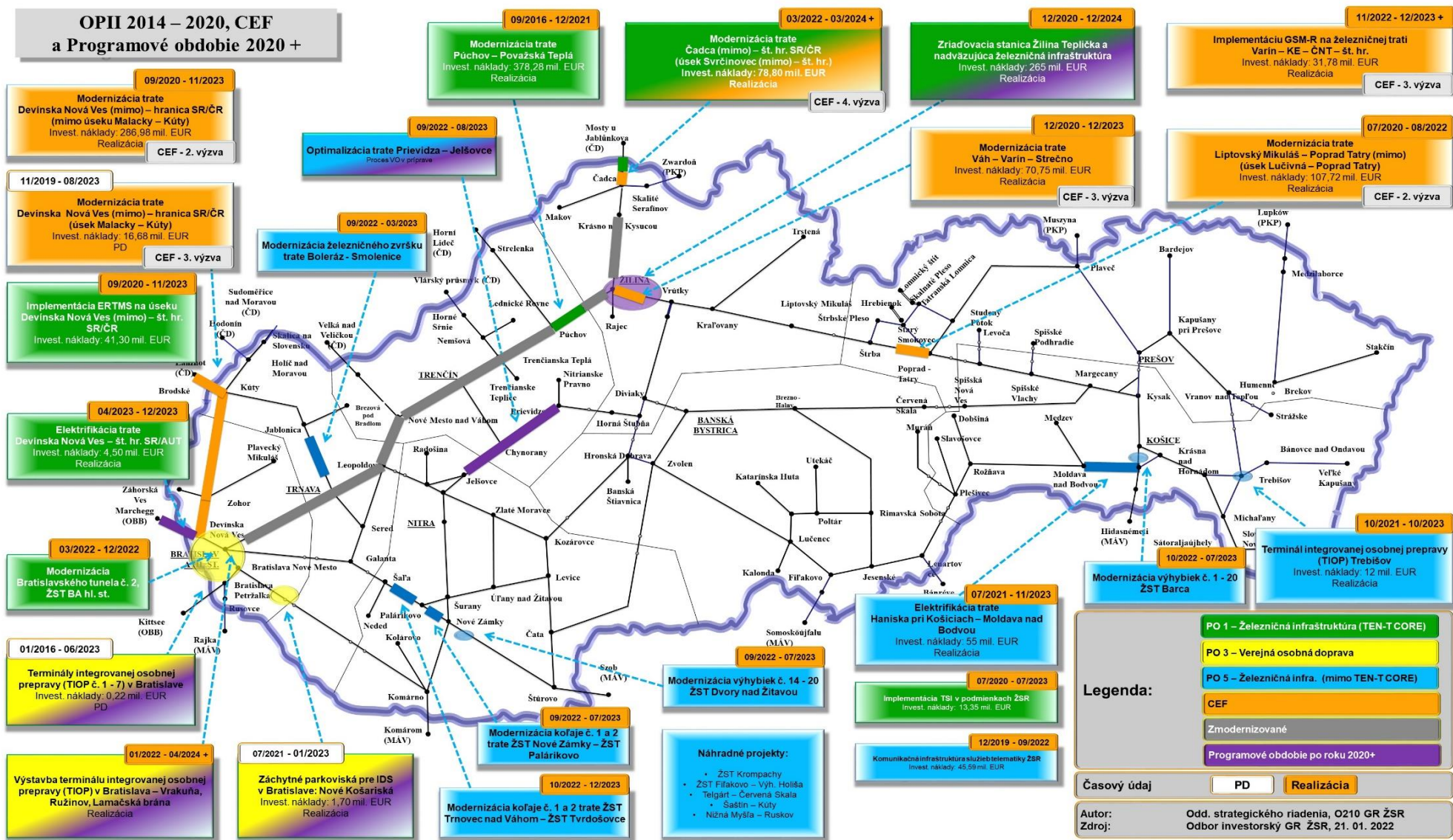
- Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR
- Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo) – 1. etapa (Poprad - Lučivná)
- Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR; úsek Malacky (mimo) – Kúty, projektová dokumentácia
- Modernizácia železničnej trate Váh – Varín – Strečno
- Implementácia GSM-R na železničnej trati Varín – Košice – Čierna nad Tisou, štátna hranica
- Modernizácia železničného úseku Čadca - Svrčinovec zastávka (vrátane).

Z prijatých platieb Nástroja na prepájanie Európy (CEF) boli v roku 2021 uhradené peňažné prostriedky najmä na projekty:

Trať Žilina – Košice, úsek Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo), 1. etapa (Poprad - Lučivná)	23 564
Modernizácia železničnej trate Váh – Varín – Strečno (Sekcia č. 1)	5 821
ŽSR, Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR (Stavba A)	2 343

Nasledovná mapa znázorňuje projekty spolufinancované Európskou úniou, na ktorých ŽSR aktuálne pracujú. Projekty sú farebne rozlíšené podľa jednotlivých prioritných osí:

Ekonomické a finančné ukazovatele

Hospodárenie spoločnosti

ŽSR dosiahli za rok 2021 záporný výsledok hospodárenia. Medziročný vývoj nákladov bol výrazne ovplyvnený vyššími nákladmi na spotrebované nákupy, najmä opravy a údržbu a osobnými nákladmi, kde je nárast o 2,70 %.

<i>Náklady a výnosy (tis. EUR)</i>	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Náklady	536 136	516 326
<i>v tom</i>		
Osobné náklady	294 259	286 533
Amortizácia dlhodobého majetku	78 406	81 338
Spotrebované nákupy	72 676	60 006
Výnosy	516 507	501 150
<i>v tom</i>		
Úhrada za prístup k železničnej infraštruktúre	72 659	71 106
Prevádzková dotácia ZPŽI	326 360	326 641
Predaj trakčnej energie	66 370	61 985
<i>Výsledok hospodárenia pred zdanením</i>	<i>-23 698</i>	<i>-16 788</i>
Výsledok hospodárenia ŽSR	-19 629	-15 176
Ostatné súčasti komplexného výsledku	-545	1 349
Ostatný komplexný výsledok	-20 174	-13 827

Železnice Slovenskej republiky vykazujú za účtovné obdobie 2021 výsledok hospodárenia – stratu 19 628 790,87 EUR, ktorú ŽSR vysporiadali s nerozdeleným ziskom minulých rokov.

Dlhodobé aktíva tvoria 95 % z celkového objemu aktív. Majetok železničnej infraštruktúry, ktorý ŽSR spravujú v zmysle zákona, bol v účtovnej hodnote 2 975 120 tis. EUR.

<i>Aktíva (v tis. EUR)</i>	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Dlhodobé aktíva	3 616 344	3 574 494
<i>v tom:</i>		
Dlhodobý hmotný majetok	3 565 248	3 494 813
Krátkodobé aktíva	185 152	149 509
<i>v tom:</i>		
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku	11 723	13 749
Zásoby	14 481	11 220
Peniaze a peňažné ekvivalenty	107 217	102 066
Spolu aktíva	3 801 496	3 724 003

Vlastné imanie tvorí z celkového objemu pasív 43 %. Dlhodobé záväzky sa zvýšili o 63 064 tis. EUR, čo bolo spôsobené najmä príjmom investičných dotácií k dlhodobému majetku.

Pasíva (v tis. EUR)	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Vlastné imanie	1 646 350	1 665 678
<i>v tom</i>		
Základné imanie	800 170	800 170
Kapitálové fondy	519 912	519 611
Dlhodobé záväzky	1 933 070	1 870 006
<i>v tom</i>		
Úvery, štátne dotácie a dotácie EÚ	1 800 002	1 698 868
Krátkodobé záväzky	222 076	188 319
<i>v tom</i>		
Krátkodobá časť úveru	12 000	11 500
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	83 388	54 999
Spolu pasíva	3 801 496	3 724 003

Finančné ukazovatele

	m. j.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Výsledok hospodárenia	<i>v tis. EUR</i>	-19 629	-15 176
Pomerové ukazovatele likvidity			
Bežná likvidita		1,07	1,15
Celková likvidita - priemerná		1,25	1,34
Ukazovatele nákladovosti			
Nákladovosť	%	103,80	103,03
Mzdová náročnosť	%	38,79	39,18
Ukazovatele zadlženosti			
Koeficient samofinancovania	%	81,59	81,41
Celková zadlženosť	%	18,41	18,59
Miera zadlženosti vlastného imania	%	22,56	22,84
Ukazovatele produktivity práce			
Z výnosov	<i>EUR/zam.</i>	38 304	36 767
Z výkonov	<i>vlkm/zam.</i>	3 708	3 538

Majetkové účasti

Spoločnosť	Podiel na ZI (%)
STABILITA, d. d. s., a. s. Košice	55,26
ŽPSV, a. s. Čaňa	41,06
Breitspur Planungs GmbH Viedeň (Rakúsko)	27,74
HIT RAIL, b. v. Amsterdam (Holandsko)	4,00

- Stabilita je spoločnosť spravujúca fondy doplnkového dôchodkového poistenia,
- ŽPSV Čaňa sa zaoberá výrobou betónových výrobkov, prefabrikátov a konštrukcií pre stavebné účely,
- Breitspur Planungs je spoločnosť pre prípravu širokorozchodnej trate,
- HIT RAIL, b. v. manažuje medzinárodnú dátovú infraštruktúru.

Trvalo udržateľný rozvoj

Bezpečnosť

Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov definuje, ktoré udalosti pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe sú považované za nehody. ŽSR vykonávajú štatistickú evidenciu nehôd a ich následkov, zisťovanie príčin ich vzniku, s cieľom prijať opatrenia na prevenciu opakovania nehôd a zvýšenie úrovne bezpečnosti železničného systému.

Na základe povinností, vyplývajúcich z § 5, 6 a 9 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o BOZP), ŽSR zabezpečujú preventívnu kontrolnú činnosť, zameranú na dodržiavanie bezpečných pracovných postupov pri pracovnej činnosti, používanie predpísaných a pridelených OOPP pri práci, dodržiavanie pracovnej disciplíny a ďalšie povinnosti vyplývajúce z vnútorných predpisov, vyhlášok a zákonov. ŽSR vykonávajú komplexné preverky pracovísk na zistenie stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok z pohľadu BOZP a posúdenie jeho vplyvu na zdravie zamestnancov na všetkých pracoviskách a zariadeniach ŽSR. V roku 2021 pokračovali v zmysle kontrolnej činnosti aj protipandemické opatrenia v rámci šírenia vírusu COVID-19. Zároveň v zmysle zákona o BOZP je povinnosťou zamestnávateľa, aby zisťoval príčiny vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ohrozenia chorobami z povolania, sledoval početnosť a závažnosť pracovných úrazov a vykonával potrebné rozboru stavu a vývoja pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a ohrozenia chorobami z povolania s cieľom prijať opatrenia na predchádzanie alebo zabránenie opakovaniu sa podobných udalostí a zlepšenie stavu BOZP.

Nehody na sieti ŽSR

Druh nehody	31. decembra	31. decembra	Rozdiel Spolu/ŽSR
	2021 Spolu/ŽSR	2020 Spolu/ŽSR	
Zrážka vlaku	20/8	19/4	+1/+4
Vykoľajenie vlaku	5/2	4/2	+1/0
Nehody na priecestiach	32/0	36/0	-4/0
Požiar v koľajových vozidlách	8/0	11/0	-3/0
Zranenie osoby spôsobené pohybom koľajových vozidiel	80/1	94/1	-14/0
Nehody pri posune	16/6	14/6,5	+2/-0,5
Následky nehôd			
Smrť užívateľov priecestí	12	8	+4
Smrť neoprávnených osôb	67	72	-5
Smrť zamestnancov	2	1	+1
Smrť cestujúcich	0	0	0
Smrť - iná osoba na nástupišti	1	0	+1
Smrť - iná osoba mimo nástupišťa	1	0	+1

* Celkový počet nehôd na tratiach ŽSR / nehody zavinené zariadením alebo zamestnancom ŽSR

Druh pracovného úrazu	31. decembra 2021	31. decembra 2020	Rozdiel
Pracovné úrazy celkom	41	41	0
z toho závažné pracovné úrazy:	2	4	-2
smrteľné	1	3	-2
ťažká ujma na zdraví	1	1	0
Počet vymeškaných kalendárnych dní	4 596	3 562	1 034
Počet úrazov na 1 000 zamestnancov	3,041	3,008	0,033
Priemerný počet zamestnancov	13 484,52	13 630,52	-146,00

Ochrana životného prostredia

Spoločnosť venuje neustálu pozornosť dodržiavaniu legislatívy v oblasti životného prostredia a jej aplikácii v prostredí firmy.

Ochrana životného prostredia v prevádzkových podmienkach ŽSR sa týka nasledovných oblastí:

- a) ochrana vôd a vodné hospodárstvo;
- b) odpadové hospodárstvo;
- c) ochrana prírody a krajiny;
- d) ochrana ovzdušia;
- e) ochrana ozónovej vrstvy zeme a ochrana pred účinkami skleníkových plynov;
- f) ochrana zdravia pred účinkami nadmerného hluku a vibrácií (fyzikálne polia);
- g) odstránenie environmentálnych záťaží a environmentálnych škôd;
- h) ochrana pred povodňami.

Je všeobecne známe, že tvorba emisií skleníkových plynov v doprave je determinovaná najzásadnejším faktorom, ktorým je rýchly rast prepravných výkonov ekologicky nepriaznivej cestnej dopravy, s čím súvisí vysoká spotreba fosílnych palív, napriek snahe o zvýšenie pomeru vozidiel s elektrickým pohonom. Nevyhnutným krokom na zvýšenie pomeru vlakovej dopravy a jej priaznivého dopadu na ekológiu krajiny je pokračovanie v elektrifikácii jednotlivých tratí a modernizácii koridorov s celoeurópskym významom v takej miere, aby bolo pre objednávateľov prepravných služieb výhodné prioritizovať vlakovú nákladnú prepravu a aby pre cestujúcu verejnosť bolo cestovanie vlakom voľbou číslo jedna.

Nevyhnutným krokom na zníženie nepriaznivého vplyvu ŽSR na ekológiu krajiny bolo aj v roku 2021 plnenie cieľov aktuálne platných právnych predpisov, dopravnej politiky EÚ a SR, vládnych a rezortných strategických dokumentov zameraných na ochranu životného prostredia.

Medzi dôležité nástroje na ochranu životného prostredia a zabezpečenia udržateľného rozvoja patrí proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA). Proces EIA je aj preto v rámci rozvoja a udržateľnosti železničnej infraštruktúry neoddeliteľnou súčasťou projektov ŽSR. V snahe dosiahnuť komplexnosť vyhodnotenia predpokladaných vplyvov projektov na životné prostredie, ŽSR aj v roku 2021 zabezpečovali z odborného hľadiska kvalitatívne lepšiu prípravu vlastných projektov EIA, a to prostredníctvom interných odborných zložiek. V rámci procesu EIA bolo zaistené aj spracovanie prieskumov zameraných na lepšie objasnenie vplyvov projektov na životné prostredie. Súčasťou

prieskumov je napríklad aj klimatické posúdenie, ktorého cieľom je pripraviť plánované projekty na predpokladanú úroveň pôsobenia možných rizikových faktorov vyplývajúcich z meniacich sa klimatických podmienok. Výsledkom posúdenia sú adaptačné a mitigačné opatrenia, ktoré prispievajú k environmentálne lepšej možnosti dopravy a silnému dopravnému systému odolávajúcemu možným negatívnym dôsledkom zmien klímy.

ŽSR participovali tiež v procese SEA (posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie) počas prípravy mnohých externých strategických dokumentov ešte pred ich schválením.

Uplatňovaním procesu posudzovania (EIA/SEA) dochádza z environmentálneho hľadiska najmä k:

- racionálnemu a efektívnemu využitiu prírodných zdrojov,
- identifikácii kľúčových vplyvov a opatrení na ich elimináciu, resp. zmiernenie,
- zabráneniu vážnemu a nevratnému poškodeniu životného prostredia,
- ochrane zdravia a bezpečnosti ľudí a ich majetku.

V roku 2021 bol ukončený proces EIA pre projekty:

- Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad-Tatry (mimo), 5. etapa;
- Modernizácia železničnej trate Bratislava hlavná stanica – Kúty – Lanžhot CZ, úsek trate Devínska Nová Ves (mimo) – Kúty – Lanžhot CZ;
- ŽST Krompachy, obnova výhybiek (OV) č. 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30;
- ŽST Dvory nad Žitavou rekonštrukcia výhybiek č. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20;
- ŽST Nové Zámky a ŽST Palárikovo - rekonštrukcia koľaje č.1 a č. 2;
- Boleráz – Smolenice, komplexná rekonštrukcia železničného zvršku koľaj č. 1, katastrálne územie Boleráz, Bíňovce, Smolenice;
- Šaštín - Kúty, komplexná rekonštrukcia železničného zvršku, koľaj č. 1;
- ŽST Trnovec nad Váhom – ŽST Tvrdošovce, rekonštrukcia koľaje č. 1 a koľaje č. 2;
- ŽST Barca, obnova výhybiek č. 1 - 20.

Pre projekt „Komplexná rekonštrukcia mostného objektu v žkm 37,910 trate štátna hranica (Marchegg) – Devínska Nová Ves, traťový úsek 2805, definičný úsek 02, štátna hranica OBB Devínska Nová Ves“ a „ŽST Fiľakovo - Výh. Holiša, rekonštrukcia železničného zvršku a železničného spodku“ bolo v roku 2021 vydané rozhodnutie zo zisťovacieho konania.

Hodnotenie vplyvov na životné prostredie je rovnako súčasťou štúdií realizovateľnosti, v ktorých sú identifikované možné vplyvy jednotlivých navrhovaných alternatív. Toto hodnotenie bolo v roku 2021 realizované aj v rámci aktuálne pripravovanej štúdie „Zdvojkolajnenie trate Devínska Nová Ves – Marchegg“.

K zvyšovaniu kvality životného prostredia prispievajú ŽSR aj realizáciou významných opatrení, akými sú najmä:

- zavádzanie nových konštrukčných prvkov, ktoré, okrem zvýšenia komfortnosti jazdy koľajových vozidiel a cestujúcich, zabezpečia aj minimalizáciu negatívnych vplyvov železničnej prevádzky na okolité prostredie (tlmenie hluku, vibrácií, a i.), ŽSR v súlade s platnou legislatívou SR (zákon č. 2/2005 o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov) v pravidelných intervaloch vypracovávajú štúdie hlukových máp a následne akčných plánov za účelom odstránenia, alebo minimalizovania negatívnych vplyvov na životné prostredie spôsobené železničnou prevádzkou,

- pokračujúci celopodnikový zvozový systém nebezpečných druhov odpadov v súlade s platnou legislatívou o odpadovom hospodárstve,
- sanácia horninového podložia ako odstraňovanie starej environmentálnej záťaže,
- pokračovanie v riešení geologickej úlohy „Sanácia horninového podložia a podzemných vôd v priestoroch bývalého prečerpávacieho komplexu 24/24“ a taktiež v prevádzke ochrany podzemných vôd v Čiernej nad Tisou,
- výmena v zariadeniach s obsahom skleníkového F – plynu s vysokým GWP za F plyn s nízkym GWP, čo prispieva k zníženiu vypúšťaných emisií do ovzdušia, ktoré Spoločnosť nahlasuje na príslušné orgány štátnej správy podľa platnej legislatívy.
- odvoz a následná biodegradácia nebezpečného odpadu, ktorý vznikol po rekonštrukčných prácach a bol zaradený do kategórie nebezpečných odpadov v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. v znp. o odpadoch.
- snaha opätovného využitia niektorých vyzískaných surovín a materiálov.

Oblasť ochrany ovzdušia

V zmysle zákonných povinností ŽSR vypočítali pre sledované obdobie poplatky za znečisťovanie ovzdušia strednými zdrojmi a predložili ich na príslušné orgány ochrany ovzdušia, ktoré ich následne odsúhlasili formou rozhodnutí. Okresnými úradmi určené emisné limity pre stredné zdroje znečisťovania ovzdušia boli za rok 2021 zo strany ŽSR dodržané.

Prehľad ekologických havárií

V roku 2021 bolo v pôsobnosti ŽSR celkom zaznamenaných 5 únikov znečisťujúcich látok, ktoré boli na mieste odstránené.

Ľudské zdroje

Vývoj zamestnanosti v roku 2021 bol ovplyvnený najmä dôsledkami epidémie COVID-19. Evidenčný počet zamestnancov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím má klesajúci charakter, priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov v roku 2021 je tiež nižší.

Vývoj zamestnanosti	31. decembra 2021	31. decembra 2020	Rozdiel (2021 - 2020)	Rozdiel v %
Evidenčný počet zamestnancov k 31.12.	13 490	13 704	-214	-1,56
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	13 484,52	13 630,52	-146	-1,07

Z celkového počtu zamestnancov ŽSR je 76 % mužov a 24 % žien. V roku 2021 skončilo pracovný pomer 783 zamestnancov a 671 zamestnancov bolo prijatých do pracovného pomeru. Zamestnanci odchádzali prevažne dohodou a do dôchodku. Miera fluktuácie za rok 2021 je 2,16 %.

Veková štruktúra	31. decembra 2021	% podiel	31. decembra 2020	% podiel
do 20 rokov	25	0,19	33	0,24
20 - 29 rokov	1 138	8,44	1 185	8,65
30 - 39 rokov	1 987	14,73	1 991	14,53
40 - 49 rokov	3 673	27,23	3 883	28,33
50 - 59 rokov	5 196	38,52	5 228	38,15
nad 60 rokov	1 471	10,90	1 384	10,10
Celkom	13 490	100,00	13 704	100,00

Priemerný vek zamestnancov ŽSR bol 47,9 rokov. Mierne zvýšený počet zamestnancov nad 50 a nad 60 rokov je následkom zvyšovania dôchodkového veku v SR.

Vzdelanostná štruktúra	31. decembra 2021	% podiel	31. decembra 2020	% podiel
Základné vzdelanie	253	1,88	278	2,03
Stredné vzdelanie	3 231	23,95	3 332	24,31
Úplné stredné vzdelanie	7 435	55,11	7 515	54,84
Vysokoškolské vzdelanie	2 571	19,06	2 579	18,82
Celkom	13 490	100,00	13 704	100,00

Vo vzdelanostnej štruktúre zamestnancov ŽSR nedošlo k výraznej zmene v percentuálnom porovnaní. V rámci „Adaptačného programu absolventov vybraných škôl“ bolo prijatých 26 absolventov. Nízky počet prijatých absolventov súvisí aj s ich priamym zaradovaním na voľné typové pozície.

ŽSR k 31.12.2021 zamestnávali 454 zamestnancov so zdravotným postihnutím nad 40% do 70% a 61 zamestnancov so zdravotným postihnutím nad 70%. ŽSR v roku 2021 splnili povinnosť zamestnávateľa pri zamestnávaní občanov so zdravotným postihnutím v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. v znp. o službách zamestnanosti.

Nábor zamestnancov

Z dôvodu pandemických opatrení bolo na jar prijímanie nových zamestnancov obmedzené, rovnako ako účasť na veľtrhoch práce, či prezentácie na školách. Nábor bol orientovaný na propagáciu typových pozícií najmä formou tlačovej inzercie. Po uvoľnení opatrení bolo od mája opätovne spustené prezenčné vzdelávanie, čo otvorilo možnosti pre prijímanie zamestnancov, predovšetkým nedostatkových pracovných pozícií.

V rámci Absolventského programu ŽSR bolo plánované prijatie 110 absolventov. S cieľom obsadenia voľných prevádzkových typových pozícií bola na vybrané stredné odborné školy dopravného, elektrotechnického a iného technického zamerania v rámci celej SR odoslaná informácia o možnosti uplatnenia absolventov na ŽSR. Zároveň boli pracovné ponuky, vyžadujúce vysokoškolské vzdelanie zverejnené alebo elektronicky poslané absolventom konkrétnych fakúlt a katedier Žilinskej univerzity v Žiline, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Technickej univerzity v Košiciach.

Bola založená facebooková skupina Kariéra ŽSR, v rámci ktorej sú zverejňované videá a informácie o vybraných typových pozíciách.

Pre cestujúcu verejnosť boli na 17-tich vybraných železničných staniách nainštalované veľkoformátové reklamy a klipy s plagátmi, ktoré informujú o pracovných možnostiach na ŽSR a uvádzajú kontakty pre uchádzačov o prácu.

V súvislosti so snahou zvýšiť záujem o pozíciu výpravca najmä u prevádzkových zamestnancov na pracoviskách, poskytujú ŽSR príspevok na profesijný rast a príspevok na ubytovanie a bývanie, ktorý je zameraný na získanie zamestnancov ochotných migrovať za prácou.

Duálne vzdelávanie a štipendijný program

V roku 2021 ukončili štúdium v systéme duálneho vzdelávania (DV) 21 žiakov, z ktorých 17 uzatvorilo pracovnú zmluvu so ŽSR a štyria žiaci vrátili finančné náklady v zmysle záväzku z Učebnej zmluvy, nakoľko sa rozhodli pre denné štúdium na vysokej škole.

ŽSR obdržali od štátu v roku 2021 na základe žiadosti o finančný príspevok ako čiastočnú kompenzáciu nákladov na odborné vzdelávanie žiaka v systéme DV príspevok 54 600 EUR.

ŽSR od roku 2017 realizujú štipendijný program ako alternatívu systému duálneho vzdelávania najmä pre žiakov stredných škôl. V školskom roku 2020/21 ukončili vzdelávanie v štipendijnom programe traja žiaci, ktorí uzatvorili pracovnú zmluvu so ŽSR v zmysle záväzku zo Štipendijnej zmluvy.

Pandemická situácia obmedzila aktivity náboru žiakov do vzdelávacích programov ŽSR. Obdobie dištančného vzdelávania spôsobilo, že študijné výsledky žiakov, ktorí sa k nám hlásili, boli výrazne slabšie ako v minulých rokoch. Tieto skutočnosti spôsobili, že nastavené kritériá v roku 2021 splnilo o polovicu menej žiakov. V týchto podmienkach sme uzatvorili 20 zmlúv (15 do systému DV a 5 do ŠP) so žiakmi, ktorí spĺňali požiadavky študijného priemeru a úspešne absolvovali lekársku prehliadku a psychologický rozhovor.

Od roku 2016/2017 majú študenti katedry železničnej dopravy Žilinskej univerzity možnosť získať odbornú spôsobilosť na pozíciu výpravca už počas bakalárskeho štúdia. ŽSR ponúkajú túto možnosť všetkým študentom, ale aj pedagogickým pracovníkom bezplatne po splnení psychickej a zdravotnej spôsobilosti. Štipendijný program pre vysoké školy vznikol s cieľom získať perspektívnych odborníkov pre oblasť železničnej dopravy.

Napriek aktivitám na získanie nových záujemcov o štipendijný program sa čoraz častejšie stretávame s nezájmom zo strany študentov technických vysokých škôl vrátane Žilinskej univerzity v Žiline.

Vo vzdelávacích programoch ŽSR v súčasnosti študuje 126 žiakov a študentov stredných odborných škôl a Žilinskej univerzity v Žiline.

Odmeňovanie a zamestnanecké benefity

Kolektívna zmluva ŽSR bola zmluvnými stranami dohodnutá na obdobie rokov 2021-2023. V súvislosti so situáciou s COVID-19 bola Dodatkom č. 1 KZ zo dňa 15.01.2021 riešená prekážka v práci na strane zamestnávateľa s náhradou mzdy vo výške 75 % priemerného zárobku. Dodatok č. 2 KZ zo dňa 09.07.2021 dopĺňa vzťahy zmluvných strán, týkajúce sa odborárskych členských príspevkov. Dodatok č. 3 podpísaný dňa 18.11.2021 zdefinoval najmä možnosť poskytnutia príspevku za rekondičný pobyt pre vybrané typové pozície.

V súlade s bodom 47. Kolektívnej zmluvy ŽSR 2021 – 2023 bol dohodnutý pre zamestnancov odmeňovaných tarifnou mzdou v roku 2021 ročný objem prémie za ŽSR vo výške skutočne vyplatených prémie v roku 2019. Rast tarifnej mzdy pre rok 2021 nebol dohodnutý. Priemerná mzda za rok 2021 dosiahla sumu 1 238,02 EUR, čo je o 45,93 EUR viac ako za rok 2020, v ktorom priemerná mzda po odrátaní odmien pri odchode do dôchodku bola 1 192,09 EUR.

Rok 2021 bol podobne ako rok 2020 ovplyvnený pandemickými opatreniami. V roku 2021 klesol počet neodpracovaných hodín pre prekážku v práci na strane zamestnávateľa o 303,1 tis. hodín, ale zároveň stúpol počet neodpracovaných hodín z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti a ošetrovania člena rodiny o 179,5 tis. hodín.

Zamestnancom boli poskytované peňažné aj nepeňažné benefity, ktoré slúžia k posilneniu stabilizácie a motivácie zamestnancov. ŽSR poskytujú širokú škálu benefitov:

- zníženie týždenného fondu pracovného času na 36 hodín bez zníženia mzdy (pre vybrané typové pozície),
- uplatnenie pružného pracovného času v súlade so Zákonníkom práce,
- pracovné voľno s náhradou mzdy za účelom vyšetrenia, ošetrovania zamestnanca v zdravotníckom zariadení, sprevádzania rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia a zlepšenia starostlivosti o rodinu nad rámec Zákonníka práce podľa KZ ŽSR,
- poskytovanie náhrad mzdy pri práceneschopnosti počas 10 dní vo výške 60% denného vymeriavacieho základu,
- príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie tzv. III. pilier,
- príspevok na životné poistenie DYNAMIK Ž,
- cestovné výhody vnútroštátne a zahraničné pre zamestnancov aj pre ich rodinných príslušníkov,

- rekondičné pobyty pre vybrané prevádzkové profesie, príplatok za rekondičný pobyt v období pozastavenia poskytovania rekondičných pobytov,
- odmeny pri životných jubileách a zvýšené odchodné v závislosti od odpracovaných rokov,
- príspevok na ubytovanie a bývanie pre vybrané typové pozície,
- príspevok na rekreáciu zamestnancov v súlade so Zákonníkom práce.

V oblasti starostlivosti o zamestnancov sa využívajú prostriedky sociálneho fondu, z ktorého sa po dohode s odborovými organizáciami prispieva najmä na regeneráciu zamestnancov, príspevok na stravovanie, sociálnu výpomoc, pracovné výročia, za darcovstvo krvi a rekreácie v zariadeniach ŽSR a odborových organizácií.

Ocenenie zamestnancov

V roku 2021 si rôzne ocenenia Ministra dopravy a výstavby SR prevzalo 28 zamestnancov ŽSR:

Pocta ministra dopravy a výstavby SR	13 ocenených
Titul ministra dopravy a výstavby SR - Zaslúžilý zamestnanec dopravy	14 ocenených
Uznanie ministra za zaslúžilý čin	1 ocenený

Pri výbere sa prihliadalo na profesijnú a odvetvovú vyváženosť za predpokladu zastúpenia najmä prevádzkových zamestnancov.

Dodržiavanie ľudských práv

Železnice Slovenskej republiky dodržiavajú ľudské práva, zásady rovnakého zaobchádzania ako aj zákaz nelegálneho zamestnávania. Zásada rovnakého zaobchádzania je aplikovaná vo všetkých interných riadiacich aktoch.

Výskum a vývoj

Náklady na úlohy výskumu a vývoja

Prevádzkové procesy (v tis. EUR)	31. decembra 2021	31. decembra 2020
- náklady na výskum	0	283
- náklady na vývoj	12	27
Celkom	12	310

Najvýznamnejšie úlohy riešené v roku 2021:

- štúdie prevádzkovej koncepcie zjednotenia trakčných elektrických sietí ŽSR a s tým súvisiacia koncepcia napájania,
- spracovanie predpisu na overovací (skúšobnú) prevádzku zariadení infraštruktúry v podmienkach ŽSR,
- aktualizácia predpisu SR 103-3(TS) – Výkresy materiálov pre železničný zvršok- koľaj,
- stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky pre štúdie, projektové dokumentácie v rôznom stupni vyhotovenia,
- predpis Údržba hnacích dráhových vozidiel ŽSR,
- aplikácia nových metodík kalibrácie pre kalibračné laboratórium 1 Vrútky v systéme metrologie pre kalibráciu meradiel tlaku a dĺžky,
- bezdrôtový prenos prevádzkových stavov reléových priesestných zabezpečovacích zariadení na vedľajších tratiach,
- obmedzenie nepriaznivého vplyvu vysokonapäťových výbojov pri búrkach na funkčnosť elektronických kóderov automatického bloku,
- revízia STN P 34 2651:1999 - Železničné priesestné zariadenia,
- spracovanie predpisu TS3-7 Kategorizácia vyzískaného materiálu železničného zvršku.

Ďalšie úlohy riešili problematiku v oblasti energetiky, skúšobníctva, diagnostiky a implementácie legislatívy EÚ a Slovenskej republiky do praxe ŽSR.

Riziká a neistoty

Riadenie rizík na ŽSR

Riadenie rizík je sústavná systematická a metodická činnosť organizovaná a koordinovaná odborom interného auditu. Interný audit nezávisle a objektívne preveruje, vyhodnocuje a zdokonaľuje pracovné procesy a postupy, riadiace a kontrolné systémy ŽSR. Odbor interného auditu je organizačne začlenený v úseku generálneho riaditeľa.

S cieľom efektívneho naplňovania definovaných strategických cieľov ŽSR, je na ŽSR zavedený systém riadenia strategických rizík, ktorý plní úlohu podporného systému pre úspešnú implementáciu stratégie. Jeho úlohou je efektívne riadiť identifikované strategické riziká, ktoré by mohli negatívnym spôsobom ohroziť realizáciu strategických cieľov ŽSR.

Prevádzkové riziká

Cieľom riadenia prevádzkových rizík je zabezpečiť bezpečnú a bezporuchovú prevádzku železničnej infraštruktúry. Medzi tieto riziká patrí napr. porušenie predpisových ustanovení prevádzkovými zamestnancami, nehody a mimoriadnosti, nedodržané technologické postupy práce staníc a traťových úsekov. Ide o riziká stredného až vysokého významu, na ktoré sú však prijaté opatrenia na elimináciu rizík od jednorazových až po procesné. K dopravným rizikám ešte patrí riziko neplnenia požiadaviek dopravcov pri tvorbe/zmene GVD, ako aj neatraktívne produkty a služby v zmysle podmienok prístupu na ŽI. V oblasti železničnej infraštruktúry sú z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na opravu a údržbu, a problémov pri verejnom obstarávaní prijímané dopravné opatrenia (napr. znižovanie rýchlosti), ktoré sú kritizované zákazníkmi – dopravcami a cestujúcou verejnosťou.

Finančné riziko

Vo finančnej oblasti sú ŽSR vystavené riziku likvidity a kreditnému riziku.

Spoločnosť je závislá od nepretržitej pomoci štátu vo forme pridelených dotácií zo štátneho rozpočtu. Štát sa spolupodieľa na financovaní bežných i kapitálových výdavkov ŽSR prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MDV SR. Likvidita v tejto oblasti je riadená s ohľadom na schválený rozpočet ŽSR pre príslušné rozpočtové obdobie s dôrazom na dodržiavanie podmienok čerpania dotácií a minimalizácie prípadných sankcií.

Na modernizáciu dopravných koridorov celoeurópskeho významu má Spoločnosť možnosť čerpať zdroje z viacerých finančných nástrojov Európskej únie. Vzhľadom na administratívnu náročnosť procesov kontrahovania finančných zdrojov, môže dôjsť k naplneniu rizika časového nesúladu medzi reálnou potrebou a ich poskytnutím zo strany EÚ. Takáto situácia môže Spoločnosť dostať pod tlak na vlastné zdroje financovania, prípadne ohroziť likviditu a finančnú stabilitu Spoločnosti.

V ostatných oblastiach financovaných predovšetkým z tržieb, je kľúčovým nástrojom riadenia likvidity priebežné sledovanie aktuálneho vývoja peňažných tokov. Pri výskyte rizikových udalostí a externalít ich Spoločnosť reviduje a modeluje s cieľom riadenia likvidity operatívnymi prostriedkami.

Kreditné riziko vyplýva z neschopnosti dlžníkov hradiť svoje záväzky voči ŽSR. Riziko je regulované sledovaním a vyhodnocovaním stavu pohľadávok a okamžitým riešením pohľadávok po lehote splatnosti s využitím všetkých zákonných možností. Postupy sledovania, vyhodnocovania a vymáhania pohľadávok sú upravené internou smernicou, pričom jej dodržiavanie je pravidelne kontrolované.

Manažment však vyvíja úsilie, aby eliminoval všetky hore uvedené riziká, situáciu v oblasti riadenia rizík neustále monitoruje a svojimi predikciami, ako aj ex post analýzami, sa snaží zabezpečiť kredibilitu, dôveryhodnosť a dlhodobú finančnú stabilitu Spoločnosti.

Riziká v oblasti ľudských zdrojov

Získavanie zamestnancov do prevádzkových profesií je naďalej zložité predovšetkým v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Nedostatok zamestnancov s elektrotechnickou kvalifikáciou je na ŽSR už celoslovenským problémom.

Napriek tomu, že v roku 2021 bolo prihlásených 3 389 uchádzačov o zamestnanie, bolo do pracovného pomeru v prevádzkových profesiách prijatých len 618 uchádzačov. Väčšina uchádzačov nespĺnila psychickú a zdravotnú spôsobilosť. Niektorí odstúpili, keď sa dozvedeli o vysokej náročnosti a zodpovednosti práce v prevádzke ŽSR v porovnaní s poskytovanou mzdou.

Riziká v oblasti informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti

Aktuálne riziká v oblasti informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti sú identifikované v rámci vypracovanej a schválenej iniciálnej Analýzy rizík a Plánu zvládania rizík ŽSR. V Spoločnosti, ktorá je prevádzkovateľ Základných služieb (ZS) v zmysle Zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti bol vykonaný audit kybernetickej bezpečnosti realizovaný nezávislou treťou stranou.

K významným rizikám v oblasti informačných technológií patrí napríklad zneužitie, poškodenie, strata dát a možné narušenie funkčnosti dôležitých informačných systémov.

K významným rizikám v oblasti kybernetickej bezpečnosti patrí najmä obmedzenie poskytovania základných služieb ŽSR v zmysle narušenia kontinuity dôvernosti, integrity a dostupnosti kľúčových komponentov IT/OT.

Tieto riziká sú eliminované rôznymi opatreniami ako sú napríklad monitoring, aktualizácie antivírusovej ochrany, aktualizácie operačných systémov, riadená správa aplikácií, serverov a sietí, aplikovanie bezpečnostných záplat, vykonávanie externých penetračných testov v pravidelných intervaloch a v zmysle aplikácie bezpečnostných opatrení vyplývajúcich z Vyhlášky č. 362/2018 Z. z..

Riziká v oblasti informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti sa znižujú minimálne prostredníctvom:

- monitorovania stavu IKT ich operátormi a správcami,
- priebežnou kontrolou dodržiavania prijatých bezpečnostných opatrení riadiacimi zamestnancami,
- kontrolou dodržiavania prijatých bezpečnostných opatrení výkonom kontrolných činností a auditov,
- preskúmaním prijatých bezpečnostných opatrení a vyhodnocovaním ich efektívnosti,
- bezpečnostnými auditmi realizovanými nezávislými tretími stranami,
- hodnotením bezpečnostných rizík,
- hodnotením príčiny vzniknutých bezpečnostných incidentov.

Z pohľadu kybernetickej bezpečnosti sú kritickými prvkami siete aj informačné systémy, ktoré v zmysle kybernetického zákona priamo alebo nepriamo podporujú prevádzku identifikovaných základných služieb ŽSR:

- oznamovacej a zabezpečovacej techniky (oblasť OZT),
- distribúcie elektriny (oblasť EE),
- prevádzky kritickej infraštruktúry vo vzťahu k IS (sieťam podporujúcich prevádzku základnej služby ŽSR),
- sietí a IS (oblasť dátových sietí a výmenného uzla Internetu).

V súlade s organizačným poriadkom ŽSR je kybernetická a informačná bezpečnosť vrcholovo riadená VOJ ŽSR Železničné telekomunikácie, ktoré zabezpečujú metodické riadenie a kontrolu oblasti kybernetickej a informatickej bezpečnosti, stratégie a rozvoja informačných systémov, informačných technológií a elektronických komunikačných systémov na ŽSR; komplexnú ochranu údajov a systémovú ochranu komunikačných, informačných systémov a technológií v zmysle platných zákonov a noriem.

Protikorupčné opatrenia a Etický kódex

Protikorupčný program ŽSR bol prijatý v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023 (ďalej len „Protikorupčná politika SR“) predovšetkým so zámerom:

- zlepšenia protikorupčnej prevencie,
- zlepšenia boja proti korupcii,
- zvýšenia účinnosti protikorupčných opatrení.

Protikorupčný program ŽSR je súčasťou Protikorupčnej politiky SR. Protikorupčný program ŽSR je zároveň včlenený do Rezortného protikorupčného programu Ministerstva dopravy a výstavby SR tak, aby pridanou hodnotou bolo zvýšenie merateľnej účinnosti prijatých protikorupčných opatrení.

Protikorupčný program ŽSR bol koncipovaný ako otvorený a flexibilný a tak, aby dopomohol naplniť účel protikorupčnej politiky SR, ktorým je zlepšiť protikorupčnú prevenciu a boj proti korupcii a zohľadňovať pritom súčasnú dynamiku korupčných javov, podmienok a príležitostí, vznik nových korupčných situácií, identifikované korupčné riziká a príčiny korupcie. V Protikorupčnom programe ŽSR sú zohľadnené špecifiká, resp. kontext pôsobnosti, prostredie, vzťahy, okolnosti a súvislosti vykonávaných činností, postupov a povinností ŽSR, najmä však identifikované korupčné riziká.

Na základe analýzy súčasného stavu boli v Protikorupčnom programe ŽSR určené nasledovné **priority protikorupčnej politiky ŽSR**:

- predchádzanie vzniku príčin možného korupčného správania,
- efektívny spôsob nahlasovania prejavov a rizík možného korupčného správania a prešetrovania prijatých podnetov,
- priebežné vyhodnocovanie funkčnosti a efektívnosti už zavedených opatrení alebo vhodnosti zavedenia zamýšľaných nových opatrení v záujme boja proti korupčnému správaniu a predchádzaniu jeho vzniku do budúcnosti.

Cieľom pri presadzovaní protikorupčnej politiky ŽSR je v čo najširšej možnej miere:

- vytvoriť prostredie, v ktorom sa zdôrazňuje ochrana verejného záujmu a odmieta korupčné konanie,
- identifikovať a odstraňovať korupčné riziká vrátane odhaľovania korupčných schém a zlepšiť povedomie o korupčných rizikách,
- zvyšovať povedomie o korupcii, aktivizovať protikorupčné správanie a konanie zamestnancov,
- dodržiavať princípy transparentnosti, hospodárnosti, efektívnosti, nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, proporcionality a to osobitne,
- budovať a posilňovať dôveru verejnosti (vrátane vlastných zamestnancov, obchodných partnerov, tretích osôb – záujemcov, uchádzačov v procese verejného obstarávania a osobitne každého oznamovateľa korupčného správania) v to, že ŽSR vnímajú boj proti korupcii nielen ako iba formálne prihlásenie sa k riešeniu celospoločenskému problému,
- zabrániť vzniku korupčných rizík, zmenšiť ich a odstrániť pri nakladaní s dotáciami, pri využívaní prostriedkov z fondov EÚ a v oblasti verejného obstarávania,

- zmenšiť možnosť jednotlivých zamestnancov rozhodovať na základe vlastnej úvahy a eliminovať zistené možnosti rozhodovať na základe svojvôle,
- prostredníctvom spravodlivého ohodnocovania úmerného zodpovednosti zamestnancov znižovať korupčné riziká.

Na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov a priorít boli určené v Protikorupčnom programe ŽSR konkrétne protikorupčné opatrenia a útvary ŽSR, ktoré sú zodpovedné za ich plnenie.

Protikorupčný program ŽSR tiež obsahuje mechanizmus vyhodnocovania miery úspešnosti plnenia prijatých protikorupčných opatrení.

V roku 2020 bol na ŽSR prijatý nový Etický kódex ŽSR, ktorý nahradil Etický kódex zamestnanca ŽSR zo dňa 29. januára 2005. Etický kódex ŽSR predstavuje súhrn etických princípov, noriem a požiadaviek, ktoré sú záväzné pre členov orgánov ŽSR ako aj zamestnancov ŽSR, pričom možno konštatovať, že stanovené ciele a priority v Protikorupčnom programe ŽSR sa priebežne naplňajú, o čom svedčia prijaté opatrenia za uplynulý rok.

V Etickom kódexe ŽSR sa ŽSR zaväzujú vo všetkých právnych vzťahoch vo vnútri ŽSR, ako aj vo vzťahoch s externým prostredím, konať v súlade s právnymi predpismi, dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku. ŽSR považujú dodržiavanie právnych predpisov, vnútorných pravidiel a etických zásad za základ úspešného a trvalo udržateľného pôsobenia a dosahovania cieľov ŽSR. K predmetnému ŽSR zaväzujú zároveň všetkých členov svojich orgánov ako aj svojich zamestnancov. ŽSR zaväzujú k dodržiavaniu Etického kódexu ŽSR tiež svojich zmluvných partnerov. V druhej polovici roku 2021 sa začala príprava konceptu darovej politiky ŽSR, čo predstavuje významný posun v oblasti boja proti korupcii. Darová politika ako súčasť Etického kódexu ŽSR bude výrazne prispievať k zníženiu potenciálneho korupčného rizika, zároveň sa jednoduchšie identifikuje či odhalí možné korupčné správanie pri rokovaní s potenciálnymi zmluvnými partnermi, rovnako tak pri uzatváraní a plnení zmlúv.

V Etickom kódexe ŽSR je tiež nastavený efektívny spôsob nahlasovania podozrenia z porušenia tohto kódexu, následného vyhodnocovania opodstatnenosti tohto podozrenia a prijatia následných opatrení v prípade preukázania opodstatnenosti podozrenia.

Porušenie Etického kódexu ŽSR môže mať za následok postih podľa predpisov pracovného práva, vrátane skončenia pracovného pomeru alebo iného právom aprobovaného následku.

V roku 2021 vstúpil do platnosti „Etický kódex obstarávania“, ktorého hlavným cieľom je stanovenie základných pravidiel a zásad správania sa nielen zamestnancov ŽSR, ale aj záujemcov/uchádzačov/koncesionárov/ členov skupiny dodávateľov, vrátane ich subdodávateľov, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú, zúčastňujú alebo majú záujem zúčastniť na procesoch obstarávania. Cieľom kódexu je v maximálnej možnej miere podporiť dodržiavanie stanovených pravidiel, hodnôt a zásad dotknutých subjektov vo všetkých fázach procesu obstarávania a zamedziť tak neefektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov, so zreteľom na povinnosti vyplývajúce z platnej právnej úpravy a interných predpisov ŽSR.

Medzinárodná spolupráca

ŽSR sú členom viacerých medzinárodných organizácií a zoskupení:

- CER – Spoločenstvo európskych železníc a infraštruktúrnych spoločností

CER vyvíja aktivity pre podporu rozvoja železníc a presadzuje presun prepravy na ekologicky prijateľnejšie dopravné druhy, minimalizáciu externých nákladov a zlepšovanie hospodárskych výsledkov železníc. Členstvo v CER je dôležité, pretože vytvára podmienky pre súčinnosť železníc pri predkladaní, vypracovávaní a pripomienkovaní európskej legislatívy železníc.

- UIC – Medzinárodná železničná únia

Najdlhšie sú ŽSR členom medzinárodnej organizácie UIC, ktorá udržiava a rozvíja celkové prepojenie železničného systému a umožňuje jeho interoperabilitu za účelom zlepšenia železničnej konkurencieschopnosti. V súčasnosti sa UIC aktívne podieľa na záležitostiach v oblasti štandardizácie a prípravy medzinárodných železničných štandardov IRS (v minulosti to boli vyhlášky), globálnych a regionálnych projektových aktivitách, aktivitách v oblasti digitalizácie, v oblasti výskumu a inovácií a aktivitách v oblasti systému riadenia kvality.

- RNE – Združenie európskych manažérov infraštruktúry

Ďalšou dôležitou organizáciou je RNE, ktorá v rámci medzinárodnej spolupráce vyvíja IT nástroje, ktoré nachádzajú uplatnenie v železničnej doprave. Aktuálne úzko spolupracuje s Agentúrou EÚ pre železnice (ERA) v oblasti implementácie telematických aplikácií pre nákladnú a osobnú dopravu a technických špecifikácií interoperability.

- OSŽD – Organizácia pre spoluprácu železníc

Organizácia pre spoluprácu železníc OSŽD vytvára základy spolupráce medzi členskými krajinami. Je to organizácia združujúca príslušné ministerstvá dopravy členských krajín. OSŽD spolu s UIC v súčasnosti pripravujú spoločné vyhlášky, ktorých cieľom je zjednotenie a zjednodušenie postupov pri preprave Východ – Západ.

- G4 – združenie železničných organizácií krajín južnej a východnej Európy
- V4 – združenie železničných organizácií krajín Višegrádskej štvorky

Obe združenia zabezpečujú spoluprácu medzi železničnými organizáciami v rámci príslušných regiónov.

- RFC – Koridory železničnej nákladnej dopravy

Hlavným cieľom koridorov je uľahčiť konkurencieschopnosť cezhraničnej železničnej nákladnej dopravy a zabezpečiť účinné prepojenie jednotlivých železničných trás.

ŽSR sú členom štyroch Koridorov železničnej nákladnej dopravy a na ich činnosti sa podieľajú účasťou v riadiacich štruktúrach a v pracovných skupinách:

- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 5 – „Baltsko – jadranský“
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 7 – „Orient/východné stredomorie“
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 9 – „Rýn - Dunaj“,
- Koridor železničnej nákladnej dopravy č. 11 – „Jantárový“

- PRIME – Platforma európskych železničných manažérov infraštruktúry

Platforma je zameraná na zlepšenie cezhraničnej spolupráce železničných manažérov infraštruktúry, podporu implementácie európskeho železničného práva, zriaďovanie jednotného železničného priestoru, zlepšenie zavádzania ERTMS, porovnávanie výkonnostných parametrov a výmena overených praktík medzi manažermi infraštruktúry. Pre ŽSR členstvo v platforme v roku 2021 znamenalo nové výzvy v rámci medzinárodnej spolupráce. Okrem dvoch plenárnych zasadnutí sa do veľkej miery rozvinula činnosť pracovných skupín.

Podskupina pre financovanie v roku 2021 pokračovala s výskumom pre hĺbkovú štúdiu, ktorej hlavným cieľom je opísať existujúce štruktúry a mechanizmy financovania železníc a spolpláňovania prístupu k železničnej infraštruktúre v každom členskom štáte EÚ. Štúdiá bude ponúkať prehľad o štruktúre finančných zdrojov, tokov, objemov a rozvoji každého manažéra infraštruktúry a o implementácii nariadení EÚ v zmysle nariadenia 2012/34.

Medzinárodné udalosti a činnosti v roku 2021

V roku 2021 pokračovali obmedzenia vo vzťahu k realizácií zahraničných pracovných ciest z dôvodu celosvetovej pandémie, preto sa značná časť medzinárodných rokovaní uskutočnila konferenčnými videohovormi.

Medzi najvýznamnejšie medzinárodné rokovania s účasťou Železníc Slovenskej republiky patrili:

- Telemost k stratégii spolupráce RŽD – MDV SR, ZSSK Cargo, ŽSR (19. januára 2021),
- Valné zhromaždenie CER (26. januára 2021),
- Valné zhromaždenia RFC 5 (23. februára 2021, 22. apríla 2021, 28. júna 2021, 29. septembra 2021, 1. decembra 2021, 14. decembra 2021),
- Správna rada RFC 7 (23. februára 2021, 27. mája 2021, 7. októbra 2021, 23. novembra 2021),
- Správna rada RFC 9 (8. februára 2021, 24. marca 2021, 5. mája 2021, 7. júna 2021, 15. júna 2021, 28. júna 2021, 23. a 30. júla 2021, 30. septembra 2021, 22. a 29. novembra 2021, 16. decembra 2021),
- Správna rada RFC 11 (25. februára 2021, 1. júna 2021, 17. septembra 2021, 30. novembra 2021),
- Video-konferencia generálnych riaditeľov OSŽD (19. – 23. apríla 2021),
- Pohraničná video-konferencia s Ukrajinskými železnicami (18. – 20. mája 2021),
- Valné zhromaždenie RNE (19. mája 2021, 7. decembra 2021),
- Otvárací ceremoniál RFC 9 (8. júna 2021),
- Plenárne zasadnutie PRIME (24. júna 2021, 18. novembra 2021),
- Oslava 25. výročia založenia Maďarských železníc (MÁV) v Budapešti (10. septembra 2021),
- Connecting Europe Express, ktorý cestoval po niektorých krajinách EÚ a zavítal do Bratislavy (10. – 11. septembra 2021) a do Košíc (19. septembra 2021),
- Valné zhromaždenie CER a Výstava TRAKO v Gdaňsku (20. a 21. septembra 2021),
- Stretnutie pre spoluprácu pri rozvoji vysokorýchlostnej trati v Strednej Európe vo Viedni (9. septembra 2021),
- Technický deň trakčného vedenia v Brne (30. septembra – 1. októbra 2021).

Hlavné udalosti roka 2021

Január

Na základe Uznesenia Vlády SR č. 453/2020 s cieľom čo najviac obmedziť pohyb obyvateľstva sa sprísnil podmienky lockdownu a obmedzenie mobility občanov, čo ovplyvnilo aj ŽSR. Metodickým pokynom sa umožnila práca z domu zamestnancom, ktorým povaha práce umožňuje tento výkon, samozrejme pri zabezpečení prevádzky a ostatných činností. Opatrením hlavnej hygieničky MDV SR, boli všetky školenia a vzdelávacie aktivity pozastavené do odvolania.

Február

Vo februári bola schválená Správa o stave bezpečnosti železničnej dopravy, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrany pred požiarimi a ochrany životného prostredia na sieti ŽSR za rok 2020. Správa podáva hlbší prehľad o bezpečnosti železničnej dopravy a prezentuje jej aktuálny stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarimi a ochrany životného prostredia.

Marec

ŽSR vyhlásili ponukové konanie formou elektronickej aukcie na odpredaj nehnuteľností železničnej polikliniky v Žiline. Dlhodobým zámerom ŽSR v oblasti nakladania s nehnuteľným majetkom je racionalizácia jeho rozsahu a znižovanie nákladov na jeho správu. Zároveň je potrebné efektívne kapitalizovať ostatný majetok, ktorý nesúvisí s hlavnou činnosťou ŽSR (teda správou a údržbou železničnej infraštruktúry). Takýmto trvalo nepotrebným majetkom sú aj nehnuteľnosti zdravotníckych zariadení ŽSR, ktorých proces postupného odčleňovania sa začal už v roku 2005 a to formou prenechania týchto nehnuteľností do prenájmu licencovaným poskytovateľom zdravotníckej starostlivosti.

Apríl

V mesiacoch apríl a máj prebehol na ŽSR Európsky prieskum bezpečnostnej klímy v železničiach, ktorého problematika je riešená v dokumente Politika bezpečnosti železničnej prevádzky. Európsky prieskum bezpečnostnej klímy v železničiach vypracovala ERA s podporou zvláštnej pracovnej skupiny, zloženej z odborníkov zo železničných organizácií a autorít z celej Európy.

Máj

Generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila a zástupcovia MDV SR dňa 6. mája podpísali zmluvu na spracovanie projektovej dokumentácie na Terminál integrovanej osobnej prepravy (TIOP) Ružinov v Bratislave. Realizácia TIOP Ružinov sa predpokladá do konca roka 2023.

Vláda SR schválila novelu zákona o štátnom rozpočte na rok 2021. Tá počítala s dofinancovaním ŽSR. Prvoradým cieľom ŽSR je udržanie bezpečnosti a spoľahlivosti železničnej prevádzky, k čomu je potrebné jej dofinancovanie. Druhým cieľom je realizovať významné investičné akcie modernizácie tratí v úsekoch Poprad - Lučivná, Devínska Nová Ves – Kúty – št. hr., prestavbu uzla Žilina a dokončenie rozostavaných úsekov medzi Bratislavou a Žilinou.

Jún

ŽSR spolu s Ministerstvom vnútra SR a Železničnou políciou spustili kampaň Stop vreckovým zlodejom na staniciach, na ktorých prichádza k častejším krádežiam.

Za účasti predsedu NR SR Borisa Kollára, ministra dopravy Andreja Doležala, štátneho tajomníka ministerstva dopravy Jaroslava Kmeťa, zástupcov spoločností ŽSR, ZSSK a Cargo Slovakia sa 22. júna odhalil symbolický pamätník na pamiatku tých železničiarov, ktorí prišli o život počas výkonu svojho zamestnania.

Pandemická situácia v roku 2020 nedovolila po 40 rokoch zrealizovať plánované podujatie s názvom „Kráľovná železníc neodišla“. Podujatie sa nakoniec konalo 26. júna. Slávnostnou jazdou parného vlaku z Bratislavy cez Galantu a Trnavu do Leopoldova, ťahaného parným rušňom 556.036, bola ukončená pravidelná prevádzka parných rušňov na Slovensku.

ŽSR 30. júna podpísali zmluvu s úspešným uchádzačom verejného obstarávania na národný projekt „Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach - Moldava nad Bodvou, realizácia“. Elektrifikáciou trate sa umožní pripojenie vlakovej dopravy uvedeného úseku do IDS Košíc. Optimalizáciou by malo prísť k modernizácii zabezpečovacích zariadení s možnosťou diaľkového ovládania. Taktiež príde k úprave ŽST a zastávok.

Júl

Na základe zvyšujúceho sa objemu nehodových udalostí na koľajach ŽSR spustili kampaň „Koľaj nie je ihrisko“ v spolupráci s organizáciami poskytujúcimi psychologickú pomoc pri ťažkých životných situáciách. Bezpečnosť na železnici je pre Železnice Slovenskej republiky jednou z priorít. Nepozornosť a zbytočný hazard sú dlhodobo najčastejšou príčinou ťažkých zranení a úmrtí na koľajniciach.

August

ŽSR vyhlásili ponukové konanie formou elektronickej aukcie na odpredaj nehnuteľností železničnej polikliniky vo Zvolene. Po poliklinike v Žiline ide o druhý objekt železníc, ktorý v rámci racionalizácie rozsahu nehnuteľností a znižovania nákladov na správu železnice ponúkajú k predaju.

September

Rok 2021 bol v Európe rokom železníc. Európsky rok železníc vyhlásila Európska komisia s cieľom podporiť a spropagovať osobnú a nákladnú železničnú dopravu v Európe. Pri tejto príležitosti vyrazil zo železničnej stanice Lisabon 2. septembra špeciálny vlak 'Connecting Europe Express'. Po ôsmich dňoch dorazil do Bratislavy na Hlavnú stanicu a následne do Múzea dopravy SR, kde sa za účasti zástupcov Európskej komisie, štátu a zástupcov železničných spoločností a dopravcov uskutočnilo slávnostné privítanie vlaku.

23. septembra bola v Trebišove podpísaná zmluva na výstavbu Terminálu integrovanej osobnej prepravy (TIOP), ktorá má priniesť modernizáciu priestorov autobusovej a železničnej stanice. Projekt v hodnote viac ako desať miliónov eur zlepší kvalitu cestovania, umožní cestujúcim prestup medzi jednotlivými druhmi dopravy s ťažiskom na nosný systém železničnej dopravy. Zmluvu na výstavbu TIOP Trebišov za účasti štátneho tajomníka MDV SR Jaroslava Kmeťa a primátora mesta Trebišov Mareka Čižmára podpísal generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila spolu so zástupcami spoločnosti Chemkostav Michalovce. Zhotoviteľ sa zaviazal stavbu odovzdať do 24 mesiacov od odovzdania staveniska.

V septembri sa zahájila rekonštrukcia ŽST Košice. Dôvodom obnovy je aj zvýšenie bezpečnosti, zníženie obmedzení pri tvorbe a realizácii grafikonu i zníženie nákladov. Obnova sa týka aj debarierizácie stanice.

Štátny tajomník MDV SR Jaroslav Kmeť spolu s generálnym riaditeľom ŽSR Miloslavom Havrilom 27. septembra slávnostne prestrihli trolej pri príležitosti elektrifikácie takmer dvadsaťkilometrového úseku Haniska pri Košiciach - Moldava nad Bodvou. Projekt umožní pripojenie vlakovej dopravy do Integrovaného dopravného systému Košického samosprávneho kraja a jeho súčasťou bude aj rekonštrukcia železničných staníc a zastávok.

Október

ŽSR sa podieľali na organizácii výročia prevádzky trate Michalany – Humenné, od ktorého uplynulo 150 rokov.

MF SR poskytlo ŽSR finančné prostriedky v sume 57 miliónov, ktoré ŽSR použili na opravy infraštruktúry, na opravu výťahov a eskalátorov na železničných staniciach, osvetlenia staníc a zabezpečenie bezbariérového prístupu a bezpečnosti pre cestujúcich. Tiež bolo potrebné použiť prostriedky na opravy striech a kotolní a určených technických zariadení. Okrem opráv infraštruktúry poskytnuté finančné prostriedky poslúžili na zabezpečenie doplnenia stálych záloh materiálu vo výške 1,5 milióna eur a nákupu materiálu za 2,5 miliónov eur, ako koľajnice, výhybkové súčiastky, výhybky, trolejový drôt, podvaly, ktoré sa môžu využiť v budúcom roku pri opravách.

ŽSR po uvoľnení uvedeného objemu prostriedkov z MF SR odstránili 54 prechodných obmedzení traťovej rýchlosti na hlavných koľajach v dĺžke vyše 67 kilometrov, čo priaznivo pôsobí na zníženie meškania vlakov osobnej dopravy nielen na Slovensku, ale aj pri medzinárodných vlakoch.

November

Minister dopravy a výstavby SR Andrej Doležal odvolal a následne vymenoval nových členov Správnej rady ŽSR. Členmi Správnej rady ŽSR sú Ing. Ladislav Bariak, Prof. Ing. Jozef Gašparík, PhD., Ing. Juraj Horský CPA, Ing. Radovan Majerský, PhD., Mgr. František Zaparanik. Funkciu predsedu Správnej rady ŽSR zastáva Ing. Ladislav Bariak, za podpredsedu bol zvolený Ing. Radovan Majerský, PhD.

December

Uvedením do predčasného užívania 15. decembra prešiel prvý vlak tunelom Milochovo po koľaji č.1. Následne 16. decembra bola spustená prevádzka aj pre verejnosť. V tuneli Diel je vedená obojsmerná prevádzka. Prevádzka koľaje č. 2 v časti od tunela Milochovo po estakádu je vedená po starej koľaji, do začatia ďalšej etapy modernizácie.

Udalosti, ktoré nastali po roku 2021

Dňa 24. februára 2022 došlo k ozbrojenému konfliktu na území Ukrajiny. Slovenská republika v tejto súvislosti dňa 26. februára 2022 od 12:00 hod. vyhlásila mimoriadnu situáciu vo vzťahu k hromadnému prílevu cudzincov.

MDV SR požiadalo ŽSR o uznanie 100 % zľavy z úhrady za prístup na železničnú infraštruktúru pre novú dopravnú službu realizovanú v režime humanitárnych a evakuačných vlakov, určených na prepravu tovaru a cestujúcich od okamihu vyhlásenia mimoriadnej situácie až do odvolania a to nediskriminačne pre všetky železničné podniky realizujúce tieto dopravné služby. ŽSR požiadajú MDV SR o finančné krytie výpadku týchto tržieb.

ŽSR v súčasnosti nemá vedomosť o priamych rizikách na svoju činnosť v súvislosti s konfliktom na Ukrajine a sankčnými opatreniami voči Ruskej federácii. Konflikt však zasiahne do vývoja svetovej ekonomiky pričom negatívne sa táto situácia okrem iných vplyvov už odráža na raste cien ropy a ďalších komodít najmä energií. Dopady z týchto potencionálnych budúcich rizík pre rok 2022 nevieme v súčasnosti vierohodne kvantifikovať.

Individuálna účtovná závierka

zostavená v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo v znení prijatom EÚ za rok končiaci sa 31. decembra 2021

OBSAH

	Strana
Výkaz finančnej pozície	56
Výkaz komplexného výsledku	57
Výkaz zmien vlastného imania	58
Výkaz peňažných tokov	59
Poznámky k individuálnej účtovnej závierke	60

VÝKAZ FINANČNEJ POZÍCIE

	Pozn.	31. decembra 2021	31. decembra 2020
AKTÍVA			
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Dlhodobý hmotný majetok	4	3 565 248	3 494 813
Investičný nehnuteľný majetok	5	27 914	31 089
Dlhodobý nehmotný majetok	6	15 159	22 364
Finančné investície	7	7 624	7 624
Dlhodobé pohľadávky	8	399	18 604
Dlhodobé aktíva spolu		3 616 344	3 574 494
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Zásoby	9	14 481	11 220
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku	10	11 723	13 749
Ostatné pohľadávky a aktíva	11	51 731	22 474
Peniaze a peňažné ekvivalenty	12	107 217	102 066
Krátkodobé aktíva spolu		185 152	149 509
AKTÍVA CELKOM		3 801 496	3 724 003
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY			
VLASTNÉ IMANIE			
Základné imanie		800 170	800 170
Kapitálové fondy		519 912	519 611
Zákonný rezervný fond		19 597	19 597
Zisk minulých rokov		326 300	341 476
Strata		-19 629	-15 176
Akumulovaný zisk		306 671	326 300
Vlastné imanie spolu	13	1 646 350	1 665 678
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Úvery	3,14	98 477	100 477
Štátne dotácie a dotácie EÚ	15	1 701 525	1 598 391
Rezervy a časové rozlíšenie	16,17,18	68 341	69 209
Odložený daňový záväzok	38	50 181	54 754
Ostatné dlhodobé záväzky	19	14 546	47 175
Dlhodobé záväzky spolu		1 933 070	1 870 006
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Krátkodobé úvery vrátane krátkod. časti dlhodob. úverov	3,14	12 000	11 500
Krátkodobá časť štátnych dotácií a dotácií EÚ	15	68 832	65 619
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	20	83 388	54 999
Záväzky voči verejnoprávnym inštitúciám	21	12 844	11 238
Ostatné záväzky	22	37 258	37 401
Rezervy a časové rozlíšenie	16,17,18	7 754	7 562
Krátkodobé záväzky spolu		222 076	188 319
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY CELKOM		3 801 496	3 724 003

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ KOMPLEXNÉHO VÝSLEDKU

	<i>Pozn.</i>	<i>31. decembra 2021</i>	<i>31. decembra 2020</i>
VÝNOSY			
Prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	23	72 659	71 106
Dotácia na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	24	326 360	326 641
Prevádzkovanie a koncesie TIP	25	5 541	5 049
Elektrická energia	26	70 404	65 620
Telekomunikačné služby a informatika	27	5 239	5 258
Výnosy z majetku	28	14 230	9 642
Ostatné výnosy	29	18 005	15 926
Výnosy spolu		512 438	499 242
PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY			
Materiál	31	-26 636	-23 666
Energie	32	-81 893	-77 090
Služby	33	-46 040	-36 340
Osobné náklady	34	-294 259	-286 533
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	35	-78 406	-81 338
Ostatné prevádzkové náklady/výnosy netto	36	-8 575	-11 359
Prevádzkové náklady spolu		-535 809	-516 326
STRATA Z PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ		-23 371	-17 084
FINANČNE NÁKLADY / VÝNOSY			
Úroky z úverov	14	-127	-139
Ostatné finančné náklady a výnosy	37	-200	435
Finančné náklady / výnosy spolu		-327	296
STRATA ZA OBDOBIE pred zdanením		-23 698	-16 788
Daň z príjmov	38	4 069	1 612
STRATA ZA OBDOBIE po zdanení		-19 629	-15 176
Ostatný komplexný výsledok:			
Položky, ktoré nebudú presunuté do + zisku / - straty:			
Precenenie zamestnaneckých požitkov	18	-690	1 708
Odložená daň vzťahujúca sa na precenenie zam. požitkov	38	145	-359
KOMPLEXNÁ STRATA ZA OBDOBIE		-20 174	-13 827

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ ZMIEN VLASTNÉHO IMANIA

	Základné imanie	Kapitálové fondy	Zákonný rezervný fond	Akumulovaný zisk	Celkom
K 1. januáru 2020	800 170	518 490	21 904	339 169	1 679 733
Strata za účtovné obdobie	0	0	0	-15 176	-15 176
Zvýšenie kapitálu - nepeň. vklad	0	596	0	0	596
Použitie zákonného rezervného fondu na krytie straty	0	0	-2 307	0	-2 307
Ostatné súčasti komplexného výsledku	0	525	0	2 307	2 832
K 31. decembru 2020	800 170	519 611	19 597	326 300	1 665 678
K 1. januáru 2021	800 170	519 611	19 597	326 300	1 665 678
Strata za účtovné obdobie	0	0	0	-19 629	-19 629
Zvýšenie kapitálu - nepeň. vklad	0	487	0	0	487
Ostatné súčasti komplexného výsledku	0	-186	0	0	-186
K 31. decembru 2021	800 170	519 912	19 597	306 671	1 646 350

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-23 698	-16 788
Úprava o nepeňažné operácie	49 957	58 948
Odpisy, amortizácia a opravné položky k dlhodobému majetku	151 436	151 455
Dividendy a iné podiely na zisku účtované do výnosov	-2	-701
Úroky účtované do nákladov	299	387
Úroky účtované do výnosov	-4	-3
- Zisk / + strata z predaja DHM	-4 351	-492
+ Zvýšenie / - zníženie stavu rezerv	-693	-2 818
Amortizácia štátnych dotácií	-73 030	-70 117
Ostatné položky nepeňažného charakteru	0	-1 975
Vplyv zmien stavu pracovného kapitálu	-11 222	-8 998
- Zvýšenie / + zníženie stavu pohľadávok a iných aktív	-9 026	-4 339
+ Zvýšenie / - zníženie stavu záväzkov	1 065	-9 257
- Zvýšenie / + zníženie stavu zásob	-3 261	4 598
Peňažné toky z prevádzkovej činnosti	38 735	49 950
Výdavky na daň z príjmov	0	-1
Prijaté úroky	4	3
Zaplatené úroky	-367	-426
Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti	38 372	49 526
Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok	-212 337	-174 866
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku	179 377	105 148
Tržby z predaja dlhodobého nehmot. a hmot. majetku	5 498	1 465
Čisté peňažné toky z investičnej činnosti	-27 462	-68 253
Príjmy z dividend a iných podielov na zisku	2	701
Príjmy z úverov a pôžičiek	10 000	14 987
Výdavky na splácanie úverov a pôžičiek	-11 500	-10 751
Splátky záväzkov z prenájmu	-4 261	-4 149
Čisté peňažné toky z finančnej činnosti	-5 759	788
Čisté zvýšenie alebo čisté zníženie peňažných prostriedkov	5 151	-17 939
Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na začiatku účtovného obdobia	102 066	120 005
Kurzové rozdiely vyčíslené k peňažným prostriedkom a peňažným ekvivalentom ku dňu účtovnej závierky	0	-1
Zostatok peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na konci účtovného obdobia	107 217	102 066

Účtovné zásady a poznámky sú neoddeliteľnou súčasťou účtovnej závierky

POZNÁMKY K INDIVIDUÁLNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI

Železnice Slovenskej republiky vznikli 10. novembra 1993 zákonom NR SR č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky z 30. septembra 1993 (v znení zákona č. 152/1997 Z. z. zo 14. mája 1997 a zákona č. 259/2001 Z. z. zo 14. júna 2001) a boli zaregistrované pod číslom Po 312/B v Obchodnom registri Okresného súdu I. v Bratislave.

Obchodné meno:	Železnice Slovenskej republiky
Sídlo:	Klemensova 8, 813 61 Bratislava
IČO:	31 364 501
DIČ:	20 20 480 121
Právna forma:	Iná právnická osoba zriadená zákonom č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky

Spoločnosť je zákonným nástupcom Železníc Slovenskej republiky, š. p., ktoré boli zriadené 1. januára 1993, v čase rozdelenia bývalého Československa na Českú republiku a Slovenskú republiku.

Zriaďovateľom Spoločnosti je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, ktoré napriek tomu, že nie je priamo zainteresované na riadení Spoločnosti, dohliada na určité aspekty jej činnosti prostredníctvom zastúpenia v Správnej rade ŽSR.

Spoločnosť je v zmysle § 20 ods. 1 a § 21 ods. 1 zákona č. 540/2001 Z. z. o štatistike v znení neskorších predpisov registrovaná ako Subjekt verejnej správy (poznámka 2).

Majetok Spoločnosti, ktorý je vykázaný vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti, je vo vlastníctve Slovenskej republiky a Spoločnosti je zverený do správy okrem práva na užívanie majetku v zmysle IFRS 16 Lízingy (poznámka 2.2, poznámka 6, poznámka 19 a poznámka 22).

Spoločnosť nemôže vstupovať do úverových vzťahov tretích osôb ako ručiteľ, ani zriadiť záložné právo v prospech tretích osôb na majetok, ktorý patrí štátu. Spoločnosť nie je neobmedzene ručiacim spoločníkom v žiadnej spoločnosti.

Orgánmi ŽSR sú Správna rada a generálny riaditeľ.

Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má päť členov – štyria členovia sú odborníci z odvetvia dopravy, financií a práva a jeden je volený zástupca zamestnancov železníc.

Mená a priezviská členov Správnej rady ŽSR k 31. 12.2021:

Ing. Ladislav BARIAK	predseda Správnej rady
Ing. Radovan MAJERSKÝ, PhD.	podpredseda Správnej rady
Prof. Ing. Jozef GAŠPARÍK, PhD.	člen Správnej rady
Ing. Juraj HORSKÝ, CPA	člen Správnej rady
Mgr. František ZAPARANIK	člen Správnej rady

Spoločnosť má v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znp. zriadený Výbor pre audit ŽSR, ktorý je k 31.12.2021 v zložení

Ing. Jana KRUPCOVÁ	predseda
Ing. Miroslav GARAJ	člen
Ing. Štefan SEDLÁČEK	člen

Výbor pre audit sleduje postup zostavovania účtovnej závierky, proces auditu účtovnej závierky a nezávislosť štatutárneho audítora.

ŽSR sú manažérom železničnej infraštruktúry v zmysle Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry uzatvorenej so Slovenskou republikou ako vlastníkom železničnej infraštruktúry, zastúpenou MDV SR. Manažér infraštruktúry je povinný zabezpečiť trvalé udržiavanie dráhy v prevádzkyschopnom stave, obnovu dráhy po nehode alebo po mimoriadnej udalosti, údržbu dráhy podľa projektovaných technických parametrov, rozvoj dráhy v súlade s technickým pokrokom a s požiadavkami na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe, obsluhu železničnej infraštruktúry, organizovanie a riadenie železničnej dopravy na železničnej sieti.

Vlastník infraštruktúry na zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry poskytuje finančné prostriedky na prevádzku železničnej infraštruktúry. Zároveň vlastník infraštruktúry poskytuje dotáciu vo forme kapitálových transferov, ktorých cieľom je rozvoj a modernizácia majetku.

Schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojej činnosti podľa zásady nepretržitého trvania Spoločnosti a plniť svoj investičný program a ostatné prevádzkové a finančné záväzky ostáva závislá od nepretržitej pomoci od štátu vo forme kapitálových a prevádzkových dotácií.

Účtovným obdobím je kalendárny rok.

Účtovná závierka Spoločnosti za predchádzajúce účtovné obdobie končiace sa 31. decembra 2020 bola schválená na zasadnutí Správnej rady ŽSR, ktoré sa konalo dňa 29. apríla 2021 v Bratislave.

Za rok končiaci sa 31. decembra 2021 Spoločnosť vykázala stratu vo výške 19 629 tis. EUR (za rok končiaci sa 31. decembra 2020 stratu vo výške 15 176 tis. EUR).

2 VÝCHODISKÁ PRE ZOSTAVENIE ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Spoločnosť v zmysle § 17a, ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje individuálnu účtovnú závierku podľa Medzinárodných účtovných štandardov pre finančné výkazníctvo v znení prijatom Európskou úniou (ďalej aj „IFRS“). IFRS zahŕňajú štandardy a interpretácie schválené komisiou EÚ.

Spoločnosť v zmysle § 22a ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, je súčasťou súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky, ktorú zostavuje Ministerstvo financií SR.

Spoločnosť je na základe § 22 ods. 12 zákona o účtovníctve oslobodená od povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu, pretože zostavením len individuálnej účtovnej závierky Spoločnosti sa významne neovplyvní úsudok o finančnej situácii, nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia za konsolidovaný celok. Obchodné meno a sídlo účtovných jednotiek, v ktorých má Spoločnosť majetkovú účasť, je uvedené v poznámke 7.

Individuálna účtovná závierka (ďalej aj „účtovná závierka“) bola vypracovaná za predpokladu nepretržitého trvania Spoločnosti, ktorá predpokladá realizáciu aktív a plnenie záväzkov počas bežnej činnosti Spoločnosti a neobsahuje žiadne úpravy, ktoré by mohli byť potrebné v prípade, že Spoločnosť nebude schopná pokračovať v nepretržitej činnosti.

Účtovná závierka je vypracovaná na základe historických obstarávacích cien. V ďalšom texte sú uvedené základné účtovné zásady.

Údaje v Individuálnej účtovnej závierke ŽSR za rok končiaci sa 31. decembra 2021 sú vykázané v tisícoch eur (ďalej aj „EUR“), pokiaľ nie je uvedené inak. Na základe ekonomickej povahy zásadných udalostí a okolností bolo za funkčnú menu a menu prezentácie Spoločnosti stanovené euro (EUR).

2.1 Použitie odhadov a úsudkov

Zostavenie účtovnej závierky si vyžaduje, aby manažment Spoločnosti urobil úsudky, odhady a predpoklady, ktoré ovplyvňujú aplikáciu účtovných metód a účtovných zásad a hodnotu vykazovaného majetku, záväzkov, výnosov a nákladov. Odhady a súvisiace predpoklady sú založené na minulých skúsenostiach a iných faktoroch, považovaných za primerané okolnostiam, na základe ktorých sa formuje východisko pre posúdenie účtovných hodnôt majetku a záväzkov, ktoré nie sú zrejmé z iných zdrojov. Skutočné výsledky sa preto môžu líšiť od odhadov.

Odhady a súvisiace predpoklady sú neustále prehodnocované. Korekcie účtovných odhadov nie sú vykázané retrospektívne. Vykázané sú v období, v ktorom je odhad korigovaný, ak korekcia ovplyvňuje iba toto obdobie, alebo v období korekcie a v budúcich obdobiach, ak korekcia ovplyvňuje toto aj budúce obdobie.

Rezerva na zamestnanecké požitky

Spoločnosť má dlhodobý program zamestnaneckých požitkov pozostávajúcich z jednorazového príspevku pri odchode do dôchodku, odmeny pri odchode do invalidného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku a odmeny pri životných a pracovných jubileách. Hodnota požitkov je vyplácaná v závislosti od dosiahnutého veku a odpracovaných rokov. Na tieto požitky neboli vytvorené samostatné finančné zdroje. Náklady na zamestnanecké požitky sú stanovené prírastkovou poistno-matematickou metódou, tzv. „Projected Unit Credit Method“. Podľa tejto metódy sa náklady na poskytovanie požitkov účtujú do výkazu komplexného výsledku tak, aby pravidelne sa opakujúce náklady boli rozložené na obdobie trvania pracovného pomeru. Záväzky z poskytovania požitkov sú ocenené v súčasnej hodnote predpokladaných budúcich peňažných tokov. Poistno-matematické zisky a straty zo zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania sa vykazujú vo vlastnom imaní výkazu finančnej pozície, ostatné sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku.

Rezerva na environmentálne záväzky

Rezerva na environmentálne záväzky sa tvorí vtedy, keď je vznik nákladov na vyčistenie životného prostredia pravdepodobný a tieto náklady sa dajú spoľahlivo odhadnúť. Výška vykazanej rezervy je najlepším odhadom potrebných výdavkov budúcich období. Načasovanie peňažných tokov odzrkadľuje súčasné zhodnotenie priorít vedením Spoločnosti, technologické zabezpečenie a neodkladnosť plnenia takýchto povinností.

Rezerva na súdne spory

Rezerva na súdne spory sa tvorí, ak Spoločnosť žaluje iný subjekt v súdnom, správnom alebo inom konaní o zaplatení určitej konkrétnej sumy, pričom ukončenie súdneho sporu v neprospech Spoločnosti je viac ako pravdepodobné. Vedenie Spoločnosti sa pri zhodnotení predpokladaných výsledkov súdnych sporov spolieha na vlastné odborné posúdenie.

Rezerva na demoláciu objektov

Rezerva na demoláciu objektov sa tvorí, ak sa Spoločnosť rozhodla demolovať budovy alebo iné prevádzkové zariadenia. Demolácia budov sa vykonáva z bezpečnostných dôvodov v prípadoch, ak hrozí zrútenie objektu, objekt je v dezolátnom stave a pre prevádzkovú činnosť je nepotrebný a nie je možné ho inak kapitalizovať (predať, príp. prenajať). Spoločnosť pri účtovaní rezervy vychádza z odborného odhadu, ktorý zodpovedá budúcim nákladom na demoláciu objektov.

Doba životnosti dlhodobého majetku

Spoločnosť odhaduje životnosť dlhodobého majetku na očakávanú dobu, počas ktorej bude majetok k dispozícii na používanie v Spoločnosti, so zohľadnením predpokladaného technického a morálneho opotrebenia. Doba životnosti a odpisové metódy sa preverujú minimálne raz ročne s cieľom zabezpečiť konzistentnosť metódy a doby odpisovania s očakávaným prínosom ekonomických úžitkov z dlhodobého majetku.

2.2 Významné účtovné zásady

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Dlhodobý hmotný (ďalej aj „DHM“) a nehmotný majetok (ďalej aj „DNM“) je vykazovaný v obstarávacej cene po odpočítaní oprávok/amortizácie a akumulovaných strát zo zníženia hodnoty, pričom pozemky sú účtované v obstarávacej cene alebo v administratívnej hodnote určenej štátom (ktorá však nepredstavuje trhovú hodnotu).

Počiatočná obstarávacia cena dlhodobého hmotného a nehmotného majetku zahŕňa nákupnú cenu vrátane dovozného cla a nevratných daní a všetky priamo pripočítateľné náklady spojené s uvedením majetku do prevádzkyschopného stavu a na miesto, na ktorom sa bude používať. Súčasťou obstarávacej ceny sú aj vyvolané investície a úrokové náklady súvisiace s obstaraním.

Limit (minimálna hodnota) pre vykazovanie hmotného majetku v neobežných aktívach (okrem budov, stavieb, pozemkov a umeleckých diel) je stanovený na vyšší ako 1 700,- EUR, ak prevádzkovo-technická funkcia majetku je dlhšia ako jeden rok; limit (minimálna hodnota) pre vykazovanie nehmotného majetku v neobežných aktívach je stanovený na vyšší ako 2 400,- EUR, ak prevádzkovo-technická funkcia majetku je dlhšia ako jeden rok. Technické zhodnotenie majetku (modernizácie, rekonštrukcie, prístavby, nadstavby, prestavby, resp. stavebné úpravy) je aktivované do neobežných aktív k príslušnému majetku, ak minimálna hodnota technického zhodnotenia za rok je viac ako 1 700,- EUR.

Nedokončené investície predstavujú dlhodobý hmotný a nehmotný majetok a vykazujú sa v obstarávacej cene. Táto zahŕňa náklady priamo spojené s obstaraním dlhodobého majetku. Hodnota nedokončených investícií je znížená o rozdiel vyplývajúci z prepočítania dlhodobého záväzku (zadržanej čiastky), ak jeho hodnota je významná, na súčasnú hodnotu. Hodnota je významná, ak rozdiel medzi menovitou hodnotou dlhodobého záväzku a súčasnou hodnotou dlhodobého záväzku je viac ako 5 miliónov EUR. Nedokončené investície sa neodpisujú, až kým príslušný majetok nie je pripravený na použitie.

Každá zložka dlhodobého hmotného a nehmotného majetku sa odpisuje rovnomerne počas očakávanej priemernej ekonomickej životnosti. Dlhodobý majetok sa začína odpisovať prvým dňom bezprostredne nasledujúceho mesiaca, v ktorom bol majetok zaradený do používania, okrem majetku v zmysle IFRS 16– Lízingy, ktorý sa začína odpisovať dňom zaradenia do užívania. Životnosť pre rôzne typy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je nasledovná:

- budovy	60 rokov
- stavby	od 10 do 100 rokov
- stroje a zariadenia	od 5 do 30 rokov
- ostatný dlhodobý majetok	od 6 do 30 rokov
- nehmotný majetok	od 3 do 25 rokov

Pozemky a umelecké diela sa neodpisujú.

Každá časť položky dlhodobého majetku, ktorej hodnota je v porovnaní s celkovou hodnotou majetku významná a doba životnosti je výrazne odlišná od doby životnosti majetku ako celku, sa odpisuje samostatne. Spoločnosť rozdelí hodnotu pôvodne pridelenú položke dlhodobého hmotného majetku pomerne jej významným častiam a odpisuje každú časť samostatne.

Majetok, ktorý je vyradený, sa odúčtuje z výkazu finančnej pozície spolu s príslušnými oprávkami. Zisky a straty pri vyradení majetku sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku vo výsledku hospodárenia z prevádzkových činností.

Pri dlhodobom hmotnom majetku a nehmotnom majetku sa posudzuje, či došlo k zníženiu hodnoty majetku, ak sa posúdenie na ročnej báze vyžaduje, alebo ak udalosti alebo zmeny okolností indikujú, že účtovná hodnota majetku nie je návratná.

V prípade výskytu takýchto indikácií sa vypracuje odhad návratnej hodnoty daného majetku, aby sa určil rozsah prípadných strát zo zníženia jeho hodnoty. Ak návratnú hodnotu individuálnej položky nemožno určiť, Spoločnosť určí návratnú hodnotu jednotky vytvárajúcej peňažné prostriedky, ktorej daný majetok patrí. Návratná hodnota sa rovná reálnej hodnote, zníženej o náklady na predaj alebo použiteľnej hodnote podľa toho, ktorá je vyššia. Pri posudzovaní použiteľnej hodnoty sa diskontuje odhad budúcich peňažných tokov na ich súčasnú hodnotu pomocou diskontnej sadzby pred zdanením, ktorá vyjadruje aktuálne trhové posúdenie časovej hodnoty peňazí a riziká špecifické pre daný majetok.

Strata zo zníženia hodnoty majetku sa vykazuje vo výkaze komplexného výsledku vo výške, o ktorú účtovná hodnota majetku prevyšuje jeho realizačnú hodnotu, ktorou je buď čistá predajná cena majetku, alebo jeho použiteľná hodnota, podľa toho, ktorá je vyššia.

V prípade, že sa Spoločnosť rozhodne zastaviť nedokončené investície, alebo sa významne oddiali ich plánované ukončenie, posúdi prípadné zníženie ich hodnoty a zaúčtuje opravnú položku. V prípade, ak Spoločnosť má majetok v užívaní, ktorý je evidovaný na účtoch obstarania, zo zásady opatrnosti vytvorí opravnú položku vo výške predpokladaných odpisov majetku z vlastných zdrojov.

Výdavky, ktoré sa týkajú položiek dlhodobého majetku po jeho zaradení do používania, zvyšujú jeho účtovnú hodnotu iba v prípade, že Spoločnosť môže očakávať budúce ekonomické prínosy nad rámec jeho pôvodnej výkonnosti. Všetky ostatné výdavky sa účtujú ako opravy a údržba do nákladov v období, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Pri nedokončených investíciách sa v rámci obstarávacej ceny prírastkom rozumie: i) hodnota obstarania majetku bez uvedenia do užívania v bežnom roku, ii) hodnota obstarania majetku s uvedením do užívania v bežnom roku iii) tvorba rezervy na nevyfakturované investičné dodávky.

Úbytkom sa rozumie i) zaradenie majetku z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v bežnom roku, ii) vyradenie s účtovaním do nákladov, iii) zrušenie/zúčtovanie rezervy na nevyfakturované investičné dodávky.

Presunom sa rozumie presun z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v minulých obdobiach.

Pri majetku v užívaní sa v rámci obstarávacej ceny prírastkom rozumie i) zaradenie majetku z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v bežnom roku ii) zaradenie majetku účtovaného priamo do kapitálových fondov vo vlastnom imaní.

Úbytkom majetku v užívaní sa rozumie vyradenie majetku v užívaní v bežnom roku.

Presunom sa rozumie presun z nedokončených investícií do majetku v užívaní, pričom ide o majetok obstaraný v minulých obdobiach.

Majetok určený na predaj

Zmena klasifikácie dlhodobého majetku na majetok určený na predaj je v prípade, ak odpredaj bol do 31. decembra schválený uznesením vlády SR a bolo vydané rozhodnutie MDV SR k odpredaju, ale majetok ešte nebol vyradený z účtovnej evidencie bežného roka. Dňom schválenia uznesenia sa takýto majetok prestáva účtovne odpisovať a vykáže sa v hodnote nižšej z účtovnej a reálnej hodnoty zníženej o náklady za predaj.

Prenajatý majetok

Pri vzniku zmluvy Spoločnosť posudzuje, či zmluva je lízingom alebo či obsahuje lízing. Zmluva je lízingom alebo obsahuje lízing, ak sa zmluvou postupuje právo kontrolovať použitie identifikovaného majetku na nejaké časové obdobie výmenou za protihodnotu. Pri posúdení, či zmluva obsahuje právo používať identifikovaný majetok, Spoločnosť používa definíciu lízingu podľa IFRS 16.

Spoločnosť sa rozhodla neoddeľovať časti, ktoré nesúvisia s lízingom od častí súvisiacich s lízingom, celá zmluva sa zaúčtuje ako lízing.

Spoločnosť vykazuje k dátumu začiatku prenájmu právo na užívanie majetku a lízingový záväzok. Právo na užívanie majetku sa prvotne oceňuje obstarávacou cenou, ktorá pozostáva zo sumy prvotného ocenenia lízingového záväzku upravenú o všetky lízingové splátky uskutočnené pred dátumom začatia alebo v tento deň, všetkých počiatočných priamych nákladov a odhadu nákladov, ktoré vzniknú nájomcovi pri rozobratí a odstránení majetku a pri obnove miesta, na ktorom sa nachádza.

Právo na užívanie majetku sa následne odpisuje rovnomerne od dátumu začatia do konca doby lízingu. Ak sa lízingom na konci doby lízingu prevádza vlastníctvo identifikovaného majetku, Spoločnosť odpisuje právo na užívanie majetku od dátumu začiatku do konca doby použiteľnosti identifikovaného majetku na rovnakom základe ako dlhodobý hmotný a nehmotný majetok. Okrem toho sa právo na používanie pravidelne znižuje o prípadné straty zo zníženia hodnoty a upravuje o akékoľvek precenenie lízingového záväzku.

Lízingový záväzok sa prvotne oceňuje súčasnou hodnotou lízingových splátok, ktoré k tomuto dátumu nie sú uhradené, diskontovaný použitím prírastkovej úrokovej sadzby Spoločnosti.

Spoločnosť určuje prírastkovú úrokovú sadzbu získaním úrokových sadzieb z rôznych externých zdrojov financovania a vykonáva určité úpravy, aby odrážala podmienky lízingu a typ prenájatého majetku.

Lízingové splátky zahrnuté do ocenenia lízingového záväzku sa skladajú z (i) fixných splátok presne definovaných v zmluve a (ii) ostatných platieb, ak sú v zmluve jednoznačne určené a je viac ako pravdepodobné, že Spoločnosť ako nájomca ich bude musieť uhradiť.

Spoločnosť následne oceňuje lízingový záväzok (i) zvýšením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala úrok z lízingového záväzku, (b) znížením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala uskutočnené lízingové splátky a (c) precenením účtovnej hodnoty tak, aby odzrkadľovala akékoľvek prehodnotenie alebo zmeny lízingu.

Spoločnosť vykazuje právo na užívanie majetku vo výkaze finančnej pozície v časti „Dlhodobý nehmotný majetok“ a „Ostatné záväzky“.

Spoločnosť sa rozhodla nevykazovať právo na užívanie majetku a lízingové záväzky v prípade lízingov s nízkou hodnotou (4 000,- EUR bez DPH alebo nižšia) a krátkodobých lízingov (doba prenájmu 12 mesiacov alebo kratšia). Spoločnosť vykazuje lízingové splátky spojené s týmito lízingmi ako náklad rovnomerne počas doby lízingu vo výkaze komplexného výsledku.

Investičný nehnuteľný majetok

Investičný nehnuteľný majetok, t. j. majetok určený na získanie nájomného sa prvotne oceňuje v obstarávacej cene vrátane nákladov na transakciu. Po prvotnom vykázaní sa investičný nehnuteľný majetok oceňuje v obstarávacej cene po odpočítaní kumulovaných oprávok a strát zo zníženia hodnoty.

Finančné investície

Podiely v dcérskych a pridružených spoločnostiach a ostatných investíciách sa vykazujú v obstarávacej cene. Obstarávaciu cenu investície v dcérskej a pridruženej spoločnosti tvoria náklady súvisiace s obstaraním investície a predstavujú reálnu hodnotu zaplatenej ceny a priamo súvisiace transakčné náklady. Výnosy súvisiace s finančnými investíciami ako sú dividendy, sa vykazujú po nadobudnutí právneho nároku na dividendy vo výkaze komplexného výsledku v rámci finančných výnosov. V prípade dlhodobého finančného majetku určeného na predaj sa finančné investície precenia na reálnu hodnotu do vlastného imania a precenenie sa vykáže v ostatnom komplexnom výsledku hospodárenia. Pri predaji dlhodobého finančného majetku bude precenenie presunuté do ziskov a strát.

Zásoby

Zásoby sú ocenené v obstarávacej cene alebo v čistej realizovateľnej hodnote, podľa toho, ktorá je nižšia. Obstarávacia cena je stanovená na základe metódy váženého priemeru pre jednotlivé položky zásob a zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním zásob. Zníženie hodnoty zásob sa upravuje vytvorením opravnej položky vo výške rozdielu medzi obstarávacou cenou a čistou realizovateľnou hodnotou. Čistá realizovateľná hodnota je predpokladaná predajná cena znížená o odhadované náklady súvisiace s predajom. Spoločnosť vytvára opravnú položku aj k pomaly obrátkovým a zastaraným zásobám na základe pravidelného prehodnotenia vekovej štruktúry a posúdenia manažmentu. Pre plynulé zabezpečenie okamžitej údržby a opravy, udržiava Spoločnosť v prevádzkových skladoch zásoby stálej zálohy a dlhodobo potrebné zásoby. K týmto zásobám sa opravné položky nevytvárajú.

Peniaze a peňažné ekvivalenty

Peniaze a peňažné ekvivalenty tvoria peňažné prostriedky v banke a v pokladni a krátkodobé vklady so splatnosťou do troch mesiacov od dátumu obstarania, pri ktorých existuje len nízke riziko, že dôjde k zmene ich hodnoty.

Transakcie v cudzej mene

Transakcie v cudzích menách sú vykazované podľa IAS 21 a prepočítavajú sa na funkčnú menu spoločnosti podľa výmenných kurzov určených a vyhlásených Európskou centrálnou bankou v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Rozdiely v cudzej mene vyplývajúce z prepočtu sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku. Nepeňažné položky v cudzej mene sa ku koncu obdobia vykazovania neprepočítavajú a zostávajú vykázané v pôvodnej hodnote.

Finančné aktíva

V rámci IFRS 9 sú finančné aktíva klasifikované ako finančné aktíva oceňované (i) v amortizovanej hodnote, (ii) reálnou hodnotou cez ostatné súčasti komplexného výsledku alebo (iii) reálnou hodnotou cez výsledok hospodárenia. Klasifikácia sa odvíja od obchodného modelu na riadenie finančných aktív a zmluvných charakteristík daného finančného aktíva v oblasti peňažných tokov.

Finančné aktívum je prvotne vykázané v reálnej hodnote plus transakčné náklady, ktoré pripadajú na nadobudnutie finančného aktíva. Obchodné pohľadávky, ktoré neobsahujú významnú zložku financovania sú prvotne vykazované v ich transakčnej cene v zmysle vymedzenia v IFRS 15. Spoločnosť ukončí vykazovanie finančného aktíva z výkazu finančnej pozície vtedy, ak sa skončí platnosť zmluvných práv na peňažné toky z finančného aktíva alebo ak Spoločnosť prevedie v podstate všetky riziká a odmeny z vlastníctva finančného aktíva.

Spoločnosť má všetky finančné aktíva vykázané a ocenené v amortizovanej hodnote.

Finančné aktíva v amortizovanej hodnote

Spoločnosť oceňuje finančné aktívum v amortizovanej hodnote, ak sú splnené obe tieto podmienky:

- finančné aktívum je držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať finančné aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky, a
- zmluvné podmienky finančného aktíva vedú v stanovených dátumoch k peňažným tokom, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatennej sumy istiny.

Finančné aktíva Spoločnosti oceňované v amortizovanej hodnote sú pohľadávky z obchodného styku a ostatné pohľadávky, peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vykázané vo výkaze finančnej pozície. Tieto aktíva sú následne oceňované v amortizovanej hodnote použitím metódy efektívnej úrokovej miery.

Zisk alebo strata z vyradenia predtým vykazovaného finančného aktíva sa vykazuje vo výsledku hospodárenia.

Zníženie hodnoty finančného majetku

Spoločnosť vykazuje opravnú položku na stratu pre očakávané úverové straty z finančných aktív, ktoré sa oceňujú v amortizovanej hodnote a zo zmluvných aktív. Spoločnosť uplatňuje pre obchodné a krátkodobé pohľadávky zjednodušený model posudzovania a účtovania strát zo zníženia hodnoty finančného majetku, podľa ktorého sa zaúčtuje opravná položka vo výške očakávaných úverových strát počas celej doby životnosti pohľadávok z obchodného styku v momente ich prvého vykázania. Pre pohľadávky z obchodného styku, ktoré obsahujú významnú zložku financovania, si Spoločnosť zvolila oceňovať opravnú položku vo výške očakávaných strát počas celej životnosti.

Finančné záväzky

Finančný záväzok je prvotne vykázaný v reálnej hodnote mínus transakčné náklady, ktoré pripadajú na vydanie finančného záväzku. Spoločnosť vyradí finančný záväzok z výkazu finančnej pozície ak záväzok zanikne – ak je povinnosť špecifikovaná v zmluve splnená alebo zrušená alebo sa skončí jej platnosť.

Spoločnosť klasifikuje všetky finančné záväzky ako následne oceňované v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Úroky a zisky a straty z prepočtu cudzích mien sa vykazujú vo výkaze komplexného výsledku.

Finančné záväzky Spoločnosti zahŕňajú záväzky z obchodného styku, ostatné záväzky a úvery a pôžičky. Metóda efektívnej úrokovej miery sa používa na výpočet amortizovaných nákladov finančného záväzku a na rozdelenie nákladových úrokov počas príslušného obdobia. Efektívna úroková miera je sadzba, ktorá presne diskontuje predpokladanú výšku budúcich peňažných platieb počas predpokladanej ekonomickej životnosti finančného záväzku.

Zisk alebo strata z vyradenia predtým vykazovaného finančného záväzku sa vykazuje vo výsledku hospodárenia.

Náklady na prijaté úvery a pôžičky

Náklady na prijaté úvery a pôžičky, ktoré priamo súvisia s nadobudnutím, výstavbou alebo výrobou kvalifikovateľného majetku, sa kapitalizujú počas časového obdobia, ktoré je potrebné na dokončenie a prípravu majetku na jeho zamýšľané použitie alebo predaj.

Ostatné náklady na prijaté úvery a pôžičky sa účtujú do nákladov v období, v ktorom vznikli.

Rezervy

Rezervy sú vykázané vtedy, ak má Spoločnosť súčasnú zákonnú, zmluvnú alebo mimozmluvnú povinnosť v dôsledku minulej udalosti, ktorej vyrovnaním sa očakáva pravdepodobný úbytok podnikových zdrojov predstavujúcich ekonomické úžitky, pričom výšku uvedenej povinnosti možno spoľahlivo odhadnúť. Rezervy sa prehodnocujú ku každému koncu obdobia vykazovania a ich výška sa upravuje tak, aby odrážala aktuálny najlepší odhad. Výška rezervy predstavuje súčasnú hodnotu výdavkov, ktoré zohľadňujú existujúce riziká, a ktoré bude pravdepodobne treba vynaložiť na vyrovnanie daného záväzku. Tieto výdavky sú stanovené použitím odhadovanej bezrizikovej úrokovej sadzby ako diskontnej sadzby. Tam, kde sa používa diskontovanie, účtovná hodnota rezervy sa zvyšuje v každom období, aby sa zohľadnilo znižovanie diskontu z časového hľadiska. Tento nárast je zúčtovaný ako úrokový náklad.

Štátne dotácie a dotácie EÚ

Štátne dotácie a dotácie EÚ sa nevykazujú, pokiaľ neexistuje primerané uistenie, že Spoločnosť bude konať v súlade s podmienkami, ktoré sa na ňu vzťahujú, a že Spoločnosť tieto dotácie dostane. Nárok na dotáciu sa vykáže, ak bude aktívum financované z dotácie dodané a Spoločnosťou prevzaté. Ak sa dotácia vzťahuje na úhradu nákladov, vykazuje sa ako výnos v období potrebnom na systematické kompenzovanie dotácie s nákladmi, na ktorých úhradu je dotácia určená. Ak sa dotácia vzťahuje na obstaranie dlhodobého majetku, reálna hodnota dotácie sa účtuje do výnosov budúcich období a rovnomerne sa zúčtováva do výkazu komplexného výsledku počas odhadovanej životnosti príslušného majetku.

Vykazovanie výnosov

Výnosy sa účtujú bez dane z pridanej hodnoty so zohľadnením zliav v okamihu prechodu kontroly nad dodaným tovarom alebo poskytnutej služby na zákazníka v sume, ktorá vyjadruje protihodnotu, pri ktorej ŽSR očakáva, že jej na ňu vznikne nárok výmenou za daný tovar alebo služby. Spoločnosť vykazuje výnosy z poplatkov za poskytnutie železničnej infraštruktúry, z doplnkových služieb železničnej

infraštruktúry, z predaja energie, z predaja telekomunikačných služieb a výkonov v oblasti informatiky, z prenájmov nehnuteľností a ostatných služieb podľa päťkrokového modelu, na základe ktorých sa určí okamih, čiastka a spôsob vykázania:

1. Identifikácia zmlúv so zákazníkom
2. Identifikácia jednotlivých povinností plnenia v zmluve
3. Určenie ceny transakcie
4. Pridelenie ceny transakcie k jednotlivým povinnostiam vyplývajúcim zo zmluvy
5. Vykázanie výnosu v momente splnenia povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy

Významná oprava nákladov a výnosov minulých období

Pri účtovaní o oprave nákladov a výnosov minulých účtovných období je potrebné posudzovať, či ide o významnú alebo nevýznamnú opravu. ŽSR za významnú opravu nákladov a výnosov minulých období zaúčtovanú v bežnom roku považujú čiastku nad 5 mil. EUR. V prípade, ak saldo opráv nákladov a výnosov, ktoré sú zaúčtované ako opravy minulých období v bežnom roku, presiahne hodnotu 5 mil. EUR neovplyvňujú tieto opravy výsledok hospodárenia bežného roka, ale sú vykázané vo výkaze finančnej pozície v časti vlastného imania.

Daň z príjmov

Daň z príjmov zahŕňa splatnú a odloženú daň.

Splatná daň z príjmov sa vypočíta z hospodárskeho výsledku stanoveného v zmysle platných slovenských predpisov, upraveného o daňovo uznateľné náklady a nezdaňované výnosy. Sadzba splatnej dane je 21 %, sadzba zrážkovej dane z úrokov je 19 %.

Odložená daň z príjmov sa účtuje použitím súvahovej metódy pri všetkých dočasných rozdieloch zistených k dátumu vypracovania výkazu finančnej pozície medzi daňovým základom aktív a pasív a ich účtovnou hodnotou. Odložená daň sa účtuje ako náklad alebo výnos s výnimkou odloženej dane, ktorá sa účtuje súvzťažne s vlastným imaním.

Odložený daňový záväzok sa účtuje pri všetkých zdaniteľných dočasných rozdieloch. Odložená daňová pohľadávka sa účtuje pri všetkých odpočítateľných dočasných rozdieloch, prenose nevyužitých daňových pohľadávok a nevyužitých daňových stratách do budúcich období v rozsahu, v ktorom je pravdepodobné, že zdaniteľný zisk umožní tieto odpočítateľné dočasné rozdiely, prenesené nevyužitú daňovú pohľadávku a nevyužitú daňovú stratu využiť.

Odložené daňové pohľadávky a záväzky sú oceňované daňovými sadzbami, ktoré boli uzákonené k dátumu vypracovania výkazu finančnej pozície.

2.3 Nové účtovné štandardy a interpretácie

V priebehu účtovného obdobia 2021 Spoločnosť uplatnila nasledujúce nové a revidované štandardy IFRS a interpretácie IFRIC (zoznam neobsahuje nové alebo zmenené štandardy a interpretácie, ktoré nie sú pre Spoločnosť relevantné):

- Dodatok k IFRS 16 „Lízingy“ – Úľava od nájomného súvisiaca s pandemiou COVID 19 - predĺženie do 30. júna 2022, účinnosť od 1. apríla 2021,
- Reforma referenčných úrokových sadzieb (IBOR) - fáza 2 - novela IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 a IFRS 16, účinnosť od 1. januára 2021.

Prijatie nových a novelizovaných IFRS štandardov nemalo vplyv na účtovnú závierku Spoločnosti.

Spoločnosť neaplikovala pri zostavení tejto účtovnej závierky žiaden z vydaných štandardov po 31. decembri 2021:

- Dodatok k IAS 16 „Nehnutelnosti, stroje a zariadenia“, dodatok zakazuje účtovnej jednotke odpočítať z nákladov na položku majetku akýkoľvek výnos získaný z predaja vyrobených položiek, keď účtovná jednotka pripravuje majetok na zamýšľané použitie. Taktiež objasňuje, že účtovná jednotka „posudzuje, či majetok správne funguje“, keď hodnotí technickú a fyzickú výkonnosť aktíva. Finančná výkonnosť aktíva nie je pre toto hodnotenie relevantná. Účtovné jednotky musia zverejniť osobitne sumy výnosov a nákladov súvisiacich s vyrobenými položkami, ktoré nie sú výstupom z bežných činností účtovnej jednotky, účinnosť od 1. januára 2022
- Dodatok k IAS 37 „Rezervy, podmienené záväzky a podmienené aktíva“, dodatok objasňuje, že priame náklady na plnenie zmluvy zahŕňajú jednak prírastkové náklady na plnenie zmluvy, jednak alokáciu ďalších nákladov priamo súvisiacich s plnením zmlúv. Pred vykázaním samostatnej rezervy na nevýhodnú zmluvu, účtovná jednotka vykazuje každú stratu zo zníženia hodnoty, ktorá nastala na aktívach použitých pri plnení zmluvy, účinnosť 1. januára 2022.
- Dodatok k IAS 1 „Prezentácia účtovnej závierky“, dodatok týkajúci sa klasifikácie krátkodobých a dlhodobých záväzkov v závislosti od práv, ktoré existujú na konci účtovného obdobia, účinnosť od 1. januára 2023 (posunutá účinnosť z roku 2022)
- Novela IAS 1 a IFRS metodické usmernenie 2: Zverejnenia účtovných metód a zásad, dodatok definuje, čo sú „významné informácie o účtovnej politike“ a vysvetľujú, ako identifikovať, kedy sú informácie o účtovnej politike významné. Ďalej objasňuje, že nevýznamné informácie o účtovnej politike sa nemusia zverejňovať. Ak sa zverejnia, nemali by zakryť podstatné účtovné informácie. Na podporu tohto dodatku IASB upravila aj IFRS Metodické usmernenie 2 s cieľom poskytnúť návod, ako aplikovať koncept významnosti pri zverejňovaní účtovných zásad, účinnosť 1. januára 2023
- Novela IAS 8 „Účtovné politiky, zmeny v účtovných odhadoch a chyby“, dodatok objasňuje, ako by spoločnosti mali rozlišovať zmeny v účtovných zásadách od zmien v účtovných odhadoch. Toto rozlíšenie je dôležité, pretože zmeny v účtovných odhadoch sa aplikujú prospektívne na budúce transakcie a iné budúce udalosti, ale zmeny v účtovných zásadách sa vo všeobecnosti aplikujú retrospektívne na minulé transakcie a iné minulé udalosti, ako aj na bežné obdobie, účinnosť 1. januára 2023
- Novela IAS 12 „Odložená daň“, dodatok vyžaduje, aby spoločnosti vykázali odloženú daň z transakcií, ktoré pri prvotnom vykázaní vedú k rovnakým sumám zdaniteľných a odpočítateľných

dočasných rozdielov. Zvyčajne sa budú vzťahovať na transakcie, ako sú lízingy nájomcov a záväzky spojené s vyradením z prevádzky a budú vyžadovať vykázanie dodatočných odložených daňových pohľadávok a záväzkov, účinnosť 1. januára 2023

Spoločnosť očakáva, že prijatie týchto štandardov, dodatkov k existujúcim štandardom a interpretáciám nebude mať významný vplyv na jej finančné výkazy v období prvého uplatnenia.

3 RIADENIE FINANČNÝCH RIZÍK

Faktory finančného rizika

Spoločnosť je vystavená pri svojej činnosti rôznym finančným rizikám, z ktorých identifikuje ako najvýznamnejšie:

- kreditné riziko,
- riziko likvidity,
- úrokové riziko.

Kreditné riziko

Kreditné riziko Spoločnosť vníma najmä v súvislosti s pohľadávkami z obchodného styku vyplývajúcimi z obchodných vzťahov s odberateľmi. Maximálne riziko nesplatenia predstavuje účtovná hodnota každého finančného aktíva, ktorá je vykázaná vo výkaze finančnej pozície, znížená o opravnú položku.

Spoločnosť je vzhľadom na svoje postavenie manažéra infraštruktúry vystavená významnému kreditnému riziku individuálneho zmluvného partnera, keďže 17,50 % pohľadávok z obchodného styku k 31. decembru 2021 (k 31. decembru 2020: 22,37 %) eviduje voči dvom najvýznamnejším odberateľom – Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., Bratislava (ďalej „ZSSK CARGO“) a Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Bratislava (ďalej „ZSSK“), ktorých jediným akcionárom je štát v zastúpení Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Nasledujúca tabuľka znázorňuje celkové pohľadávky Spoločnosti podľa lehoty splatnosti v brutto hodnote:

	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Pohľadávky v lehote splatnosti	68 966	59 045
Do 1 mesiaca	7 571	9 876
Od 1 do 3 mesiacov	3 055	13 972
Od 3 do 12 mesiacov	52 337	10 998
Od 1 do 5 rokov	5 863	24 002
Nad 5 rokov	140	197
Pohľadávky po lehote splatnosti	4 331	6 534
Pohľadávky celkom	73 297	65 579

Spoločnosť nedefinuje kreditné riziko spojené s likvidnými prostriedkami uloženými vo finančných inštitúciách, pretože zmluvnými stranami sú renomované banky s vysokým ratingom, ktorý im alebo ich materským spoločnostiam udelili medzinárodné ratingové agentúry.

Ozbrojený konflikt na Ukrajine a zavedenie sankcií voči Ruskej federácii môže negatívne ovplyvniť odberateľov, hlavne nákladných dopravcov z dôvodu zníženia výkonov, čo by spôsobilo zníženie tržieb za použitie železničnej infraštruktúry, prípadne by ovplyvnila platobnú schopnosť odberateľov.

Riziko likvidity

Spoločnosť riadi likviditu tak, aby obmedzila riziko, že nebude mať k dispozícii zdroje na pokrytie svojich dlhov a záväzkov v čase ich splatnosti. Riziko likvidity Spoločnosť riadi priebežným monitorovaním plánovaného a aktuálneho výkazu peňažných tokov, ktorý následne vyhodnocuje.

V nasledujúcej tabuľke sú zosumarizované celkové úvery a záväzky Spoločnosti podľa lehoty splatnosti (záväzky neobsahujú účty časového rozlíšenia kapitálových dotácií):

	Úvery a pôžičky		Záväzky		z toho: záväzky z prenájmu	
	31. decembra		31. decembra		31. decembra	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Záväzky v lehote splatnosti	110 477	111 977	258 362	266 233	5 856	9 558
Na požiadanie	0	0	0	0	0	0
Do 1 mesiaca	0	0	59 484	47 375	100	105
Od 1 do 3 mesiacov	0	0	31 762	22 468	2	0
Od 3 do 12 mesiacov	12 000	11 500	47 833	39 698	3 435	3 511
Od 1 do 5 rokov	46 740	50 500	25 519	58 594	2 319	5 942
Nad 5 rokov	51 737	49 977	93 764	98 098	0	0
Záväzky po lehote splatnosti	0	0	739	226	0	0
Záväzky celkom	110 477	111 977	259 101	266 459	5 856	9 558

Úrokové riziko

Aktuálne bankové úvery sú úročené pohyblivou úrokovou sadzbou, viazanou na 6-mesačný Euribor a fixnou úrokovou sadzbou. Spoločnosť nevyužíva derivátové finančné nástroje na zaistenie úrokového rizika.

Vzhľadom k vývoju úrokových sadzieb na bankových trhoch, banky od januára 2020 pristúpili k zavedeniu poplatkov/záporných úrokových sadzieb nad určitú výšku vkladu na bankových účtoch. Spoločnosť monitoruje podmienky v bankách a zostatky finančných prostriedkov na bankových účtoch manažuje tak, aby sa negatívne úročenie dotklo spoločnosti čo najmenej.

Analýza citlivosti na úrokové riziko

Analýza citlivosti sa vypracovala za predpokladu, že výška neuhradeného záväzku k súvahovému dňu bude uhradená ku dňu splatnosti úveru. V prípade, že 6-mesačný Euribor by bol na nulovej úrovni, resp. by mal zápornú hodnotu, záväzok by sa úročil úrokovou sadzbou rovnajúcou sa marži.

Ak by sadzba 6-mesačného Euriboru vzrástla o 1 % a zároveň by všetky ostatné premenné zostali konštantné, zisk spoločnosti by sa zmenil nasledovne:

Zvýšenie/zníženie úrokovej miery	Dopad na zisk pred zdanením
v % p. a.	za ročné obdobie v tis. EUR
6ME + 1 %/sadzba 6ME = 0 % p. a.	-427/bez dopadu

Riadenie kapitálového rizika

Cieľom Spoločnosti pri riadení kapitálového rizika je zabezpečiť schopnosť Spoločnosti pokračovať vo svojich činnostiach a udržať primeranú štruktúru kapitálu pri znížení nákladov. Riadenie kapitálového rizika je zabezpečované priamo vrcholovým manažmentom.

Spoločnosť sleduje zadlženosť pomocou ukazovateľa zadlženosti, ktorý vykazoval na konci roka tieto hodnoty:

	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Dlh (poznámka 14)	110 477	111 977
Peniaze a peňažné ekvivalenty (poznámka 12)	107 217	102 066
z toho účelovo viazané peňažné prostriedky CEF, SIH a ostatné	38 502	57 211
Čistý dlh	41 762	67 122
Vlastné imanie	1 646 350	1 665 678
Pomer čistého dlhu k vlastnému imaniu	2,54%	4,03%

4 DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Stroje, prístroje, zariadenia a ostatné aktíva</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2020	4 634 406	530 955	1 091 929	531 225	6 788 515
Prírastky	32 441	1 253	4 719	193 359	231 772
Úbytky	-13 673	-501	-21 000	-57 461	-92 635
Presuny	107 507	3 730	35 802	-147 039	0
Preradenie do invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	-94	-363	0	0	-457
Preradenie z invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	2 145	1 146	0	0	3 291
K 31. decembru 2020	4 762 732	536 220	1 111 450	520 084	6 930 486
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2020	2 416 845	165	897 325	11 851	3 326 186
Prírastky	91 360	0	45 225	2 920	139 505
Úbytky	-12 222	0	-20 896	-485	-33 603
Presuny	2 108	0	1 477	0	3 585
K 31. decembru 2020	2 498 091	165	923 131	14 286	3 435 673
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2020	2 217 561	530 790	194 604	519 374	3 462 329
K 31. decembru 2020	2 264 641	536 055	188 319	505 798	3 494 813
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2021	4 762 732	536 220	1 111 450	520 084	6 930 486
Prírastky	36 770	1 162	3 276	226 470	267 678
Úbytky	-12 063	-991	-21 226	-56 212	-90 492
Presuny	145 712	3 665	28 526	-177 903	0
Preradenie do invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	-27	-192	0	0	-219
Preradenie z invest. nehnut. majetku (pozn. 5)	3 801	738	0	0	4 539
K 31. decembru 2021	4 936 925	540 602	1 122 026	512 439	7 111 992
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2021	2 498 091	165	923 131	14 286	3 435 673
Prírastky	94 111	6	41 763	2 598	138 478
Úbytky	-10 386	-2	-21 161	-1 939	-33 488
Presuny	2 875	0	3 206	0	6 081
K 31. decembru 2021	2 584 691	169	946 939	14 945	3 546 744
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2021	2 264 641	536 055	188 319	505 798	3 494 813
K 31. decembru 2021	2 352 234	540 433	175 087	497 494	3 565 248

Súčasťou dlhodobého hmotného majetku k 31. decembru 2021 je majetok železničnej infraštruktúry v užívaní v obstarávacej cene 6 222 767 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 6 032 937 tis. EUR) a účtovnej hodnote 2 975 120 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 2 890 657 tis. EUR) z toho majetok obstaraný z dotácií v účtovnej hodnote vo výške 1 364 250 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 300 713 tis. EUR) a majetok určený na predaj k 31. decembru 2021 v účtovnej hodnote 629 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 324 tis. EUR).

Obstarávacie náklady všetkých plne odpísaných nehnuteľností, strojov a zariadení, ktoré Spoločnosť ešte používa k 31. decembru 2021 je 1 817 168 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 777 267 tis. EUR). Majetok, ktorý je dočasne nevyužívaný, je v obstarávacej cene 34 758 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 33 853 tis. EUR) a v účtovnej hodnote 22 201 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 21 064 tis. EUR).

Spoločnosť spravuje pozemky, ktoré sú stále predmetom rozhodnutia o nárokoch na vlastnícke právo a ktorých administratívna hodnota priznaná štátom predstavuje 25 278 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 26 517 tis. EUR) a ktoré nie sú vykázané vo výkaze finančnej pozície. Spoločnosť sa zaoberá riešením týchto nárokov. Počas roka 2021 bolo vlastnícke právo na pozemky prevedené na Spoločnosť a aktivované vo výkaze finančnej pozície v hodnote 13 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 0 tis. EUR). Administratívne hodnoty priznané pozemkom a vykázané vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti boli upravené o sumu 499 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 595 tis. EUR). Tieto úpravy sú účtované priamo do kapitálových fondov vo vlastnom imaní na základe výpočtu všeobecnej účtovnej hodnoty pozemku. Ide o nadobudnuté pozemky na základe registra obnovenej evidencie pozemkov vykonávanej katastrom, kde vlastníkom pozemku bola vždy Slovenská republika, správcom pozemku boli ŽSR, ale pozemky neboli evidované v majetku Spoločnosti. Spoločnosť tiež spravuje pozemky v hodnote 21 240 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 23 323 tis. EUR), ktoré sú vykázané na účte obstarania DHM a intenzívne sa zaoberá ich preradením do užívania. Počas roka 2021 boli preradené pozemky v celkovej hodnote 3 999 tis. EUR (v roku 2020: 4 131 tis. EUR).

Spoločnosť zaúčtovala aktivované náklady na prijaté úvery z dôvodu zabezpečenia financovania stavby vo výške 84 tis. EUR (v roku 2020: 60 tis. EUR).

Drobný hmotný majetok neuvedený vo výkaze finančnej pozície Spoločnosti je k 31. decembru 2021 v hodnote 38 869 tis. EUR (k inventarizáciám roka 2020: 38 801 tis. EUR). Ide o položky majetku do 1 700 EUR, ktoré sú evidované v operatívnej evidencii hmotného majetku v historických obstarávacích cenách a tieto sú účtované do nákladov v okamihu obstarania.

Spoločnosť posúdila reálnosť ocenenia majetku a záväzkov ku dňu 31. decembra 2021. Na základe zistených skutočností o reálnosti ocenenia majetku, ktoré indikovali zníženie hodnoty majetku, bola zistená spätne získateľná hodnota. Spätne získateľná suma (vyššia suma medzi reálnou hodnotou majetku po odpočítaní nákladov za predaj a hodnotou z používania majetku) bola pri jednotlivom majetku stanovená buď znaleckým posudkom, alebo odhadom.

Vývoj opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku:

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Stroje, prístroje, zariadenia a ostatné aktíva</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Celkom</i>
K 1. januáru 2020	4 746	165	44	11 851	16 806
Tvorba	734	0	1	2 920	3 655
Zúčtovanie	0	0	0	-390	-390
Zrušenie straty zo zníženia	-983	0	-12	-95	-1 090
Presuny	3	0	-3	0	0
K 31. decembru 2020	4 500	165	30	14 286	18 981
K 1. januáru 2021	4 500	165	30	14 286	18 981
Tvorba	1 500	6	645	2 598	4 749
Zúčtovanie	0	0	0	-224	-224
Zrušenie straty zo zníženia	-735	-2	-27	-1 715	-2 479
Presuny	0	0	0	0	0
K 31. decembru 2021	5 265	169	648	14 945	21 027

Poistenie majetku ŽSR (nehnutelný majetok, súbor hnutelného majetku) je uzatvorené v renomovanej poisťovni na rôzne druhy rizík a zároveň na rôzne poistné sumy - ročný limit plnenia v prípade živelného poistenia na všetky poistné udalosti, okrem katastrofických škôd, je 10 000 tis. EUR a ročný limit plnenia na všetky poistné udalosti pre riziká katastrofických škôd je 6 000 tis. EUR. Katastrofické škody sú: zosuv pôdy, náraz dopravného prostriedku, povodeň, záplava, víchrica, krupobitie, zemetrasenie, pád predmetov. V prípade poistenia strojov, zariadení a elektroniky je ročný limit plnenia na všetky poistné udalosti 2 000 tis. EUR. ŽSR majú zároveň uzatvorené aj poistenie zodpovednosti za škodu (ročný limit plnenia na všetky poistné udalosti je 2 000 tis. EUR). Spoločnosť eviduje prijaté a nárokovvané poistné plnenia vo výške 1 267 tis. EUR (v roku 2020: 1 680 tis. EUR).

5 INVESTIČNÝ NEHNUTEĽNÝ MAJETOK

	<i>Budovy a infraštruktúra</i>	<i>Pozemky</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena			
K 1. januáru 2020	44 586	12 343	56 929
Prírastky	0	0	0
Úbytky	-11	-7	-18
Preradenie z dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	94	363	457
Preradenie do dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	-2 145	-1 146	-3 291
K 31. decembru 2020	42 524	11 553	54 077
Oprávky/zníženie hodnoty			
K 1. januáru 2020	23 479	0	23 479
Prírastky	650	0	650
Úbytky	-133	0	-133
Presuny	-1 008	0	-1 008
K 31. decembru 2020	22 988	0	22 988
Účtovná hodnota			
K 1. januáru 2020	21 107	12 343	33 450
K 31. decembru 2020	19 536	11 553	31 089
Obstarávacia cena			
K 1. januáru 2021	42 524	11 553	54 077
Prírastky	0	0	0
Úbytky	-45	-123	-168
Preradenie z dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	27	192	219
Preradenie do dlhodobého hmotného majetku (pozn. 4)	-3 801	-738	-4 539
K 31. decembru 2021	38 705	10 884	49 589
Oprávky/zníženie hodnoty			
K 1. januáru 2021	22 988	0	22 988
Prírastky	457	0	457
Úbytky	-869	0	-869
Presuny	-901	0	-901
K 31. decembru 2021	21 675	0	21 675
Účtovná hodnota			
K 1. januáru 2021	19 536	11 553	31 089
K 31. decembru 2021	17 030	10 884	27 914

V súlade s IAS 36 – Zníženie hodnoty majetku má Spoločnosť vytvorenú k 31. decembru 2021 opravnú položku v hodnote 922 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 754 tis. EUR).

Opravné položky k IAS 40	Rok 2021	Rok 2020
K 1. januáru	1 754	1 876
Tvorba	0	0
Zúčtovanie	-832	-122
K 31. decembru	922	1 754

Nasledujúca tabuľka poskytuje analýzu majetku vykázaného v reálnej hodnote.

Majetok	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Nemocnice	0	27 710	0
Pozemky	0	1 358	22 652
Stavby	0	1 401	8 517

V investíciách do nehnuteľností sú evidované nehnuteľnosti, ktoré sú ako celok prenajaté, resp. ponúkané na prenájom. Ide najmä o budovy nemocníc a polikliník, bytových domov a nebytových priestorov, ubytovní, strážnych domov, garáží, zastávok a pozemkov s nimi súvisiacich.

K stanoveniu reálnej hodnoty nemocníc, pozemkov a stavieb boli k dispozícii znalecké ohodnotenia majetku a z tohto dôvodu sú ich reálne hodnoty vykazované k 31. decembru 2021 v úrovni 2.

Rozdielne úrovne boli definované takto:

Úroveň 1 – kótované ceny (neupravené) za rovnaké aktíva alebo záväzky na aktívnych trhoch, ku ktorým má Spoločnosť prístup k dátumu ocenenia.

Úroveň 2 – vstupné údaje iné ako kótované ceny zahrnuté do úrovne 1, ktoré sú zistiteľné pre majetok alebo záväzok buď priamo alebo nepriamo.

Úroveň 3 – vstupné údaje ako sú majetok alebo záväzok, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch.

Oceňovacie techniky použité na odvodenie reálnych hodnôt v úrovni 2 a 3

Reálna hodnota investičného a nehnuteľného majetku v úrovni 2 a 3 k 31. decembru 2021 je v hodnote 61 638 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 65 826 tis. EUR). Pre stanovenie reálnej hodnoty investícií boli využité všetky vhodné metódy, v prípade, keď bolo k dispozícii znalecké ohodnotenie majetku, bola prednostne použitá metóda objektivizácie znalecky stanovenej všeobecnej hodnoty príslušného majetku. V prípade pozemkov bola táto metóda použitá pre stanovenie reálnej hodnoty pre celkom 422 majetkových položiek (k 31. decembru 2020: 465), pre ďalších 1 369 položiek (k 31. decembru 2020: 1 383) bola použitá zjednodušená metóda polohovej diferenciácie, v prípade 426 položiek (k 31. decembru 2020: 474) bola použitá výnosová metóda, pre 319 položiek (k 31. decembru 2020: 362) bola použitá metóda obstarávacej ceny a pre 33 položiek bola použitá porovnávací metóda (stanovenie reálnej hodnoty porovnaním s typovo podobným pozemkom v danej lokalite, u ktorého bolo k dispozícii znalecké ohodnotenie).

U stavieb bola pre stanovenie reálnej hodnoty použitá metóda časovej ceny pre 407 položiek (k 31. decembru 2020: 427), ďalej zjednodušená výnosová metóda pre 55 položiek (k 31. decembru 2020: 60), metóda objektivizácie znalecky stanovenej všeobecnej hodnoty pre 71 položiek (k 31. decembru 2020: 68), metóda obstarávacej ceny pre 52 položiek (k 31. decembru 2020: 66), pre 51 položiek (k 31. decembru 2020: 60) bola využitá metóda stanovenia reálnej hodnoty odborným odhadom.

Náklady súvisiace s investičným nehnuteľným majetkom predstavujú hodnotu 684 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 794 tis. EUR) a výnosy z investičného nehnuteľného majetku predstavujú hodnotu 3 078 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 2 977 tis. EUR).

6 DLHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETOK

	<i>Aktivované náklady na vývoj</i>	<i>Softvér</i>	<i>Nedokončené investície</i>	<i>Právo na užívanie</i>	<i>Celkom</i>
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2020	4	41 582	3 341	14 998	59 925
Prírastky	0	1 017	1 471	15	2 503
Úbytky	0	-1 820	-551	-62	-2 433
Presuny	0	1 736	-1 736	0	0
K 31. decembru 2020	4	42 515	2 525	14 951	59 995
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2020	3	27 994	321	2 154	30 472
Prírastky	0	5 227	252	3 590	9 069
Úbytky	0	-1 820	0	-90	-1 910
Presuny	0	0	0	0	0
K 31. decembru 2020	3	31 401	573	5 654	37 631
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2020	1	13 588	3 020	12 844	29 453
K 31. decembru 2020	1	11 114	1 952	9 297	22 364
Obstarávacia cena					
K 1. januáru 2021	4	42 515	2 525	14 951	59 995
Prírastky	0	794	1 779	12	2 585
Úbytky	0	-624	-230	-233	-1 087
Presuny	0	1 476	-1 476	0	0
K 31. decembru 2021	4	44 161	2 598	14 730	61 493
Oprávky/zníženie hodnoty					
K 1. januáru 2021	3	31 401	573	5 654	37 631
Prírastky	0	5 865	476	3 495	9 836
Úbytky	0	-624	-509	0	-1 133
Presuny	0	0	0	0	0
K 31. decembru 2021	3	36 642	540	9 149	46 334
Zostatková hodnota					
K 1. januáru 2021	1	11 114	1 952	9 297	22 364
K 31. decembru 2021	1	7 519	2 058	5 581	15 159

Dlhodobý nehmotný majetok má určenú dobu životnosti s výnimkou licenčných práv na súborné dielo „Dejiny ŽSR“. Doby použiteľnosti dlhodobého nehmotného majetku sú u každého DNM určité, sú stanovené podľa skutočnej doby použiteľnosti a sú pre rôzne typy dlhodobého nehmotného majetku v rozmedzí od 3 do 25 rokov.

V súlade s IAS 36 – Zníženie hodnoty majetku Spoločnosť zaúčtovala opravnú položku k nedokončeným investíciám v hodnote 476 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 252 tis. EUR). K 31. decembru 2021 má Spoločnosť vytvorenú opravnú položku k nedokončeným investíciám v hodnote 540 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 573 tis. EUR).

Spoločnosť vykazuje „Právo na užívanie“ z prenájmu v časti „Dlhodobý nehmotný majetok“. Súčasťou Práva na užívanie je prenájom budov, stavieb, energetických a hnacích strojov a zariadení, pracovných strojov a zariadení, dopravných prostriedkov a pozemkov.

	rok 2021	rok 2020
úrokový náklad na lízingové splátky	156	227
náklady súvisiace s krátkodobými lízingmi	4	2
náklady súvisiace s lízingmi majetku s nízkou hodnotou	2	2

Účtovná hodnota aktív s právom na užívanie ku koncu obdobia vykazovania a odpisy týkajúce sa aktív s právom užívania podľa triedy podkladového aktíva:

Právo na užívanie	Účtovná hodnota 31. decembra 2021	Účtovná hodnota 31. decembra 2020	Odpisy 2021
Budovy	253	288	-36
Stavby	395	451	-56
Energetické a hnacie stroje a zariadenia	22	25	-3
Pracovné stroje a zariadenia	7	8	-1
Dopravné prostriedky	4 504	8 069	-3 342
Pozemky	399	455	-57
Právo na užívanie spolu	5 580	9 296	-3 495

V zmysle uzatvorených dodatkov k prenájomu dopravných prostriedkov (269 ks) došlo v roku 2021 k zníženiu lízingových splátok v celkovej výške 223 tis. EUR (zvýšenie splátok vo výške 5 tis. EUR a zníženie splátok vo výške 228 tis. EUR).

Celkový odliv peňažných prostriedkov na prenájom za rok 2021 predstavuje hodnotu 4 261 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 4 149 tis. EUR).

7 FINANČNÉ INVESTÍCIE

	Dcérske spoločnosti	Pridružené spoločnosti	Ostatné investície	Celkom 2021	Celkom 2020
Počiatkový stav k 1.1.	1 009	6 464	151	7 624	5 649
Prírastky	0	0	0	0	1 975
Úbytky	0	0	0	0	0
Konečný stav k 31.12.	1 009	6 464	151	7 624	7 624

Štruktúra majetkových účastí Spoločnosti k 31. decembru 2021:

Obchodné meno a sídlo	Výška vlastného imania	Výsledok hospodárenia	Krajina registrácie	Majetková účasť %	Základná činnosť
Dcérske spoločnosti					
Stabilita, d. d. s., a. s., Košice (poznámka 41)	10 700	1 422	Slovensko	55,26	správa doplnkových dôchodkových fondov
Pridružené spoločnosti					
ŽPSV, a. s., Čaňa (poznámka 41)	6 161	61	Slovensko	41,06	výroba betónových výrobkov, prefabrikátov a konštrukcií pre stavebné účely
Breitspur Planungs GmbH, Viedeň	3 086	-2 098	Rakúsko	27,74	plánovanie pokračovania žel. infraštruktúry rozchodu 1520 mm od hraníc s Ukrajinou cez územie Slovenska do Rakúska a na jeho území
Ostatné investície					
HIT RAIL, b. v., Amsterdam	3 505	374	Holandsko	4,00	realizácia prepojenia informačných systémov železníc v rámci UIC

V spoločnosti Stabilita, d. d. s., a. s. došlo k prevodu akcionárskych podielov. Od 22. februára 2022 akcionármi spoločnosti Stabilita, d. d. s. a. s sú v podiele 44,69 % spoločnosť IAD Investment, 0,05 % Marek Szabo a 55,26 % ŽSR. V dôsledku prevodu akcionárskych podielov a vzhľadom na spôsob rozhodovania valného zhromaždenia spoločnosti Stabilita došlo k zmene kontroly nad spoločnosťou, ktorú bude spoločne vykonávať ŽSR a IAD Investment.

Pokračovanie činnosti v spoločnosti Brietspur Planungs GmbH je s ohľadom na aktuálnu situáciu konfliktu na Ukrajine v štádiu rokování na úrovni Slovenskej republiky.

8 DLHODOBÉ POHĽADÁVKY

	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Dlhodobé pohľadávky z obchodného styku	51	56
Poskytnuté preddavky na DHM	5 703	5 642
Pohľadávky za predaj bytov	152	194
Ostatné dlhodobé pohľadávky	98	24
Nárok na dotácie	0	18 283
Opravné položky	-5 605	-5 595
Dlhodobé pohľadávky celkom	399	18 604

Dlhodobé pohľadávky sú znížené z dôvodu preúčtovania nároku na investičné dotácie k investičným záväzkom zo stavieb financovaných z OPII do krátkodobej časti nároku na dotácie.

Vývoj opravnej položky k dlhodobým pohľadávkam:

Stav k 31.12.2020	5 595
Tvorba	14
Zúčtovanie	-4
Stav k 31.12.2021	5 605

Opravné položky sú vytvorené k poskytnutým preddavkom na obstaranie dlhodobého majetku.

9 ZÁSoby

	Obstarávacia cena 2021	Účtovná hodnota 2021	Obstarávacia cena 2020	Účtovná hodnota 2020
Výrobky stroj. a kovosprac. priemyslu	7 793	5 758	5 301	3 329
Výrobky elektrotech. priemyslu	3 608	2 730	4 414	2 349
Výrobky hutníckeho priemyslu	2 807	2 459	3 015	2 700
Výrobky chemického priemyslu	1 212	1 093	1 139	947
Osobné ochranné pracovné prostriedky a rovnošaty	786	770	490	472
Stavebné materiály a výrobky drevospracujúceho priemyslu	1 415	1 191	1 227	1 035
Ostatný materiál	601	480	522	387
Zásoby celkom	18 222	14 481	16 108	11 220

Spoločnosť vytvorila opravné položky k pomalyobrátkovým a zastaraným zásobám porovnaním ocenenia v účtovníctve k 31. decembru 2021 s čistou realizovateľnou hodnotou.

Vývoj opravnej položky k zásobám:

Stav k 31.12.2020	4 888
Tvorba	2 269
Vyradenie zásob	-116
Zánik opodstatnenosti	-3 300
Stav k 31.12.2021	3 741

Spoločnosť eviduje v podsúvahovej evidencii zásoby materiálu mobilizačných rezerv – program 222 vo výške 11 231 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 11 231 tis. EUR) a materiál v skladoch civilnej obrany vo výške 736 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 743 tis. EUR).

10 KRÁTKODOBÉ POHĽADÁVKY Z OBCHODNÉHO STYKU

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Pohľadávky z obchodného styku	12 006	15 656
Poskytnuté preddavky	207	206
Ostatné pohľadávky z obchodného styku	1 627	1 351
Opravné položky	-2 117	-3 464
Krátkodobé pohľadávky z obchodného styku celkom	11 723	13 749

Pohľadávky po lehote splatnosti sú v hodnote 2 536 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 4 815 tis. EUR). Pohľadávky z obchodného styku sú bezúročné a vo všeobecnosti splatné od 14 do 60 dní (poznámka 3).

Vývoj opravnej položky k pohľadávkam z obchodného styku:

	Opravné položky ku krátkodobým pohľadávkam	<i>Z toho: OP k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurze</i>
Stav k 31.12.2020	3 464	1 065
Tvorba	461	28
Zúčtovanie z dôvodu odpisu pohľadávky	-484	-83
Zúčtovanie z dôvodu úplného alebo čiastočného uhradenia	-1 324	-2
Stav k 31.12.2021	2 117	1 008

11 OSTATNÉ POHĽADÁVKY A AKTÍVA

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Ostatné pohľadávky	3 294	8 887
Pohľadávky voči štátu	49 509	14 059
Náklady budúcich období	651	1 221
Opravné položky	-1 723	-1 693
Ostatné pohľadávky a aktíva celkom	51 731	22 474

V pohľadávkach voči štátu je evidovaný nárok na investičné dotácie k investičným záväzkom zo stavieb, pri ktorých je isté, že v budúcich obdobiach budú dotácie načerpané vo výške 46 435 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 10 568 tis. EUR). Najvyšší nárok je na stavby modernizácia trate Púchov – Žilina, vo výške 28 821 tis. EUR, dostavba zriaďovacej stanice – Uzol Žilina – Teplička vo výške 10 122 tis. EUR, modernizácia trate Liptovský Mikuláš – Poprad vo výške 3 328 tis. EUR, komplexný interoperabilný systém vo výške 1 069 tis. EUR. Súčasťou pohľadávky voči štátu je aj nárok na kompenzáciu finančných dopadov spojených so znížením úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre pre nákladných dopravcov vo výške 1 165 tis. EUR. Nárok súvisí s poskytovaním zliav dopravcom do 31. decembra 2021 (poznámka 24). Zároveň v pohľadávkach voči štátu Spoločnosť eviduje nadmerný odpočet DPH vo výške 1 909 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 845 tis. EUR).

Vývoj opravnej položky k ostatným pohľadávkam:

Stav k 31.12.2020	1 693
Tvorba	67
Zúčtovanie z dôvodu odpisu pohľadávky	-12
Zúčtovanie z dôvodu úplného alebo čiastočného uhradenia	-25
Stav k 31.12.2021	1 723

12 PENIAZE A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY

	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Hotovosť a ceniny	56	35
Peniaze v banke	<u>107 161</u>	<u>102 031</u>
Peniaze a peňažné ekvivalenty vo výkaze finančnej pozície	<u>107 217</u>	<u>102 066</u>
Kreditné karty	<u>0</u>	<u>0</u>
Peniaze a peňažné ekvivalenty vo výkaze peňažných tokov	<u>107 217</u>	<u>102 066</u>

V konečnom stave peňazí a peňažných ekvivalentov je zahrnutý prijatý úver vo výške 19 733 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 25 714 tis. EUR) na obstaranie diagnostických vozidiel a zálohové platby účelovo viazané na financovanie projektov Nástroja na prepájanie Európy (Connecting Europe Facility - CEF) vo výške 16 639 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 31 497 tis. EUR).

Poskytnuté zálohové platby sa použijú na priebežné financovanie vykonaných prác na schválených stavbách.

Zálohové platby k 31. decembru 2021 sú viazané na nasledovné projekty: (v tis. EUR)

Modernizácia železničnej trate:

Devínska Nová Ves - štátna hranica SR/ČR	14 314
Modernizácia koridoru št. hranica ČR/SR - Čadca - Krásno nad Kysucou	2 325

Úrokové sadzby z vkladov na bežných účtoch v bankách sa pohybovali v rozmedzí od -0,7 % p. a. do 0,01 % p. a..

13 VLASTNÉ IMANIE

Základné imanie predstavuje investíciu štátu do Spoločnosti, a to vo forme peňažných a majetkových vkladov. Jeho celková výška je 800 170 tis. EUR, pričom oproti minulému účtovnému obdobiu nenastala v tejto oblasti žiadna zmena.

Na základe Uznesenia Správnej rady ŽSR zo zasadnutia dňa 29. apríla 2021 sa výsledok hospodárenia za minulé účtovné obdobie - strata vo výške 15 176 tis. EUR zúčtoval na nerozdelený zisk minulých rokov.

Kapitálové fondy zahŕňajú vklady kapitálu, ktoré nezvyšujú základné imanie Spoločnosti. Štát neustále skúma právny nárok na pozemky spravované Spoločnosťou a ich hodnotu, na základe čoho periodicky vkladá do Spoločnosti ďalší majetok a koriguje stanovené administratívne hodnoty. Počas roka 2021 boli korigované administratívne hodnoty pozemkov vo výške 487 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 596 tis. EUR). Kapitálové fondy tiež zahŕňajú precenenia zamestnaneckých požitkov v súlade s IAS 19, ktoré sú založené na poistno-matematických metódach a odloženú daň súvisiacu s precenením zamestnaneckých požitkov.

Zákonný rezervný fond sa tvorí v zmysle § 15 zákona č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a dopĺňa sa sumou vo výške minimálne 5 % zo zisku, a to až do výšky 5 % z hodnoty majetku, s ktorým majú ŽSR právo hospodárenia, okrem hodnoty železničnej infraštruktúry. Účtovná hodnota majetku v správe ŽSR, okrem majetku železničnej infraštruktúry bola k 31. decembru 2021 vo výške 196 987 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 212 254 tis. EUR). Zákonný rezervný fond je vytvorený vo výške 19 597 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 19 597 tis. EUR), čo predstavuje viac ako 5 % z hodnoty majetku, okrem hodnoty železničnej infraštruktúry.

14 ÚVERY

	<i>31. decembra 2021</i>	<i>31. decembra 2020</i>
Krátkodobé úvery vrátane krátkodobej časti dlhodobých úverov		
Euro		
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2022	10 000	10 000
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2022	1 500	1 500
SLSP - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2022	500	0
	12 000	11 500
Krátkodobé úvery vrátane krátkodobej časti dlhodobých úverov celkom	12 000	11 500
Úvery		
Euro		
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 30. júna 2026	32 740	42 740
Tatrabanka - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2027	26 250	27 750
SLSP - investičný úver, splatnosť 31. decembra 2041	9 500	0
SIH, splatnosť 31. decembra 2042	29 987	29 987
Dlhodobé úvery	98 477	100 477
Úvery celkom	110 477	111 977

V roku 2021 bol obstaraný a načerpaný investičný úver zo Slovenskej sporiteľne a. s. vo výške 10 000 tis. EUR na financovanie investičných projektov - rekonštrukcia ozubnice Štrba – Štrbské Pleso vo výške 6 141 tis. EUR a rekonštrukcia koľají v úseku ŽST Kraľovany – ŽST Ľubochňa vo výške 3 859 tis. EUR.

Z načerpaného úveru National Development Fund II., a. s (SIH) určeného na financovanie diagnostických vozidiel pre meranie geometrickej polohy koľaje a defektoskopie koľajnic bola uhradená faktúra vo výške 5 980 tis. EUR.

Výška úrokov za rok 2021 je 211 tis. EUR (za rok 2020: 199 tis. EUR), z toho úrokové náklady sú 127 tis. EUR (za rok 2020: 139 tis. EUR). Úroky účtované do obstarávacej ceny investícií sú vo výške 84 tis. EUR (v roku 2020: 60 tis. EUR) (poznámka 4).

Spoločnosť má v prípade potreby možnosť prostredníctvom uzatvorených krátkodobých úverových rámcov čerpať úvery za účelom preklenutia obdobia medzi termínom splatnosti záväzkov voči dodávateľom a termínom čerpania kapitálových transferov, ktoré sú rozpočtované na príslušný rok.

15 ŠTÁTNE DOTÁCIE A DOTÁCIE EÚ

Operačný program integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 (OPII)

V rámci Operačného programu integrovaná infraštruktúra Spoločnosť v roku 2021 čerpala investičné dotácie v celkovej výške 25 826 tis. EUR (v roku 2020: 54 572 tis. EUR) na nižšie uvedené akcie.

	2021	2020
Prioritná os č. 1		
Trať Púchov - Žilina, I. etapa, úsek Púchov - Považská Teplá	19 713	36 206
Dopravný uzol Bratislava - štúdia realizovateľnosti	49	0
Implementácia TSI v podmienkach ŽSR	621	0
Prioritná os č. 3		
Terminál integrovanej osobnej prepravy v Bratislave, úsek Devínska Nová Ves - Bratislava hlavná stanica - Podunajské Biskupice, PD	147	0
Zastávka Pezinok - záchytné parkovisko pre IAD, PD	0	1
Zastávka Ivanka pri Dunaji - záchytné parkovisko pre IAD, PD	0	4
Zastávka Pezinok - záchytné parkovisko pre IAD, realizácia	0	185
Zastávka Ivanka pri Dunaji - záchytné parkovisko pre IAD, realizácia	0	1 637
Prioritná os č. 5		
Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky	5 296	16 510
Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou - Humenné, PD	0	29
	25 826	54 572

V roku 2021 z dôvodu korekcií a nezrovnalostí vznikol Spoločnosti záväzok vrátiť prostriedky EÚ a ŠR za projekty OPII v celkovej výške 566 tis. EUR. Na úhradu záväzkov bol podpísaný splátkový kalendár.

Investičné dotácie zo ŠR

Spoločnosť čerpala v roku 2021 investičné dotácie zo ŠR v zmysle zmluvy z rozpočtovej kapitoly MDV SR vo výške 104 453 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 43 054 tis. EUR). Z uvedenej dotácie bolo zabezpečené financovanie investičných akcií v rámci rozpočtových prvkov:

	2021	2020
Výstavba a obnova železničnej siete	15 475	20 330
z toho:		
ŽST Kraľovany - ŽST Ľubochňa, rekonštrukcia koľají č. 1, 2	2 790	0
Sanácia skalnej steny v km 3,150 - 3,750 Kraľovany - Párnica	2 691	0
Rekonštrukcia ozubnice Štrba - Štrbské Pleso	0	12 010
Spolufinancovanie nad rámec finančnej medzery (OPII)	60 074	22 724
<i>Z toho najvýznamnejšie čerpanie na investičné akcie:</i>		
Trať Púchov - Žilina, I. etapa, úsek Púchov - Považská Teplá	33 608	15 979
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička (Uzol Žilina), realizácia	23 542	0
Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky	0	4 626
Trať Púchov - Žilina, II. etapa., 2. fáza úsek Dolný Hričov - Žilina	0	0
Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička (Uzol Žilina), PD	0	1 250

Projekty CEF - spolufinancovanie zo ŠR/NN a dočasné EÚ	28 904	0
<i>Z toho najvýznamnejšie čerpanie na investičné akcie:</i>		
Modernizácia železničnej trate Žilina - Košice, úsek Liptovský Mikuláš - Poprad Tatry (mimo), 1.etapa (Poprad - Lučivná)	15 773	0
Modernizácia železničného úseku Váh - Varín - Strečno (sekcia 1)	10 982	0
	104 453	43 054

Finančné prostriedky vo výške 23 542 tis. EUR boli načerpané ako dočasné financovanie na projekte Dostavba zriaďovacej stanice Žilina Teplička, kde sa v roku 2022 očakáva uzatvorenie zmluvy o NFP, refundácia zo strany EÚ/spolufinancovanie ŠR a usporiadanie vo vzťahu ku KT.

Finančné prostriedky vo výške 13 300 tis. EUR boli načerpané na dočasné financovanie projektov CEF - časti EÚ, kde sa v roku 2022 očakáva refundácia zo strany EÚ a usporiadanie vo vzťahu ku KT.

V rámci medzirezortného podprogramu Podpora obrany, boli v zmysle zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z MDV SR v roku 2021 pridelené prostriedky vo výške 374 tis. EUR (v roku 2020: 400 tis. EUR). Z načerpaných transferov bolo 12 tis. EUR použitých na výstavbu nakladacieho a vykladacieho priestoru a prístupových ciest v ŽST Sása Pliešovce. Nepoužitú finančnú sumu vo výške 362 tis. EUR, určenú na výstavbu nakladacieho a vykladacieho priestoru a prístupových ciest v ŽST Kamenica nad Cirochou boli presunuté do nasledujúceho obdobia. Súčasne boli v roku 2021 použité finančné prostriedky z MDV SR z predchádzajúcich rokov v celkovej výške 39 tis. EUR na výstavbu nakladacieho a vykladacieho priestoru a prístupových ciest v ŽST Sása Pliešovce.

Nárok na dotácie

Spoločnosť eviduje nárok na investičné dotácie k investičným záväzkom zo stavieb, pri ktorých je isté, že v budúcich obdobiach budú dotácie načerpané. Najvyšší nárok na dotáciu je najmä na stavby modernizácia trate Púchov – Považská Teplá vo výške 28 821 tis. EUR, dostavba zriaďovacej stanice – Uzol Žilina - Teplička vo výške 10 122 tis. EUR, modernizácia trate Liptovský Mikuláš – Poprad vo výške 3 328 tis. EUR, komplexný interoperabilný systém vo výške 1 069 tis. EUR.

Celkový stav štátnych dotácií a dotácií EÚ

Stav k 31.12.2020	1 664 010
Načerpanie dotácií	
Operačný program integrovaná infraštruktúra 2014-2020	25 826
Použitá a prijatá investičná dotácia zo ŠR	103 009
Nárok na dotácie (zvýšenie)	17 585
Použitie dotácie vo výške odpisov a vratky	-72 883
Použitie zálohy CEF (zvýšenie)	32 810
Stav k 31.12.2021	1 770 357
Z toho dlhodobá časť	1 701 525
krátkodobá časť	68 832

16 ČASOVÉ ROZLIŠENIE

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Bezodplatne prijatý odpisovaný dlhodobý majetok	13 167	13 651
Bezodplatne prijatý materiál - COVID 19	12	12
Ostatné výnosy budúcich období	189	190
Výdavky budúcich období	34	10
Časové rozlíšenie celkom	13 402	13 863

Najvýznamnejšie položky bezodplatne prijatého odpisovaného majetku tvoria najmä položky prevzatých objektov vyvolaných investícií od Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. v účtovnej hodnote 3 104 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 3 204 tis. EUR), prevzatých darovaných úprav oznamovacích a zabezpečovacích zariadení od spoločnosti Žilina Invest, s. r. o. v účtovnej hodnote 1 732 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 962 tis. EUR) a prevzaté objekty vyvolaných úprav od MDV SR v účtovnej hodnote 812 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 844 tis. EUR).

17 REZERVY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Environmentálna záťaž - dlhodobá časť	12 215	12 404
- krátkodobá časť	206	206
Súdne spory	1 401	1 842
Rezervy na demoláciu objektov	1 883	2 125
Rezervy celkom	15 705	16 577

Vývoj rezerv:

	Rezerva na environmentálne záťaže	Rezerva na súdne spory	Rezerva na demoláciu objektov	Rezervy celkom
Stav k 31.12.2020	12 610	1 842	2 125	16 577
Tvorba	0	0	289	289
Úrokové náklady	16	0	0	16
Použitie z dôvodu zrealizovania	-205	-157	-519	-881
Zrušenie - pominutie dôvodu	0	-284	-12	-296
Stav k 31.12.2021	12 421	1 401	1 883	15 705

Rezerva na environmentálne záťaže

Spoločnosť má vytvorenú rezervu na odhadované náklady na nápravu environmentálnych škôd, spôsobených znečistením pôdy a podzemných vôd. Hodnota rezervy bola stanovená na základe odhadov, ktoré vypracoval interný environmentálny tím Spoločnosti. Čerpanie tejto rezervy sa predpokladá v časovom horizonte nasledujúcich 1 - 10 rokov. V roku 2021 pokračovalo odstraňovanie starých ekologických záťaží z prostriedkov ŽSR v lokalite Čierna nad Tisou. Spoločnosť vykonala v súlade s environmentálnymi zásadami revíziu vytvorenej rezervy. Na základe toho nebolo potrebné vyradovať zo zoznamu žiadnu environmentálnu záťaž. Dlhodobá časť rezervy je k 31. decembru 2021 prepočítaná bezrizikovou úrokovou mierou 2,0 % (k 31. decembru 2020: 2,0 %).

Úrokové náklady zo zúčtovania diskontu k týmto rezervám v dôsledku plynutia času predstavujú výšku 16 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 20 tis. EUR).

Rezerva na súdne spory

Vykázané sumy predstavujú rezervy na niektoré právne nároky vznesené voči Spoločnosti. Podľa názoru vedenia Spoločnosti na základe konzultácií s interným právnym poradcom nevzniknú v dôsledku uplatnenia týchto právnych nárokov Spoločnosti významné záväzky okrem tých, voči ktorým bola vytvorená rezerva. Po posúdení evidencie sa vedenie Spoločnosti domnieva, že pravdepodobne v dôsledku úhrad záväzkov zo súdnych sporov bude musieť vynaložiť finančné zdroje vo výške 1 401 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 1 842 tis. EUR).

Rezerva na súdne spory nie je diskontovaná, nakoľko nie je známy čas ukončenia súdnych sporov.

Rezerva na demoláciu objektov

V súlade so zásadami na tvorbu rezerv Spoločnosť vytvorila k 31. decembru 2021 rezervu vo výške budúcich nákladov na demoláciu všetkých objektov a prevádzkových zariadení, ktoré sú v zlom technickom stave.

Hodnota rezervy bola stanovená na základe odborného odhadu nákladov na vykonanie demolácie, vrátane nákladov na súvisiacu úpravu terénu. K 31. decembru 2021 je hodnota rezervy vo výške 1 883 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 2 125 tis. EUR).

Ide o odstránenie objektov ako sú strážne domy, železničné zastávky, sklady, stavadlá, trakčné vedenia a pod., ktorých zlý technický stav nielenže neumožňuje ich prevádzkové využitie, ale najmä ohrozuje bezpečnosť verejnosti. Ich odstránenie bude realizované vlastnou činnosťou Spoločnosti (postupným rozobratím, použitím mechanizmov) alebo dodávateľsky - oprávnenou osobou, ktorá zabezpečí odborné vedenie prác a zneškodnenie nebezpečného odpadu (napr. azbestu a pod.).

18 ZAMESTNANECKÉ POŽITKY

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Zamestnanecké požitky - dlhodobá časť	42 783	42 543
- krátkodobá časť	4 205	3 788
Zamestnanecké požitky celkom	46 988	46 331

Vývoj zamestnaneckých požitkov:

	2021	2020
Stav k 1.1.	46 331	48 095
Tvorba	2 587	3 162
Použitie z dôvodu zrealizovania	-2 620	-3 218
Precenenie zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania	690	-1 708
Stav k 31.12.	46 988	46 331

Rezerva na zamestnanecké požitky

K 31. decembru 2021 má Spoločnosť zaúčtovanú rezervu vo výške 46 988 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 46 331 tis. EUR) na krytie odhadovaného záväzku týkajúceho sa odmeny pri odchode do starobného alebo invalidného dôchodku, odmeny pri dosiahnutí životného jubilea a vyrovnávacieho príplatku v dôsledku zníženia zdravotnej spôsobilosti zamestnanca (poznámka 34).

Spoločnosť má programy so stanovenými požitkami, na základe ktorých všetkým zamestnancom pri odchode do dôchodku vypláca jednorazové odchodné, ktoré predstavuje čiastku 100 EUR za každý odpracovaný rok. Odmena pri dosiahnutí životného jubilea 50 a 60 rokov sa vypláca v závislosti od počtu odpracovaných rokov v rozmedzí od 100 EUR (do 10 rokov) do 700 EUR (nad 35 rokov).

Žiadny z týchto programov nie je finančne samostatný. Výška rezervy sa stanovila použitím prírastkovej poistno-matematickej metódy na základe finančných a poistno-matematických veličín a predpokladov, ktoré sú odrazom oficiálnych štatistických údajov a sú v súlade s predpokladmi podnikateľského plánu Spoločnosti.

Ku dňu zostavenia účtovnej závierky Spoločnosť nemá vypracovaný žiadny podrobný plán znižovania počtu zamestnancov.

Hlavné použité poistno-matematické predpoklady:

Diskontná sadzba	1,23 % p. a.
Budúci nárast miezd	v roku 2022 o 2,30 % p. a. a v nasledujúcich rokoch o 2,50 % p. a.
Úmrtnosť	Úmrtnosť slovenskej populácie, na základe Úmrtnostných tabuliek vydaných Štatistickým úradom SR z rokov 2008 – 2012

Opis rizík

Spoločnosť nedisponuje žiadnymi aktívami, ktoré by slúžili na krytie záväzku. Týmto sa Spoločnosť vyhýba riziku z investovania finančných prostriedkov, na druhej strane, však nedochádza k žiadnemu zhodnoteniu aktív slúžiacich na krytie záväzkov.

Citlivosť výšky „zamestnaneckých požitkov počas zamestnania“ na zmenu predpokladov

- zmena diskontu o +1 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok pokles záväzku o 8,58 %;
- zmena rastu miezd o +1 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 3,15 %;
- pokles fluktuácie o 10 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 0,70 %;
- pokles v predpoklade úmrtnosti o 10 % pre všetky nasledujúce roky, za predpokladu, že iné predpoklady vstupujúce do výpočtu zostanú nezmenené, má za následok nárast záväzku o 0,99 %.

Štruktúra nákladov zamestnaneckých požitkov

	Zamestnanecké požitky počas zamestnania	Zamestnanecké požitky po skončení zamestnania	Spolu
Predchádzajúci stav k 31.12.2020	6 500	39 831	46 331
Náklady na súčasné a minulé služby	321	1 716	2 037
náklady na súčasnú službu	312	1 716	2 028
náklady na minulé služby	9	0	9
Úrokové náklady	61	379	440
Precenenia (zisky a straty poistnej matematiky)	110	690	800
- zmeny finančných predpokladov	-122	-1 505	-1 627
- vyplývajúce z praxe	232	2 195	2 427
Platby z programu (Vyplatené požitky)	-710	-1 910	-2 620
Konečný stav k 31.12.2021	6 282	40 706	46 988

Priemerná splatnosť zamestnaneckých požitkov počas zamestnania je 7,06 rokov, pre budúce benefity je 11,39 rokov a priemerná splatnosť zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania je 9,36 rokov, pre budúce benefity je 14,43 rokov.

Precenenia zamestnaneckých požitkov po skončení zamestnania k 31. decembru 2021 vo výške 690 tis. EUR (strata) sú vykázané vo vlastnom imaní a v ostatnom komplexnom výsledku (k 31. decembru 2020: zisk 1 708 tis. EUR).

19 OSTATNÉ DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Závazky zo sociálneho fondu	254	313
Ostatné dlhodobé záväzky	3 730	22 692
Závazok z prenájmu	2 319	5 942
Nájomné prijaté vopred	1 843	2 026
Zálohové platby CEF	6 400	16 202
Ostatné dlhodobé záväzky celkom	14 546	47 175

Pokles ostatných dlhodobých záväzkoch bol spôsobený preúčtovaním zádržného z investičných faktúr z dlhodobých do krátkodobých záväzkov.

Štruktúra sociálneho fondu:

	2021	2020
Stav fondu k 1.1.	313	348
Tvorba	1 837	1 771
Čerpanie	1 896	1 806
z toho:		
príspevok na stravovanie	850	692
príspevok na regeneráciu pracovnej sily	539	548
Zostatok k 31.12.	254	313

20 KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY Z OBCHODNÉHO STYKU

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Závazky z obchodného styku	79 722	52 061
Prijaté preddavky	2 420	1 847
Ostatné záväzky	1 246	1 091
Krátkodobé záväzky z obchodného styku celkom	83 388	54 999

Z celkovej hodnoty krátkodobých záväzkov z obchodného styku eviduje Spoločnosť 50 578 tis. EUR investičných záväzkov (k 31. decembru 2020: 33 166 tis. EUR) a 32 810 tis. EUR prevádzkových záväzkov (k 31. decembru 2020: 21 833 tis. EUR). Prijaté preddavky predstavujú najmä prijaté zálohy zo zmlúv o budúcej kúpnej zmluve.

21 ZÁVÄZKY VOČI VEREJNOPRÁVNYM INŠTITÚCIÁM

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Záväzky voči poisťovniam	10 440	9 201
Záväzky voči daňovému úradu	2 404	2 037
Záväzky voči verejnoprávnym inštitúciám celkom	12 844	11 238

22 OSTATNÉ ZÁVÄZKY

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Zamestnanci	20 854	17 940
Zálohové platby CEF	10 239	15 295
Ostatné záväzky	2 628	549
Záväzky z prenájmu	3 537	3 617
Ostatné záväzky celkom	37 258	37 401

23 VÝNOSY Z PREVÁDZKOVANIA ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Poplatky za prístup k železničnej infraštruktúre predstavujú poplatky z pridelenia kapacity infraštruktúry pre dopravné služby nákladnej a osobnej dopravy na železničných tratiach na základe Zmluvy o prístupe k železničnej infraštruktúre. Kapacitou infraštruktúry sa rozumie možnosť naplánovať vlakové trasy na určité obdobie na určitom úseku železničnej trate.

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Poplatky za prístup ŽI - nákladná doprava	20 801	20 340
Poplatky za prístup ŽI - osobná doprava	51 827	50 738
Poplatky za prístup k železničnej infraštruktúre celkom	72 628	71 078
	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	2021	2020
Predaj doplnkových služieb ŽI - nákladná doprava	31	28
Predaj doplnkových služieb ŽI - osobná doprava	0	0
Predaj doplnkových služieb ŽI celkom	31	28

Celkový počet dopravcov k 31. decembru 2021 predstavoval 54, z toho 32 slovenských dopravcov a 22 zahraničných dopravcov. Počas roka 2021 prevádzkovalo na tratiach ŽSR osobnú dopravu 8 dopravcov, nákladnú dopravu 44 dopravcov a 2 dopravcovia prevádzkovali osobnú aj nákladnú dopravu.

24 DOTÁCIA NA PREVÁDZKOVANIE ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

V zmysle dodatkov č. 10 – č. 13 k Zmluve o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2017 - 2021 uzatvorenej medzi MDV SR a ŽSR prijala Spoločnosť v roku 2021 prevádzkovú dotáciu na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry vo výške 298 600 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 302 495 tis. EUR). Záverečné hodnotenie plnenia ZPŽI bude protokolárne vyhodnotené v priebehu roka 2022. ZPŽI za rok 2020 bola protokolárne vyhodnotená dňa 9. septembra 2021 a boli potvrdené výsledky ŽSR - vyrovnaný výsledok hospodárenia rovný nule.

Na základe ZPŽI bola v roku 2021 ŽSR poskytnutá kompenzácia finančných dopadov spojených so znížením úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre pre nákladných dopravcov vo výške 28 241 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 22 500 tis. Eur) Zľavy nákladným dopravcom za prístup k ŽI boli v zmysle zmluvy poskytnuté do 31. decembra 2021 v celkovej hodnote 27 760 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 24 146 tis. EUR). Z prijatej kompenzácie bola uhradená pohľadávka za zľavy za december 2020 vo výške 1 646 tis. EUR a zľavy za rok 2021 vo výške 26 596 tis. EUR. Rozdiel medzi poskytnutou zľavou a prijatou kompenzáciou je vykázany ako pohľadávka voči MDV SR vo výške 1 165 tis. EUR, ktorá bude uhradená z kompenzácie v roku 2022. Pri poskytovaní zliav bola dodržaná podmienka uplatňovania nediskriminačného prístupu voči nákladným dopravcom a zúčtovanie prebiehalo v súlade so zmluvnými podmienkami.

	<i>31. decembra</i>	<i>31. decembra</i>
	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Dotácie na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry	298 600	302 495
Kompenzácia zo zníženia poplatkov za prístup	27 760	24 146
Dotácie a kompenzácia na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry celkom	326 360	326 641

25 PREVÁDZKOVANIE A KONCESIE TIP

Spoločnosť na základe súhlasu vlády uzatvorila 21. decembra 2018 koncesnú zmluvu na prevádzkovanie Terminálu intermodálnej prepravy Žilina. Zmluva bola uzatvorená so spoločnosťou TIP Žilina, s. r. o., koncesná lehota je 30 rokov.

TIP Lužianky je verejné servisné zariadenie, v ktorom sú služby poskytované pre všetkých zákazníkov na nediskriminačnom princípe. Najväčším zmluvným partnerom, ktorý kapacitu TIP Lužianky využíva, je spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s. r. o.. Železničný terminál je na nadradenú železničnú sieť napojený jednokoľajovou neelektrifikovanou traťou, ktorá je zaústená do železničnej stanice Lužianky.

	31. decembra	31. decembra
	2021	2020
Tržby z prenájmu TIP - Lužianky	1 097	1 077
Tržby za prevádzkové výkony - TIP Lužianky	2 044	1 572
Tržby z poplatku za užívanie koncesného majetku - TIP Žilina	2 400	2 400
Prevádzkovanie a koncesie TIP celkom	5 541	5 049

26 ELEKTRICKÁ ENERGIA

ŽSR poskytujú predaj a distribúciu elektrickej energie a plynu pre interných a externých odberateľov. Zároveň sú dodávateľom trakčnej elektriny pre dopravcov používajúcich hnacie koľajové vozidlá elektrickej trakcie.

	31. decembra	31. decembra
	2021	2020
Tržby za predaj trakčnej elektriny	30 257	28 785
Tržby z distribúcie trakčnej elektriny	34 472	31 634
Tržby za predaj netrakčnej elektriny	1 840	1 484
Tržby z distribúcie netrakčnej elektriny	2 194	2 151
Tržby z predaja elektriny - národný jadrový fond	1 641	1 566
Tržby za elektrickú energiu celkom	70 404	65 620

27 TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY A INFORMATIKA

ŽSR poskytujú služby dátové, hlasové, internetové a prenájom digitálnych okruhov a sietí, zabezpečovanie prevádzky komunikačnej infraštruktúry vrátane koncových zariadení, hlavného a záložného datacentra, dátových skladov, medzinárodnej výmeny dát a zákazníckeho centra.

	31. decembra	31. decembra
	2021	2020
Tržby za výkony v oblasti informatiky	2 753	2 732
Tržby za telekomunikačné služby - dátové	1 734	1 746
Tržby za telekomunikačné služby - hlasové	352	376
Tržby za telekomunikačné služby - ostatné	400	404
Tržby za telekomunikačné služby a informatiku celkom	5 239	5 258

28 VÝNOSY Z MAJETKU

ŽSR ponúkajú možnosť operatívneho prenájmu budov, priestorov, pozemkov a servisných zariadení v obvode železničných staníc a tratí (napr. miesta pre poskytovanie informačných a komerčných služieb, nájom reklamných plôch, rámp, žeriavov, koľajových váh, a podobne). Platby realizované za operatívny prenájom majetku sa vykazujú ako výnos rovnomerne počas celého obdobia trvania prenájmu.

	31. decembra	31. decembra
	2021	2020
Tržby z prenájmu - nebytové priestory	4 876	4 980
Tržby z prenájmu - pozemky	2 665	2 643
Tržby z prenájmu - bytové priestory	591	602
Tržby z prenájmu - hnutelný majetok	426	295
Zisk z predaja dlhodobého majetku	4 351	492
Zisk z predaja materiálu	1 321	630
Výnosy z majetku celkom	14 230	9 642

Výnosy z majetku v porovnaní s rokom 2020 sú vyššie z dôvodu predaja nepotrebného a prebytočného dlhodobého majetku a pozemkov vo výške 5 498 tis. EUR.

29 OSTATNÉ VÝNOSY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Tržby za vlečkové výkony a ostatné technické služby	1 777	1 720
Tržby za dodávku tepla a pary (výroba tepla)	1 383	1 350
Tržby za školenie, vzdelávanie	1 146	1 000
Tržby za vodné a stočné	677	663
Tržby za ubytovacie služby	501	598
Tržby závodných jedální a stravovacie služby	182	241
Aktivácia	6 236	5 538
Výzisk materiálu	2 657	1 660
Bezodplatne prijatý materiál - COVID 19	31	36
Ostatné výnosy	3 415	3 120
Predaj ostatných služieb celkom	18 005	15 926

30 ČISTÝ OBRAT

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Tržby z predaja služieb	169 015	162 192
Tržby za tovar	66	82
Dotácia v zmysle ZPŽI	326 360	326 641
Čistý obrat celkom	495 441	488 915

31 MATERIÁL

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Spotreba materiálu	-22 538	-18 764
Spotreba pohonných hmôt	-3 920	-3 305
Spotreba hmotného majetku	-1 325	-2 736
Zúčtovanie opravných položiek k zásobám	1 147	1 139
Materiál a suroviny celkom	-26 636	-23 666

32 ENERGIE

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Elektrina	-75 012	-70 008
Plyn	-1 803	-2 067
Para a teplo	-3 735	-3 885
Voda	-1 343	-1 130
Energie celkom	-81 893	-77 090

33 SLUŽBY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Opravy a udržiavanie	-21 248	-12 717
Náklady na zneškodnenie odpadu	-356	-580
Náklady na upratovanie, čistenie	-4 885	-4 789
Náklady na informačné technológie	-8 767	-8 022
Náklady za výkony strojov a zariadení s obsluhou	-614	-391
Platené nájomné a odplaty	-504	-519
Náklady na vyhotovenie geometrických plánov, znaleckých posudkov, štúdií, prieskumy trhov	-463	-385
Náklady na telekomunikačné služby	-1 113	-1 147
Náklady za stočné, odvoz kalov	-1 183	-1 167
Náklady na defektoskopiu a diagnostiku	-2 424	-1 925
Prepravné, ak nie je súčasťou obstarávacej ceny	-262	-273
Náklady na softvér a softvérové licencie	-180	-236
Stráženie, bezpečnostné a pátracie služby	-1 137	-1 360
Náklady na poradenstvo, audit, konzultačné služby	-460	-249
z toho náklady za služby auditorskej spoločnosti	-70	-70
Náklady na búracie a demontážne práce	-585	-656
Ostatné	-1 859	-1 924
Prijaté služby celkom	-46 040	-36 340

34 OSOBNÉ NÁKLADY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Mzdové náklady	-201 316	-196 641
Náklady na sociálne zabezpečenie	-76 934	-74 805
Rezerva na zamestnanecké požitky	33	56
Ostatné osobné náklady	-16 042	-15 143
Osobné náklady celkom	-294 259	-286 533

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia k 31. decembru 2021 bol 13 484,52 (k 31. decembru 2020: 13 630,52) a počet zamestnancov k 31. decembru 2021 bol 13 490 (k 31. decembru 2020: 13 704 zamestnancov), z toho počet vedúcich zamestnancov v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa je 35 (k 31. decembru 2020: 34).

35 ODPISY A OPRAVNÉ POLOŽKY K DLHODOBÉMU MAJETKU

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Odpisy a zostatková hodnota likvidovaného majetku	-150 246	-148 957
Zúčtovanie časového rozlíšenia vo výške odpisov	73 030	70 117
Opravné položky k dlhodobému majetku	-1 190	-2 498
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku celkom	-78 406	-81 338

36 OSTATNÉ PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY NETTO

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Cestovné	-3 699	-3 733
Dane a poplatky	-3 441	-3 420
Poistenie majetku	-2 846	-3 001
Ostatné náklady a výnosy	-552	619
- Tvorba / + Zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam	1 317	-2 227
Zúčtovanie rezervy na súdne spory	441	197
Zúčtovanie rezervy na environmentálnu záťaž	205	206
Ostatné prevádzkové náklady netto celkom	-8 575	-11 359

37 OSTATNÉ FINANČNÉ NÁKLADY A VÝNOSY

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Bankové výdavky	-33	-20
Úroky z prenájmu	-156	-227
Ostatné finančné náklady	-17	-22
Úrokové výnosy	4	3
Ostatné finančné výnosy	2	701
Ostatné finančné náklady a výnosy celkom	-200	435

38 DAŇ Z PRÍJMOV

	<i>31. decembra</i> 2021	<i>31. decembra</i> 2020
Výsledok hospodárenia pred zdanením podľa SÚŠ*	-23 773	-16 738
z toho teoretická daň pri sadzbe	21% -4 992	21% -3 515
Daňový vplyv		
Položky zvyšujúce výsledok hospodárenia	101 778	56 454
Položky znižujúce výsledok hospodárenia	-61 644	-32 384
Základ dane (+) / Daňová strata (-)	16 361	7 332
Základ dane znížený o odpočet daňovej straty	0	0
Odložená daň	-50 181	-54 754
Daňový náklad	0	0
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku a daňovou základňou, z toho:	315 088	352 258
Odpočítateľné	-34 667	-35 883
- opravné položky k dlhodobému majetku	-22 488	-21 308
- opravné položky k pohľadávkam	-8 438	-9 687
- opravné položky k zásobám	-3 741	-4 888
Zdaniteľné	349 755	388 141
- dlhodobý majetok	349 679	388 062
- výnosy sledované po zaplatení	76	79
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou záväzkov a daňovou základňou, z toho:	-66 712	-65 600
Odpočítateľné	-66 712	-65 600
- rezervy účtované do nákladov	-65 850	-67 240
- rezervy účtované do vlastného imania	-690	1 708
- náklady sledované po zaplatení	-172	-68
Zdaniteľné	0	0
Možnosť umorovať daňové straty v budúcnosti	9 418	25 924
Sadzba dane z príjmov	21%	21%
Odložená daň (+pohľadávka/-záväzok):		
- odložená daň netto pri platnej sadzbe dane	-52 304	-59 840
- odložená daň zaúčtovaná vo vlastnom imaní	145	-359
- odložená daň z možnosti umorovať daňové straty v budúcnosti	1 978	5 444
Spolu odložená daň (+pohľadávka/-záväzok)	-50 181	-54 754
Zmena odloženého daňového záväzku	4 573	430
zaúčtovaná ako náklad	4 069	1 613
zaúčtovaná do vlastného imania	504	-1 183

*SÚŠ = slovenské účtovné štandardy

Spoločnosť v zdaňovacom období 2021 umorila kumulatívne daňové straty vo výške 16 361 tis. EUR a vykázala základ dane vo výške 0 EUR (k 31. decembru 2020: po umorení kumulatívnych daňových strát 7 332 tis. EUR základ dane vo výške 0 EUR).

Spoločnosti bola v zdaňovacom období 2021 zrazená daň vyberaná zrážkou vo výške 243,66 EUR (k 31. decembru 2020: 571,42 EUR).

K dátumu výkazu finančnej pozície Spoločnosť zaúčtovala do vlastného imania odloženú daňovú pohľadávku z precenenia zamestnaneckých požitkov vo výške 504 tis. EUR (k 31. decembru 2020: odložený daňový záväzok vo výške 1 183 tis. EUR) a do nákladov odloženú daňovú pohľadávku vo výške 4 069 tis. EUR (k 31. decembru 2020: odloženú daňovú pohľadávku 1 613 tis. EUR).

39 BUDÚCE ZÁVÄZKY

Závazky za kapitálové výdavky

Spoločnosť pokračuje vo svojom kapitálovom investičnom programe, ktorý zahŕňa projekty, modernizáciu, obnovu a rozšírenie činností, na zlepšenie životného prostredia pričom väčšina týchto cieľov je spojená s vyrovnávaním regionálnych rozdielov v rámci EÚ. V tabuľke je uvedené zhrnutie plánovaných kapitálových výdavkov na roky 2022 až 2024:

<i>Rok</i>	<i>Trate a infraštruktúra</i>	<i>IT a telekomunikácie</i>	<i>Celkom</i>
2022	237 728	1 702	239 430
2023	189 886	476	190 362
2024	113 034	476	113 510
Celkom	540 648	2 654	543 302

40 PODMIENENÉ AKTÍVA A PODMIENENÉ ZÁVÄZKY

ŽSR evidujú súdne spory vo výške 53 166 tis. EUR (k 31.12.2020: 52 757 tis. EUR), na ktoré sa rezerva netvorí, kde ukončenie v neprospech ŽSR je menej ako pravdepodobné.

V prípade splnenia zákonných podmienok môže pre ŽSR vyplynúť povinnosť vyplatenia náhrady za vecné bremená vo výške 83 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 181 tis. EUR).

41 TRANSAKČIE SO SPRIAZNENÝMI OSOBAMI

Z hľadiska významnosti objemu realizovaných obchodov v roku 2021 najvýznamnejšie transakcie sú realizované so Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s., a so Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, a. s., ktorých jediným akcionárom je štát. Tržby za prístup k železničnej infraštruktúre Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s., predstavujú 12,63 % (k 31. decembru 2020: 12,10 %) a Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a. s., predstavujú 2,93 % (k 31. decembru 2020: 2,93 %) z celkových tržieb vrátane dotácie ZPŽI (poznámka 23, 24).

Prehľad záväzkov a pohľadávok:

	ZSSK CARGO		ZSSK	
	31. decembra 2021	31. decembra 2020	31. decembra 2021	31. decembra 2020
Záväzky	29	24	51	77
Pohľadávky	2 732	2 840	739	2 331
Opravné položky	10	5	35	29

V zmysle ZPŽI bola Spoločnosti v roku 2021 poskytnutá dotácia vo výške 298 600 tis. EUR, ktorá bude protokolárne vyhodnotená v priebehu roka 2022. Na základe tejto zmluvy bola poskytnutá aj dotácia na kompenzáciu finančných dopadov spojených so znížením úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre nákladným dopravcom vo výške 28 241 tis. EUR (poznámka 24). Zľavy nákladným dopravcom boli v roku 2021 v zmysle zmluvy poskytnuté v hodnote 27 760 tis. EUR. Z poskytnutej dotácie bola uhradená pohľadávka za zľavy za 12/2020 vo výške 1 646 tis. EUR a zľavy za rok 2021 vo výške 26 596 tis. EUR. Rozdiel medzi poskytnutou zľavou a prijatou kompenzáciou je vykázaný ako pohľadávka voči MDV SR vo výške 1 165 tis. EUR, ktorá bude uhradená z poskytnutej kompenzácie v roku 2022.

Spoločnosť z rozpočtovej kapitoly MDV SR čerpá investičné dotácie na modernizáciu a rozvoj majetku železníc (poznámka 15).

ŽSR realizujú dôchodkové pripoistenie prostredníctvom dôchodkových fondov, ktoré spravuje dcérska spoločnosť Stabilita, d. d. s., a. s., s ktorou uzavreli zamestnávateľskú zmluvu (poznámka 7). K 31. decembru 2021 je zapojených 11 416 zamestnancov ŽSR (k 31. decembru 2020: 11 676). Na základe kolektívnej zmluvy ŽSR prispievajú na dôchodkové pripoistenie zamestnancov od 2 % do 5 % z vymeriavacieho základu na určenie poistného. Náklady na pripoistenie sú zúčtované mesačne do osobných nákladov – celkovo za rok 2021 predstavujú 4 912 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 4 774 tis. EUR). Spoločnosť eviduje k 31. decembru 2021 záväzky vo výške 607 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 554 tis. EUR).

Spoločnosť eviduje k 31. decembru 2021 pohľadávky vo výške 2 tis. EUR voči pridruženej spoločnosti Železničná priemyselná stavebná výroba, Čaňa (k 31. decembru 2020: 1 tis. EUR). Tržby za rok 2021 boli 14 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 19 tis. EUR). K 31. decembru 2021 Spoločnosť eviduje záväzky za obstaranie materiálu vo výške 663 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 246 tis. EUR) (poznámka 7).

Za rok 2021 Spoločnosť vyplatila kľúčovému vedeniu Spoločnosti zamestnanecké požitky vo výške 703 tis. EUR (za rok 2020: 684 tis. EUR), z toho Správnej rade 133 tis. EUR (k 31. decembru 2020: 118 tis. EUR).

ŽSR ako iná právnická osoba (poznámka 1) sú súčasťou súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy Slovenskej republiky, ktorú zostavuje Ministerstvo financií SR (poznámka 2). Jednotlivé transakcie v rámci konsolidácie verejnej správy nie sú významné, respektíve sú súčasťou tejto individuálnej účtovnej závierky (poznámka 3, poznámka 8, poznámka 10, poznámka 11, poznámka 15, poznámka 21, poznámka 22, poznámka 24).

42 SKUTOČNOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA DO DŇA ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V Spoločnosti po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, nenastali žiadne významné skutočnosti do dňa zostavenia účtovnej závierky, okrem skutočností uvedených v časti Udalosti výročnej správy, ktoré nastali po roku 2021.

43 SCHVÁLENIE ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Spoločnosť zostavila účtovnú závierku v poznámkach 1 až 43 a v mene Spoločnosti ju dňa 9. marca 2022 podpísal:

Ing. Miloslav Havrila
generálny riaditeľ

Zoznam skratiek a značiek

AGC	Európska dohoda o medzinárodných železničných magistrálach
AGTC	Európska dohoda o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy
AROS	Association of Railways Operators of Slovakia - Asociácia železničných dopravcov
a. s.	akciová spoločnosť
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CEF	Connecting Europe Facility – Nástroj na prepájanie Európy
CER	Community of European Railway and Infrastructure Companies - Spoločenstvo európskych železničných spoločností a infraštruktúrnych podnikov
ČR	Česká republika
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DNM	dlhodobý nehmotný majetok
DRS	dokumentácia na realizáciu stavby
DSP	dokumentácia pre stavebné povolenie
DSPRS	dokumentácia pre stavebné povolenie a realizáciu stavby
DSZ	dokumentácia stavebného zámeru
DÚR	dokumentácia pre územné rozhodnutie
DV	duálne vzdelávanie
DVZ	dokumentácia pre výber zhotoviteľa
EE	Elektrotechnika a energetika
EIA	Environmental Impact Assessment - Posudzovanie vplyvov na životné prostredie
EON	ekonomicky oprávnené náklady
EOV	ekonomicky oprávnené výnosy
ERA	European Union Agency for Railways – Železničná agentúra Európskej únie
ERFA	European Rail Freight Association - Európska asociácia nákladnej železničnej dopravy
ERTMS	European Rail Traffic Management System – Európsky systém správy a riadenia železničnej dopravy
ETCS	European Train Control System – Európsky systém riadenia vlaku
EÚ	Európska únia
GSM – R	Global System for Mobile Communications – Railway - Globálny systém pre mobilnú komunikáciu – železnica
GVD	Grafikon vlakovej dopravy
GWP	potenciál globálneho otepľovania (index globálneho otepľovania)
hrtkm	hrubý tonový kilometer
IAD	individuálna automobilová doprava
IDS	integrovaný dopravný systém
IS	informačné systémy
IT/OT	spoločný názov pre informačné a priemyselné technológie
IKT	informačné a komunikačné technológie
IRS	International Railway Solution – medzinárodné železničné riešenie
km	kilometer
ks	kus
KT	Kapitálový transfer
KZ	Kolektívna zmluva

MÁV	Magyar Államvasutak Zrt - Maďarské železnice
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MSF	financovanie nad rámec finančnej medzery
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	neoprávnené náklady
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OPII	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OSŽD	Organizácia pre spoluprácu železníc
OZT	Oznamovacia a zabezpečovacia technika
PD	projektová dokumentácia
PEDAS	Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline
POTR	prechodné obmedzenia traťovej rýchlosti
PRIME	Platform of Rail Infrastructure Managers in Europe - Platforma európskych železničných manažérov infraštruktúry
PZZ	prejazdové zabezpečovacie zariadenia
RFC	Rail Freight Corridor - Koridory železničnej nákladnej dopravy
RNE	Rail Net Europe – Spoločnosť európskych manažérov infraštruktúry
SEA	Strategic Environmental Assessment - Strategické environmentálne hodnotenie
SR	Slovenská republika
sžkm	staničný železničný kilometer
ŠP	štipendijný program
ŠR	štátny rozpočet
STN	Slovenská technická norma
TEN –T	Trans-European Transport Network - Transeurópska dopravná sieť
TEN – T CORE	Trans-European Transport Network CORE - Základná Transeurópska dopravná sieť
TEŽ	Tatranské elektrické železnice
TIOP	Terminály integrovanej osobnej prepravy
TIP	Terminál intermodálnej prepravy
TOTR	trvalé obmedzenia traťovej rýchlosti
TRAKO	Międzynarodowe Targi Kolejowe – Medzinárodný železničný veľtrh
TSI	Technical specifications for interoperability – Technická špecifikácia interoperability
TSI TAF	technické špecifikácie interoperability týkajúce sa subsystému „telematické aplikácie v nákladnej doprave“ železničného systému
TSI TAP	technické špecifikácie interoperability týkajúce sa subsystému „telematické aplikácie v osobnej doprave“ transeurópskeho železničného systému.
UIC	International Union of Railways - Medzinárodná únia železníc
vlkm	vlakový kilometer
v. j.	výhybková jednotka
VOJ ŽSR	vnútorná organizačná jednotka Železníc Slovenskej republiky
v z. n. p.	v znení neskorších predpisov
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Bratislava
Z. z.	zbierka zákonov
ZPŽI	Zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry

ŽSR Železnice Slovenskej republiky
ŽST železničná stanica

Kontakt

Generálne riaditeľstvo ŽSR

Klemensova 8

813 61 Bratislava

Slovenská republika

Infolinka ☎: 00421/2/20 29 20 00

E-mail: GR@zsr.sk

web: www.zsr.sk